

MAŇA

ÚPN - OBCE

TEXTOVÁ ČASŤ

SPRACOVATEĽ : NEUTRA – architektonický ateliér – Ing. arch. Peter Mizia,
Farská č.1, 949 01 Nitra
HLAVNÝ RIEŠITEĽ : Ing. arch. Peter Mizia, Ing. arch. Zuzana Gajová
OBSTARÁVATEĽ : Obec Maňa

NITRA , 09/2021

Základné údaje:

ÚLOHA: ÚZEMNÝ PLÁN OBCE MAŇA
OBSTARÁVATEĽ: Obec Maňa
OBJEDNÁVATEĽ: Obec Maňa
OKRES: Nové Zámky
KRAJ: Nitriansky

ODBORNE SPÔSOBILÁ OSOBA NA OBSTARANIE ÚPD A ÚPP:

Ing. arch. Gertrúda Čuboňová, číslo preukazu odbornej spôsobilosti: 236

SPRACOVATEĽ : Ing. arch. Peter Mizia, NEUTRA – architektonický ateliér
Farská č.1, 949 01 Nitra

RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV:

Riešiteľ úlohy:	Ing. arch. Peter Mizia
Urbanizmus:	Ing. arch. Peter Mizia Ing. arch. Zuzana Gajová Ing. Lucia Černá
Dopravné systémy:	Ing. Miloš Gontko
Elektrifikácia:	Ing. Ján Hermann
Plynofikácia :	Ing. Vojtech Suchý
Vodné hospodárstvo:	Ing. Bohuš Malík
Ekológia a životné prostredie:	Ing. arch. Zuzana Gajová
Demografia a bývanie:	Ing. Lucia Černá

OBSAH

- A1 Základné údaje o úlohe a území
- A2 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši
- A3 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce
- A4 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

- B Riešenie územného plánu obce
- B1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis
- B2 Vázby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu
- B3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce
- B4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy, dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia
- B5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania
- B6 Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území, vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využívania
- B7 Bývanie – návrh riešenia
- B8 Občianske vybavenie – sociálna infraštruktúra – návrh riešenia
- B9 Výroba a skladové hospodárstvo – návrh riešenia
- B10 Rekreácia - návrh riešenia
- B11 Vymedzenie zastavaného územia obce
- B12 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- B13 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami
- B14 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability, ekostabilizačných opatrení a ochrany kultúrneho dedičstva
- B15 Doprava a prepravné vzťahy
- B16 Rozvoj technickej infraštruktúry
- B16.1 Zásobovanie vodou
- B16.2 Kanalizácia
- B16.3 Plynofikácia
- B16.4 Elektrifikácia
- B16.5 Spoje a zariadenia spojov
- B17 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie, prípadne hodnotenie z hľadiska predpokladania vplyvov na životné prostredie
- B18 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov
- B19 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu, napr. záplavové územie
- B20 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely
- B21 Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov.

- C ZÁVÄZNÁ ČASŤ /tvorí samostatnú časť/

- D DOKLADOVÁ ČASŤ

E GRAFICKÁ ČASŤ

1.	Širšie vzťahy	M 1:50 000
2.	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia k.ú. Veľká Maňa, k.ú. Malá Maňa	M 1:10000
3.	Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES	M 1:10000
4.	Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, stresové javy	M 1:10000
5a	alt.A. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia k.ú. Veľká Maňa	M 1:2 000
5a	alt.B. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia k.ú. Veľká Maňa	M 1:2 000
5b	alt.A. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia k.ú. Malá Maňa	M 1:2 000
5b	alt.B. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia k.ú. Malá Maňa	M 1:2 000
6a.	Výkres organizácie a regulácie územia k.ú. Veľká Maňa	M 1:2 000
6b.	Výkres organizácie a regulácie územia k.ú. Malá Maňa	M 1:2 000
7a.	Výkres verejnoprospešných stavieb k.ú. Veľká Maňa	M 1:2 000
7b.	Výkres verejnoprospešných stavieb k.ú. Malá Maňa	M 1:2 000
8a.	Výkres verejného dopravného vybavenia k.ú. Veľká Maňa	M 1:2 000
8b.	Výkres verejného dopravného vybavenia k.ú. Malá Maňa	M 1:2 000
9a.	Výkres verejného technického vybavenia - elektrifikácia, plynofikácia, telekomunikácie k.ú. Veľká Maňa	M 1:2 000
9b.	Výkres verejného technického vybavenia - elektrifikácia, plynofikácia, telekomunikácie k.ú. Malá Maňa	M 1:2 000
10a.	Výkres verejného technického vybavenia - vodné hospodárstvo k.ú. Veľká Maňa	M 1:2 000
10b.	Výkres verejného technického vybavenia - vodné hospodárstvo k.ú. Malá Maňa	M 1:2 000

A 1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚLOHE A ÚZEMÍ

OBSTARÁVATEĽ: Obec: Maňa
Starosta: Ing. Igor Sádovský

ODBORNE SPÔSOBILÁ OSOBA NA OBSTARÁVANIE ÚPD A ÚPP:
Ing. arch. Gertrúda Čuboňová

SPRACOVATEĽ: Ing. arch. Peter Mizia, NEUTRA architektonický ateliér,
Farská 1, 949 01 Nitra

ÚLOHA: Územný plán obce Maňa
STUPEŇ: Koncept

A 2 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI

A 2.1. Dôvody pre obstaranie územného plánu

Dôvody na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie ÚPN obce Maňa:

- a) Pôvodný ÚPN obce Maňa je z roku 1983. ÚPN obce Maňa zmeny a doplnky č.1 (Spracovateľ: Landurbia architektonický ateliér ,Ing. arch. Supuka) bol schválený uznesením Obecného zastupiteľstva v Mani dňa 5.10.2005 pod číslom: XVII, 7/05102005. ÚPN obce Maňa zmeny a doplnky č.2 (Spracovateľ: Landurbia architektonický ateliér ,Ing. arch. Supuka) bol schválený uznesením Obecného zastupiteľstva v Mani dňa 13.12.2016 pod číslom: XIV/09, 13122016. Pôvodný územný plán sa v mnohých ohľadoch naplnil a už nevyhovuje ďalším súčasným rozvojovým potrebám a tendenciám obce.
- b) Obec má záujem o vypracovanie aktuálnej územnoplánovacej dokumentácie v digitálnej forme;
- c) je snaha zabezpečiť väčšiu účasť občanov na rozvoji a zveľaďovaní obce;
- d) zosúladiť záujmy obecné so záujmami celospoločenskými, rešpektovaním aktuálneho ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja;
- e) podrobne zmapovať, zhodnotiť a zaregulovať celé záujmové územie obce, rešpektovať vlastnícke vzťahy;
- f) umožniť rozvoj vitálnych funkcií sídelného útvaru, rozvoj obytnej funkcie, výroby, služieb podnikateľských aktivít, rekreácie a turizmu;
- g) chrániť prírodné hodnoty, upriamiť pozornosť na riešenie ekologických problémov obce a rešpektovať nové zmeny technického, civilizačného a sociálno-ekonomického charakteru.

Zadanie je spracované v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vykonanými Prieskumami a rozbormi, ktoré sú prvou fázou nevyhnutnou pre spracovanie nového územného plánu (ÚPN) obce Maňa.

Zadanie je vypracované na základe zmluvy o dielo ,zo dňa 02.05.2019 ktorá bola medzi objednávatelom a spracovateľom uzavretá ako zmluva na poskytnutie služby na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie – ÚPN obce Maňa a bola uzavretá medzi zmluvnými stranami podľa § 10 zákona o verejnom obstarávaní po vyhodnotení súťaže na dodávateľa uvedenej územnoplánovacej dokumentácie. Zadanie bolo schválené uznesením č.VIII/03/11022020 na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 11.2.2020 v Mani

A 2.2. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia vyjadrujúcich rozvojový program spracovateľa

Všeobecné zásady rozvoja obce a spádového územia:

- na základe vykonaných prieskumov a rozborov v zastavanom území a v katastrálnom území obce navrhnuť optimálny rozvoj obce na návrhové obdobie;
- zapracovať všetky zámery, štúdie a projekty: rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov, návrh kanalizácie, Revitalizácia verejného priestoru s rybníčkom v obci Maňa /projekt/, Amfiteáter a park – Maňa, „Miesto našej radosti“/AUŠ/, Krajinná - architektonická štúdia centrálneho verejného priestoru v Malej Mani /štúdia/, Centru obce Maňa/UŠ/, Manianska traktormánia/UŠ/;
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj bytovej výstavby a spôsob využitia pozemkov, na ktorých sa nachádzali neobývané, ťažko poškodené domy;
- navrhnuť umiestnenie chýbajúcej občianskej vybavenosti;
- navrhnuť chýbajúcu technickú vybavenosť;
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre formovanie a plánovité budovanie sídelného centra v ťažiskovej polohe referenčného uzla;
- v celom riešenom území navrhnuť opatrenia s cieľom posilniť ekologickú stabilitu územia;
- vytváranie územno-technických podmienok pre rozvoj rekreačných a turistických služieb, drobného podnikania – nových pracovných príležitostí;
- vytvoriť predpoklady pre rozvoj turistiky, športu a súvisiacich služieb;
- obec formovať ako reprezentatívne vidiecke sídlo, podporovať a udržiavať všetky pamiatky, pamätihodnosti, zvláštnosti a miestne tradície;
- v oblasti centra vytvoriť územnotechnické predpoklady pre lokalizáciu vybavenosti a služieb;

Hlavným cieľom vypracovania Územného plánu obce Maňa je zabezpečiť pre samosprávny orgán obce záväzný územnoplánovací dokument, ktorý bude regulačným nástrojom rozvoja obce pre návrhové obdobie:

- pre koordinovanú realizáciu optimálnej rozvojovej urbanistickej koncepcie priestorového a funkčného usporiadania obce a jej katastrálneho územia,
- pre vecnú a časovú koordináciu urbanisticko-architektonických, krajinných a územno-technických rozvojových činností, opatrení a vzťahov ovplyvňujúcich životné prostredie, prírodné, kultúrno-historické a krajinné hodnoty územia, v súlade s celospoločenskými princípmi trvalo udržateľného rozvoja.
- ÚPN obce bude riešený v súlade s ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja a jeho záväznou časťou.

V oblasti rozvoja dopravy je potrebné :

- priority rozvoja dopravnej infraštruktúry obce zosúladiť s Programovým vyhlásením vlády SR (2016 – 2020) za oblasť dopravy, s Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2011 v znení KURS 2011, Operačným programom Integrovaná infraštruktúra 2014-2020, Stratégiou rozvoja dopravy SR do roku 2020 a každoročne aktualizovaným Rozvojovým programom priorít verejných prác;
- dopravné napojenia rozvojových lokalít ,navrhované cestné komunikácie ,statickú dopravu ,cyklistické a pešie trasy je potrebné riešiť v súlade s aktuálne platnými TP a STN;
- postupovať v súlade s uznesením vlády SR č.223/2013 o národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR;

Predmetom riešenia je proporčné riešenie celého územia obce Maňa. V riešenom území sa nachádzajú rozsiahlejšie územia, na ktorých sa bude navrhovať zmena funkčného využitia.

Konkrétne sa jedná o nasledujúce funkčné plochy - rozvojové lokality:

Vonkajšie a vnútorné rozvojové lokality obce Maňa:

k.ú. Veľká Maňa, k.ú. Malá Maňa

- 1) HBV "F. Jurigu, III. etapa";
- 2) IBV "lokalita Farské"
- 3) Areál sociálnej starostlivosti, ul. Školská;
- 4) Rozšírenie pohrebiska;
- 5) IBV "Dlhé";
- 6) IBV "Dlhá ul. západ";
- 7) IBV "Dolné lúky";
- 8) Zariadenie sociálnych služieb / NSK/;
- 9) Športovo rekreačná oddychová zóna;
- 10) IBV "Dolinská";
- 11) IBV "lokalita Gajdoš";
- 12) Výroba a podnikanie "Domovina sever"
- 13) Športovo rekreačné centrum obce /Malá Maňa/;
- 14) IBV "Pri Žitave"
- 15) IBV "Stredné pole";
- 16) Zberný dvor ;
- 17) Prepojovacia komunikácia a cyklotrasa smer Černík;
- 18) Priemyselná výroba Malá Maňa / areál Železničné stavebníctvo Bratislava/;
- 19) Parkovisko v lokalite: cintorín Malá Maňa;

A 3 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Pôvodný ÚPN obce Maňa je z roku 1983. ÚPN obce Maňa zmeny a doplnky č.1 (Spracovateľ: Landurbia architektonický ateliér ,Ing. arch. Supuka) bol schválený uznesením Obecného zastupiteľstva v Mani dňa 5.10.2005 pod číslom: XVII, 7/05102005. ÚPN obce Maňa zmeny a doplnky č.2 (Spracovateľ: Landurbia architektonický ateliér ,Ing. arch. Supuka) bol schválený uznesením Obecného zastupiteľstva v Mani dňa 13.12.2016 pod číslom: XIV/09, 13122016. Pôvodný územný plán sa v mnohých ohľadoch naplnil a už nevyhovuje ďalším súčasným rozvojovým potrebám a tendenciám obce.

Obec má záujem o vypracovanie aktuálnej územnoplánovacej dokumentácie v digitálnej forme, ktorá premietne do územia aktuálne zámery z nadradenej dokumentácie regiónu , investičné zámery, a aktuálne legislatívne zmeny;

A 4 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM

Zadanie je priamym, východiskovým podkladom pre vypracovanie ÚPN obce Maňa. Zadanie bolo schválené uznesením č.VIII/03/11022020 na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 11.2.2020 v Mani a predtým prerokované s príslušnými orgánmi územného plánovania a dotknutými inštitúciami. Návrh ÚPN obce je spracovaný v súlade s týmto dokumentom.

O tom, ako sa plnia jednotlivé požiadavky zadania podrobnejšie pojednávajú nasledujúce príslušné kapitoly. Územný plán rieši v kontexte s celým záujmovým územím rozvojové požiadavky, ktoré boli schválené v dokumente: Zadanie ÚPN obce Maňa.

B RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

B 1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

Riešeným územím je teritórium ohraničené katastrálnou hranicou Veľká Maňa a Malá Maňa. Územie obce sa skladá z dvoch katastrálnych území, k.ú. Veľká Maňa a Malá Maňa.

Celková výmera riešených katastrálnych území je 2159,35 ha. Riešené územie sa nachádza v nadmorskej výške od 123 m n. m. do 225 m n. m. Zastavaná plocha obce je 134,84 ha. Obec Maňa hraničí s týmito susediacimi obcami okresu Nové Zámky :

- na východe s obcou Trávnica,
- na juhu s obcami Vlkaš, Hul a Úľany nad Žitavou;
- na východe s obcami Mojzesovo a Černík;
- severovýchodnými susedmi Maňe sú obce Kmeťovo a Michal nad Žitavou;
- na severe sú susednou obcou Žitavce, patriace už do okresu Nitra.

Obec leží v juhozápadnej časti Slovenska, v Nitrianskom samosprávnom kraji, severne od okresného mesta Nové Zámky a mesta Šurany a juhovýchodne od krajského mesta Nitra. Obec leží v Podunajskej nížine, na oboch brehoch rieky Žitava. Malá Maňa v dotyku s pravým brehom a Maňa v dotyku s ľavým brehom.

Veľkosťou plochy katastrálneho územia ako i počtom obyvateľov patrí obec Maňa k stredne veľkým obciam okresu Nové Zámky a k veľkým obciam združenia obcí Termál.

Zemepisnú polohu obce charakterizujú súradnice 18°17,231'E(V) východnej zemepisnej dĺžky a 48° 09,274'N(S) severnej zemepisnej šírky.

B 2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja bol schválený uznesením č. 113/2012 na 23. riadnom zasadnutí Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja, konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.2/2012 zo dňa 14. mája 2012. Dokument nadobudol účinnosť dňom 29. mája 2012.

Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja a jeho Zmeny a Doplnky č.1 boli schválené uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja, konaného dňa 20. júla 2015 a ktorých záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením NSK č.6/2015.

Kapitola obsahuje požiadavky, ktoré vyplývajú z vyššie uvedenej nadradenej dokumentácie, majú záväzný charakter a sú usporiadané podľa jednotlivých uvedených oblastí.

I. Záväzné regulatívy územného rozvoja Nitrianskeho kraja

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania a funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.1 Vychádzať pri územnom rozvoji Nitrianskeho kraja z rovnocenného zhodnotenia vnútroregionálnych a nadregionálnych vzťahov pri zdôraznení územnej polohy kraja medzinárodného významu, ktorý je potrebné zapojiť do širších medzinárodných sídelných súvislostí, čo predpokladá:
 - 1.1.2. rozvíjať ťažiská osídlenia a obce Nitrianskeho kraja pozdĺž spojnic katowickej a budapeštianskej aglomerácie (v smere Považie - Nitra - Nové Zámky - Komárno);
- 1.7. Rozvíjať centrá osídlenia ako centrá zabezpečujúce vyššiu a špecifickú občiansku vybavenosť aj pre obce v ich zázemí.
- 1.13. Podporovať rozvoj obcí ako centier lokálneho významu
 - 1.13.4. Nové Zámky: Palárikovo, Tvrdosovce, Komjatice, Bánov, Svodín, Gbelce, Strekov, Zemné, Mužla, Kolta, Podhájska, Maňa, Salka, Kamenín, Dvory nad Žitavou;
- 1.15. Podporovať územný rozvoj v smere rozvojových osí ležiacich na území Nitrianskeho kraja výstavbou príslušných zariadení infraštruktúry a komunikačných zariadení a to:
 - 1.15.3. ponitrianskej rozvojovej osi druhého stupňa (Bánovce nad Bebravou) - Topoľčany -
Nitra - Nové Zámky - Komárno;
- 1.16. Podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia, adekvátne k forme sídelného rozvoja v jednotlivých historicky vyvinutých charakteristických tradičných kultúrohistorických regiónoch na území Nitrianskeho kraja, s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky obyvateľov, čo znamená:
 - 1.16.2. zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavy a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov;
 - 1.16.3. dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru;
 - 1.16.4. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.
- 1.17. Vytvárať podmienky pre kompaktný územný rozvoj zastavaných území jednotlivých obcí
a nepripúšťať výstavbu nových oddelených samostatných častí obce, ako aj vylúčiť výstavbu v inundačných územiach vodných tokov a na pobrežných pozemkoch vodných tokov.
- 1.18. Pokračovať v systematickom prieskume radiačnej záťaže obyvateľstva a vyčleniť územia a oblasti, kde sú potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektov alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia v už existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred touto záťažou; na území, na ktorom je potrebné vzhľadom na výsledky monitorovania záťaže radónom realizovať potrebné protiradónové opatrenia, neplánovať výstavbu rekreačných objektov, nemocníc, školských a predškolských zariadení a liečební.

2. Zásady a regulatívy rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva

Rozvíjať zvyšovanie kvality rekreačných priestorov, rekreačných areálov, najmä kúpalísk a termálnych kúpalísk, a úroveň poskytovania služieb rekreačného charakteru.

- 2.7. Vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu a jeho formy agroturizmu.

- 2.8. Lokalizovať potrebnú vybavenosť v obciach ležiacich v blízkosti rekreačných cieľov, do voľnej krajiny umiestňovať len tú vybavenosť, ktorá sa viaže bezprostredne na uskutočňovanie činností, závislých na prírodných danostiach.
- 2.9. Zabezpečiť prímestskú rekreáciu pre obyvateľov väčších miest v ich záujmovom území. Týka sa to predovšetkým miest Nitra, Nové Zámky, Komárno (Apály), Levice a Topoľčany, Šaľa, Zlaté Moravce a tiež miest Hurbanovo, Kolárovo, Šahy, Šurany, Vráble, Tlmače, Želiezovce.
- 2.10. Vytvárať podmienky pre realizáciu území lesoparkového charakteru lokálneho významu pri menších obciach, najmä pri obciach s rekreačným významom a prepájať centrá obcí, rekreačné areály s územiami lesoparkového charakteru.
- 2.11. Podporovať rozvoj vinohradníctva a vinárstva zachovaním a udržiavaním viníc ako prírodných zdrojov a súčasne cenných historických prvkov v krajinnom obraze vidieckej i mestskej krajiny.
- 2.12. Zabezpečiť zodpovedajúcu vybavenosť pre rozvoj turizmu a rekreácie v kraji
 - 2.12.1. nadštandardnou vybavenosťou na hlavných turistických dopravných trasách;
 - 2.12.2. vytvorením komplexných služieb pre motoristov na vybudovaných a pripravovaných medzinárodných cestných trasách;
- 2.13. Podporovať rozvoj spojitého, hierarchicky usporiadaného bezpečného, šetrného systému cyklotrás, slúžiaceho pre rozvoj cykloturistiky ale aj pre rozvoj urbanizačných väzieb medzi obcami/ mestami, rekreačnými lokalitami, významnými územiami s prírodným alebo kultúrno-historickým potenciálom (rozvoj prímestskej rekreácie, dochádzanie za zamestnaním, vybavenosťou, vzdelaním, kultúrou, športom, ...)
 - 2.13.1. previazaním línií cyklotrás podľa priestorových možností s líniami korčuliarskych trás, jazdeckých trás, peších trás a tiež s líniami sprievodnej zelene,
 - 2.13.2. rozvojom cyklotrás mimo (najmä frekventovaných) ciest, rozvoj bezpečných križovaní cyklotrás s ostatnými dopravnými koridormi, budovanie ľahkých mostných konštrukcií ponad vodné toky v miestach križovania cyklotrás s vodnými tokmi,
 - 2.13.3. rozvojom rekreačnej vybavenosti pozdĺž cyklotrás, osobitnú pozornosť venovať vybavenosti v priesečníkoch viacerých cyklotrás.
- 2.16. Regulovať rozvoj rekreácie v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES, rekreačný potenciál v lesných ekosystémoch využívať v súlade s ich únosnosťou.

3. Zásady a regulatívy z hľadiska rozvoja hospodárstva a regionálneho rozvoja kraja

3.1. V oblasti hospodárstva

- 3.1.3. Vytvárať územnotechnické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania predovšetkým v suburbanizačných priestoroch centier osídlenia miest Nitra, Topoľčany, Zlaté Moravce, Šaľa, Nové Zámky a Komárno.
- 3.1.5. Podporovať rozvoj územnotechnických podmienok k zamedzovaniu a dosahovaniu znižovania negatívnych dôsledkov odvetví hospodárstva na kvalitu životného prostredia a k obmedzovaniu prašných emisií do ovzdušia.

3.2. V oblasti priemyslu a stavebníctva

- 3.2.1. Vychádzať predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných a stavebných areálov
- 3.2.2. Podporovať rôzne typy priemyselných parkov na základe zhodnotenia ich externých

lokalizačných faktorov v lokalitách, kde sú preukázané najvhodnejšie územnotechnické podmienky a sociálne predpoklady pre ich racionálne využitie, so zohľadnením podmienok susediacich regiónov.

3.3. V oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

- 3.3.1. Rešpektovať poľnohospodársku a lesnú pôdu ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj.
- 3.3.4. Vytvárať podmienky pre výsadbu izolačnej zelene v okolí hospodárskych dvorov.
- 3.3.6. Rešpektovať výmeru lesnej pôdy na plochách poľnohospodársky nevyužitelných nelesných pôd a na pozemkoch porastených lesnými drevinami, evidovaných v katastri nehnuteľnosti v druhu poľnohospodárska pôda.
- 3.3.7. Rešpektovať a zohľadňovať platný Program starostlivosti o les, rešpektovať ochranné pásmo lesnej pôdy, uprednostňovať ekologicky vhodné autochtónne (domáce) druhy drevín.
- 3.3.8. Podporovať v lesnom hospodárstve postupnú obnovu prirodzeného drevinového zloženia porastov, zabezpečovať obnovu porastov jemnejšími spôsobmi, zvyšovať podiel lesov osobitného určenia, zachovať pôvodné zvyšky klimaxových lesov, v súvislosti s obnovami Programov starostlivosti o les.
- 3.3.9. Vytvárať územnotechnické podmienky pre zachovanie stability lesných porastov lužných stanovišť, zabrániť neodborným zásahom do hydrologických pomerov, pred každým plánovaným zásahom posúdiť jeho vplyv na hydrologické pomery vzhľadom na protipovodňové opatrenia.
- 3.3.10. Netrieštiť ucelené komplexy lesov pri návrhu koridorov technickej infraštruktúry a líniových stavieb.

4. Zásady a regulatívy z hľadiska rozvoja sociálnych vecí

4.2. V oblasti zdravotníctva

- 4.2.1. Rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania - ambulantnej, ústavnej a lekárenskej.
- 4.2.2. Vytvárať podmienky pre rovnocennú prístupnosť a rovnocennú dostupnosť obyvateľov jednotlivých oblastí kraja k nemocničným zariadeniam a zdravotníckym službám.
- 4.2.3. Vytvárať územno - technické predpoklady pre rozvoj agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v priemete celého územia kraja.

4.3. V oblasti sociálnych vecí

- 4.3.1. Rekonštruovať a obnovovať budovy a zariadenia sociálnych služieb, komplexne modernizovať sociálnu infraštruktúru v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb.
- 4.3.2. Zabezpečovať rovnomernú sieť zariadení sociálnych služieb a terénnych služieb tak, aby územie Nitrianskeho kraja bolo v tejto oblasti sebestačné a vytvoriť z hľadiska kvality aj kvantity sieť dostupnú všetkým občanom v sociálnej a hmotnej núdzi.
- 4.3.3. Vytvárať územnotechnické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí (terénne a ambulantné sociálne

služby, sociálne služby v zariadeniach s týždenným pobytom), podpora sebestačnosti rodín, osobitne rodín s malými deťmi, realizovanie nízkoprahových aktivít pre rôzne marginalizované skupiny.

- 4.3.4. Podporovať sociálnu inklúziu prostredníctvom rozvoja sociálnych a zdravotníckych služieb s osobitným zreteľom na marginalizované komunity.
- 4.3.5. Očakávať nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané nároky na zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).

4.4. V oblasti duševnej a telesnej kultúry

- 4.4.1. Podporovať rozvoj zariadení kultúry v súlade s polycentrickým systémom osídlenia.
- 4.4.2. Rekonštruovať, modernizovať a obnovovať kultúrne objekty, vytvárať podmienky pre ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva na území kraja formou jeho vhodného využitia pre občiansku vybavenosť.
- 4.4.3. Podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení kultúrno-rekreačného charakteru lokálneho významu.
- 4.4.4. Rozvíjať zariadenia pre športovo-telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v urbanizovanom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva.

5. Zásady a regulatívy z hľadiska starostlivosti o životné prostredie, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability a ochrany pôdneho fondu

5.1. V oblasti starostlivosti o životné prostredie

- 5.1.1. Zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území kraja ich predpokladané vplyvy na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.
- 5.1.2. Uprednostňovať pri budovaní nových priemyselných areálov a prevádzok zariadenia a technológie spĺňajúce národné limity a zároveň limity stanovené v environmentálnom práve EÚ.
- 5.1.3. Zabezpečovať podmienky pre postupnú účinnú sanáciu starých environmentálnych záťaží - bývalé skládky komunálneho odpadu, odkaliská a iné pozostatky z banskej ťažby.
- 5.1.4. Podporovať výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, frekventovaných úsekov ciest a v blízkosti výrobných areálov,
- 5.1.5. Podporovať, v súlade s projektmi pozemkových úprav území, revitalizáciu skanalizovaných tokov, kompletizáciu sprievodnej vegetácie výsadbou pásov domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšenie podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky pre realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov.

5.2. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny

- 5.2.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovenie funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni národnej, regionálnej aj lokálnej, čo v území Nitrianskeho kraja znamená venovať pozornosť predovšetkým vyhláseným chráneným územiam podľa platnej

legislatívy, územiach NATURA 2000, prvkom územného systému ekologickej stability.

- 5.2.2. Odstraňovať pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov územného systému ekologickej stability.
- 5.2.3. Zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieróznou ochranu pôdy uplatnením prvkov územného systému ekologickej stability, a to najmä biokoridorov, prevažne v oblastiach Podunajskej pahorkatiny.
- 5.2.4. Vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu výsadby pôvodných a ekologicky vhodných druhov drevín v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinovej vegetácie (hlavne pozdĺž tokov, kanálov a ciest a v oblasti svahov Podunajskej pahorkatiny).
- 5.2.5. Vytvárať územnotechnické podmienky pre priechodnosť existujúcich prekážok na vodných tokoch a líniových stavbách v krajine pre migrujúce živočíchy dodatočnými technickými opatreniami.
- 5.2.7. Zachovávať pri rekultiváciách vo vinohradníckych oblastiach prirodzené biokoridory a pri vinohradoch s eróziou zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov.
- 5.2.8. Podporovať aby podmáčané územia s ornou pôdou v oblasti Podunajskej roviny a pahorkatiny boli upravené na trvalé trávne porasty, resp. zarastené vlhkomilnou vegetáciou.
- 5.2.9. Podporovať a ochraňovať územnoplánovacími nástrojmi nosné prvky estetickej kvality a typického charakteru voľnej krajiny (prirodzené lesné porasty, historicky vyvinuté časti kultúrnej krajiny, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi a pod.) a podporovať miestne krajinné identity rešpektovaním prírodného a kultúrno-historického dedičstva.
- 5.2.10. Rešpektovať požiadavky ochrany prírody a krajiny vyplývajúce z medzinárodných dohovorov (Bonnský, Bernský, Ramsarský, Haagský, Dunajský, Európsky dohovor o krajine a pod.)
- 5.2.11. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach.

5.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov

- 5.3.3. Sledovať environmentálne ciele na zabezpečenie ochrany vôd a ich trvalo udržateľného využívania ako sú: postupné znižovanie znečisťovania prioritnými látkami, zastavenie alebo postupné ukončenie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.
- 5.3.4. Rešpektovať ochranné pásmo lesov do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.
- 5.3.5. Uprednostňovať prirodzenú drevinovú skladbu porastov na jednotlivých stanovištiach za účelom potrebného zvyšovania infiltračnej schopnosti a retenčnej kapacity lesných pôd.
- 5.3.6. Nespôsobovať pri územnom rozvoji fragmentáciu lesných ekosystémov.
- 5.3.7. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov a funkčné využitie územia navrhovať tak, aby čo najmenej narúšalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy a jej využitie so zachovaním výraznej ekologickej a environmentálnej funkcie, ktorú poľnohospodárska pôda a lesné pozemky popri produkčnej funkcii plnia.

6. Zásady a regulatívy usporiadania územia z hľadiska kultúrnohistorického dedičstva

- 6.1. Rešpektovať kultúrne dedičstvo s jeho potenciálom v zmysle Európskeho dohovoru o kultúrnom dedičstve, Európskeho dohovoru o ochrane archeologického dedičstva a Deklarácii Národnej rady SR o ochrane kultúrneho dedičstva, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a navrhované na vyhlásenie urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma).
- 6.3. Akceptovať a nadväzovať pri novej výstavbe na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifičnosti historického osídlenia.
- 6.4. Rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky a architektonické objekty a areály ako potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie.
- 6.5. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne a hospodársko-sociálne celky a prírodno-klimatické oblasti, dominantné znaky typu kultúrnej krajiny so zachovanými vinohradníckymi oblasťami, oblasťami štálov a rôznych foriem vidieckeho osídlenia, vrátane rozptýleného osídlenia.
- 6.6. Rešpektovať a akceptovať v diaľkových pohľadoch a v krajinnom obraze historicky utvorené dominanty spolu s vyhlásenými a navrhovanými ochrannými pásmami pamiatkového fondu.
- 6.7. Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:
 - 6.7.3. známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov, v zmysle pamiatkového zákona;
 - 6.7.7. pamätihodnosti, ktorých zoznam vedú jednotlivé obce.
- 6.9. Zohľadňovať archeologické lokality a náleziská, ktoré v Nitrianskom kraji majú mimoriadny význam najmä z hľadiska pravekého a starovekého osídlenia. Kultúrne dedičstvo a pamiatkový fond s dôrazom na ochranu archeologických lokalít a nálezov je podľa pamiatkového zákona limitujúcim faktorom využívania územia nielen nad terénom, ale najmä pod terénom, kde sa nachádzajú rôzne vrstvy a stopy hmotnej časti kultúrneho dedičstva.

7. Zásady a regulatívy verejného dopravného vybavenia

- 7.6. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru ako upravená existujúca alebo výhľadová súčasť medzinárodných cestných sietí:
 - 7.6.1. Nitra - Nové Zámky - Komárno.
- 7.15. Pre cesty I. triedy zabezpečiť územnú rezervu pre výhľadové usporiadanie v základnej kategórii C 11,5/80-60, v kategórii C9,5/80-60 (v súbehu s rýchlostnými cestami), prípadne v štvorpruhovej kategórii C 9,5/80 -60 (v súbehu s rýchlostnými cestami), prípadne štvorpruhovej kategórii C 22,5/100 -70 (ak sa preukáže potreba na základe prognózy intenzity dopravy).
- 7.26. Pre cesty II. a III. triedy zabezpečiť územnú rezervu pre výhľadové šírkové usporiadanie v kategórii C9,5/80-60 a C7,5/70-50, prípadne C22,5/80-60 (ak je preukázaná potreba na základe prognózy intenzity dopravy)
- 7.40. Orientovať pozornosť predovšetkým na rekonštrukciu a homologizáciu ciest II. a III. triedy v zázemí sídelných centier v parametroch pre prevádzku autobusovej hromadnej dopravy a v záujme vytvorenia predpokladov lepšej dostupnosti obcí v suburbanizačnom priestore centier.
- 7.41. Zabezpečiť rozvoj regionálnej hromadnej dopravy v zázemí sídelných centier v záujme zlepšenia dostupnosti z rozvojových obcí v suburbanizačnom priestore do centier a medzi nimi.

8. Zásady a regulatívy verejného technického vybavenia

8.1. V oblasti vodného hospodárstva

8.1.1. Na úseku všeobecnej ochrany vôd:

- 8.1.1.1. vytvárať územnotechnické podmienky pre všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine;
- 8.1.1.2. rešpektovať pri podrobnejších dokumentáciách ochranné pásma pre vodné toky podľa zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách.

8.1.2. Na úseku odtokových pomerov v povodiach:

- 8.1.2.1. rešpektovať a zachovať v riešení všetky vodné prvky v krajine (sieť vodných tokov, vodných plôch, mokrade) a s nimi súvisiace biokoridory a biocentrá;
- 8.1.2.2. dodržiavať princíp zadržiavania vôd v území;
- 8.1.2.3. navrhovať v rozvojových územiach technické opatrenia na odvádzanie vôd z povrchového odtoku na báze retencie (zadržania) v povodí, s vyústením takého množstva vôd do koncového recipienta, aké odtekalo pred urbanizáciou jednotlivých zastavaných plôch;
- 8.1.2.4. zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha;
- 8.1.2.5. revitalizovať odstavené korytá, Starú Nitru, Starú Žitavu a ďalej rameno Malú Nitru, tok Dlhý, odstavené ramená dolného Hrona a dolného Ipľa kanál a do odstavených koryt tokov zabezpečovať dostatočné množstvo kvalitnej vody;
- 8.1.2.6. podporovať výstavbu objektov protipovodňovej ochrany územia a nenavrhovať v inundačnom území tokov výstavbu a iné nevhodné aktivity;
- 8.1.2.7. zabezpečovať na neupravených úsekoch tokov predovšetkým ochranu intravilánov miest a obcí, nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery na vodných tokoch s dôrazom na odvedenie vnútorných vôd podľa Programu protipovodňovej ochrany SR v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody;
- 8.1.2.8. nevytvárať na vodných tokoch na území Nitrianskeho samosprávneho kraja nové migračné bariéry a zariadenia, ktorých výstavba alebo prevádzka ich ochudobňuje o vodu, poškodzuje alebo likviduje brehové porasty alebo mení ich prírodný charakter.

8.1.4. Na úseku vodných nádrží a prevodov vody:

- 8.1.4.4. Nepovoľovať výstavbu malých vodných elektrární (MVE) na vodných tokoch, ktoré sa nachádzajú v chránených územiach, resp. sú zaradené do sústavy NATURA 2000;
- 8.1.4.5. Pri výstavbe nových, ako aj už existujúcich vodných dielach zabezpečiť pozdĺžnu spojitosť tokov a habitatov, spriechodnenie a odstraňovanie migračných bariér.

8.1.5. Na úseku verejných vodovodov:

- 8.1.5.1. vytvárať územnotechnické predpoklady pre komplexné zabezpečenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, zvyšovanie podielu zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom priblížiť sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ;
- 8.1.5.2. chrániť v maximálnej možnej miere zdroje pitnej vody, rešpektovať vymedzené vodárenské zariadenia regionálneho významu, vrátane ich ochranných pásiem;

- 8.1.5.6. zabezpečovať územnú prípravu zdrojov vody tak, aby sa docielil súlad medzi predpokladaným nárastom obyvateľov a ostatných sídelných aktivít a rozvojom vodného hospodárstva, ochranou prírody a ekologickou stabilitou územia;
- 8.1.5.7. zabezpečovať integrovanú ochranu vodárenských zdrojov pre trvalo udržateľné využívanie zdrojov pitnej vody, rešpektovanie pásiem ochrany vodárenských zdrojov (pásma hygienickej ochrany);
- 8.1.5.8. zabezpečovať ochranu lokálnej ako aj nadradenej vodárenskej infraštruktúry (ochranné pásma vodovodov, vodojemov, ČS a pod.), v prípade možnosti aj s ponechaním manipulačných pásov.

8.1.6. Na úseku verejných kanalizácií:

- 8.1.6.1. podmieniť nový územný rozvoj obci napojením na existujúcu, resp. navrhovanú verejnú kanalizačnú sieť, s následným čistením komunálnych odpadových vôd v ČOV. Pri odvádzaní prívalových dažďových vôd z rozvojových plôch do vodných tokov zabezpečiť redukciu a reguláciu odtokov vypúšťaných vôd v zmysle legislatívnych požiadaviek;
- 8.1.6.2. preferovať v návrhu skupinovú kanalizáciu pre aglomerácie viacerých sídel so spoločnou ČOV;
- 8.1.6.3. vymedziť územné rezervy plôch a koridorov pre kanalizačné stavby nadradeného významu;
- 8.1.6.4. preferovať v návrhu odkanalizovania menších obcí delenú sústavu so zadržiavaním dažďových vôd v území;
- 8.1.6.5. zabezpečiť požiadavky v oblasti odkanalizovania s cieľom postupne zvyšovať úroveň v odkanalizovaní miest a obcí v súlade s požiadavkami legislatívy EÚ;
- 8.1.6.9. zabezpečiť, ak je v aglomeráciách s veľkosťou pod 2000 EO vybudovaná stoková sieť, územnotechnické podmienky pre primeranú úroveň čistenia komunálnych alebo splaškových odpadových vôd tak, aby bola zabezpečená požadovaná miera ochrany recipienta; opatrenia realizovať priebežne v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií;

8.2. V oblasti energetiky:

- 8.2.12. rešpektovať koridory súčasných plynovodov a novonavrhované siete koridorov alebo siete plynovodov určené na rekonštrukciu;
- 8.2.16. utvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike;
- 8.2.17. obnoviteľné a druhotné zdroje energie situovať mimo zastavané a obytné zóny.

8.3. V oblasti telekomunikácií:

- 8.3.1. rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení;
- 8.3.2. rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov;
- 8.3.3. akceptovať potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách;
- 8.3.4. vytvárať územnotechnické podmienky pre rozšírenie mobilnej siete GSM a umožniť aj služby mobilnej siete tretej generácie – UMTS s vysokorychlostnou dátovou sieťou;
- 8.3.5. vytvárať územnotechnické podmienky pre budovanie prístupovej telekomunikačnej siete v optickom prevedení s maximálnym prístupom až k zákazníkom;

- 8.3.6. vytvárať územnotechnické podmienky pre rozširovanie rozsahu telekomunikačných služieb v pevnej a mobilnej sieti.

8.4. V oblasti odpadového hospodárstva:

- 8.4.1. uprednostňovať separovaný zber využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu;
8.4.2. vypracovať a priebežne aktualizovať programy odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja.

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

1. V oblasti cestnej dopravy

- 1.19. Homogenizácia ciest prvej triedy na kategóriu C11,5/80, ciest druhej triedy na kategóriu C9,5/80 a ciest tretej triedy na kategóriu C7,5/60.

5. V oblasti vodného hospodárstva

- 5.1. Odtokové pomery, vodné nádrže a prevody vôd
5.1.1. stavby spojené s revitalizáciou odstavených korýt: dolného Hrona, dolného Ipľa, Starej Nitry, Starej Žitavy, rameno Malej Nitry a tok Dlhý kanál;
5.2. Verejné vodovody
5.2.1. Stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných vodovodov, vrátane objektov na týchto vodovodoch (čerpacie stanice, vodojemy, vodné zdroje,...);
5.3. Verejné kanalizácie
5.3.1. Stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných kanalizácií vrátane objektov na týchto kanalizáciách (čerpacie stanice, nádrže, čistiarne odpadových vôd,...)
5.3.3. Stavby kanalizácií (t.j. stokových sietí a čistiarní odpadových vôd) v aglomeráciách nad 10 tis. EO:
g) aglomerácia Nové Zámky,
5.3.4. Stavby kanalizácií (t.j. stokových sietí a čistiarní odpadových vôd) v aglomeráciách od 2 do 10 tis. EO:
h) v okrese Nové Zámky: Dvory nad Žitavou, Dolný Ohaj, Gbelce, Svodín, Strekov, Komjatice, Mojzesovo, Palárikovo, Tvrdosovce, Bánov, Kmeťovo,

6. V oblasti energetiky

- 6.1. Linka ZVN 2x400 kV v trase (Gabčíkovo) - Veľký Ďur v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie;
6.4. Dvojlinka 2x 110 kV v trase Veľký Ďur - Nitra Čermáň v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie;
6.10. Novonavrhované siete plynovodov alebo siete plynovodov určené na rekonštrukciu v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 a násl. §§ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

B3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

Demografické údaje patria k základným zdrojom informácií v podmienkach a predpokladoch ďalšieho rozvoja územia. Pomáhajú pri spracovávaní územno-plánovacej dokumentácie už v jej prípravných fázach. Ich poznanie pomáha pri spracovaní urbanistickej koncepcie územia. Hlavne stav obyvateľstva a jeho vývoj sú základnými údajmi pre optimálne dimenzovanie veľkosti jednotlivých funkčných zložiek sídla.

Kapitola je spracovaná na základe podkladov Krajskej správy Štatistického úradu Slovenskej republiky v Nitre a Vlastivedného slovníka obcí na Slovensku a SODB 2011.

Tab. 1 - Základné demografické ukazovatele obce Maňa

Územie	Plocha v km ²	Počet obyvateľov					Index rastu			Hustota zaľudnenia na km ²
		r. 1991	r. 2001	r. 2011	r. 2014	z toho ženy	2001/ 1991	2011/ 2001	2014/ 1991	
Maňa	21,59	2202	2108	2 112	2078	1145	95,73	100,19	94,37	96
ZO Termál	213,09	15686	14886	13981	13604	6 941	94,9	93,92	86,73	64
okr. N. Zámky	1347	153474	149165	144 417	142317	73395	97,19	96,82	92,73	106
NSK	6449	715917	712312	342 461	684922	352133	99,5	98,08	95,67	106
SR	49036	5274335	5379455	5 397 036	5421349	2779021	101,99	100,33	102,79	111

Vývoj počtu obyvateľov podľa sčítaní v rokoch 1869 - 2011 tab.2

Rok	Počet obyvateľov	
	Maňa	ZO Termál
1869	1490	10369
1900	1746	12485
1910	2046	13360
1921	2094	14011
1930	2283	16681
1950	2212	16547
1961	2648	19171
1970	2597	19151
1980	2482	18142
1991	2202	15294
2001	2108	14548
2011	2112	14087

Vývoj počtu obyvateľov obce Maňa

Vývoj počtu obyvateľstva obce Maňa (tab. 2) bol nerovnomerný, charakteristický striedaním obdobia rastu s obdobím poklesu. Od roku 1869 po rok 2014 počet obyvateľov vzrástol o 588 osôb tzn. o 139,46 %. Obdobie od prvého oficiálneho sčítania ľudu (r. 1869) do r. 1930 sa vyznačovalo rastom počtu obyvateľov, kedy počet obyvateľov vzrástol o 793 osôb (153,22 %). Po ňom nasledoval mierny pokles v období do ukončenia druhej svetovej vojny. V nasledujúcom období, po druhej svetovej vojne bol zaznamenaný nárast počtu obyvateľov, kedy bol dosiahnutý maximálny počet obyvateľov (2648 osôb v r. 1961), ktorý vystriedal pokles a regresívny vývoj, ktorý trvá dodnes. V súčasnosti obec Maňa s počtom obyvateľov 2078 patrí k väčším obciam ZO Termál. Nerovnomerný vývoj obyvateľov pokračoval aj po roku 2001. Možno v ňom sledovať obdobie poklesu (37 osôb) do roku 2003, ktoré je vystriedané obdobím mierneho rastu do roku 2010, kedy sa počet obyvateľov zvýšil o 55 osôb. V nasledujúcom období rokov 2010 sa znížil stav obyvateľstva o 40. Medziročný index rastu, ktorý dokumentuje

tento nerovnomerný vývoj dosiahol najnižšiu hodnotu 99,10 % v r. 2012, čím nastal pokles o 39 osôb proti roku 2011. Rok 2014 je charakteristický miernym nárastom počtu obyvateľov.

Dynamika obyvateľstva

Vývoj počtu obyvateľov je výsledkom celkového pohybu obyvateľstva tzn. prirodzenej a migračnej mobility. V roku 2014 sa celkový pohyb prejavil miernym prírastkom obyvateľov (0,48 ‰) .

Prirodzené pohyby obyvateľov v obci Maňa v rokoch 2005-2014

Prirodzený pohyb je tvorený dvomi základnými procesmi – narodením a zomretím. Vývoj natality od roku 2001 mal kolísavý trend . Priemerne sa v sledovanom období rokov 2001 až 2014 každoročne narodilo 17 detí. Najväčší počet detí (26) sa narodil v roku 2010, naopak najmenej detí sa narodilo v rokoch 2001 a 2012 (12). Za celé sledované obdobie rokov 2001 až 2014 sa v obci narodilo 242 detí.

Počet živonarodených detí prepočítaných na 1000 obyvateľov stredného stavu dokumentuje tab. 5. Hrubá miera živorodenosti sa pohybovala v rozpätí 5,67 ‰ (r. 2001) až 12,31 ‰ (r. 2010). V roku 2014 dosiahla hodnotu 9,69 ‰. V obci sa narodí o 2 deti viac v prepočte na 1000 obyvateľov ako v Združení obcí Termál, o jedno viac ako v okrese a v NSK (8,82 ‰), čo poukazuje na pozitívnejšie vývoj. V porovnaní s priemerom SR dosahuje obec o 0,53 percentuálneho bodu nižšie hodnoty. Nižšia natalita je prepojená so súčasným trendom v demografickom správaní sa mladého obyvateľstva, u ktorého sa pôrodnosť žien posúva do vyšších vekových kategórií pri nižšom počte plánovaných detí (1až 2).

Náboženské vyznanie obyvateľov v obci

Z hľadiska náboženského vyznania prevažujú v obci Maňa občania s vyznaním rímsko-katolíckej cirkvi (84,47%), ďalej sú to občania evanjelickej cirkvi augsburského vyznania 2,37%, nasledujú občania s vyznaním reformovanej kresťanskej cirkvi (0,71%), ostatné sú zastúpené vo veľmi malom počte.

Náboženské vyznanie obyvateľov v obci (tab. 3)

Náboženské vyznanie/cirkev	Spolu	%
Rímskokatolícka cirkev	1784	84,47
Gréckokatolícka cirkev	1	0,05
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	50	2,37
Reformovaná kresťanská cirkev	15	0,71
Evanjelická cirkev metodistická	4	0,26
Kresťanské zbory	6	0,28
Apoštolská cirkev	6	0,28
Pravoslávna cirkev	10	0,47
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0	0,0
Starokatolícka cirkev	1	0,05
Ostatné	4	0,19
Bez vyznania	79	3,74
Nezistené	156	7,39
Spolu	2116	100

Zdroj: Štatistický úrad SR

Národnostné zloženie obyvateľstva

Z hľadiska národnostného zloženia možno konštatovať, že obec je národnostne jednoliata. Najväčšie zastúpenie majú obyvatelia slovenskej národnosti. Podľa údajov zo SODB v roku 2011 tvoria 94,32% obyvateľov (1992 obyvateľov). Ostatné národnosti majú zanedbateľný počet obyvateľov. U 4,02% obyvateľstva nebola národnosť zistená.

Národnostné zloženie obyvateľstva (tab. 4)

	národnosť	počet	podiel (%)
1.)	Slovenská	1992	94.32
2.)	Maďarská	3	0.14
3.)	Rómska	20	0.95
4.)	Rusínska	0	0
5.)	Ukrajinská	0	0
6.)	Česká	5	0.24
7.)	Nemecká	0	0
8.)	Poľská	2	0.09
9.)	Chorvátska	1	0.05
10.)	Srbská	1	0.05
11.)	Ruská	0	0
12.)	Židovská	0	0
13.)	Moravská	1	0.05
14.)	Bulharská	1	0.05
15.)	Ostatné	1	0.05
16.)	Nezistené	85	4.02

Bývanie – trendy rozvoja

V obci tvorí prevažnú časť sídelnej štruktúry výstavba rodinných domov. Rodinné domy sú jedno až dvojpodlažné, niektoré sú aj trojpodlažné (obytné podkrovie). Zdravotný stav objektov je pestrý, zastúpené sú všetky bonitné skupiny. Zóna bývania je tvorená z časti individuálnou bytovou výstavbou (IBV) a hromadnou bytovou výstavbou (HBV). Časť obyvateľstva býva v bytových domoch a časť v rodinných domoch, jedná sa však o prevažne vidiecky ráz osídlenia.

Úlohou ÚPN obce bude regulačne usmerniť výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby existujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby

a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň bývania.

Existencia príležitostí na bývanie, stav domového a bytového fondu sú určujúce faktory, ovplyvňujúce ďalší rozvoj obce a naplňujúce jej obytnú funkciu.

Celkový počet domov v obci je 775, z toho 625 domov je obývaných a 142 neobývaných, 8 domov -nezistené .

Bytový fond obce je využívaný na 80,65 %.

Bytový fond odráža rôzne obdobia výstavby. Z obdobia pred rokom 1919 je v obci 22 bytov. Z obdobia pred II. svetovou vojnou je v obci 75 bytov, ktoré z bytového fondu obce tvoria 9,68 %. Najväčšia bytová výstavba bola v období rokov 1946-1980, kedy sa vystavala takmer polovica (44,90 %) dnešného bytového fondu obce. Výstavba pokračovala i v ďalšom desaťročí i keď bola nižšia . Zmenou politických a ekonomických podmienok došlo k výraznému poklesu výstavby bytov. Za obdobie rokov 1991-2011 bolo vystavených 72 bytov, tzn. 9,29 % z bytového fondu. U jednej pätiny bytov obdobie výstavby nebolo zistené.

(Zdroj: Štatistický úrad SR)

Obec Maňa v optimistickej verzii rastu v návrhovom období počíta s nárastom počtu obyvateľov a tým zabezpečenie stavebných pozemkov pre bytovú výstavbu individuálnu a hromadnú (nájomné byty).

Nová IBV	334 BJ	Nová HBV	24 BJ
-----------------	---------------	-----------------	--------------

Vybavenosť domov a bytov poukazuje na rôznu životnú úroveň obyvateľov obce. Sleduje sa viacerými ukazovateľmi ako napr. vybavenosťou bytov ústredným kúrením, zásobovaním vodou, podľa celkovej podlahovej plochy bytu, pripojenosťou na internetovú sieť.

Najväčšia časť práceschopného obyvateľstva odchádza za prácou do okresného a krajského mesta. Podpora IBV a HBV môže prilákať nových obyvateľov a vytvoriť predpoklady pre celkový rozvoj obce.

Hospodárska základňa

Základné rozvojové ciele v demografickom a socioekonomickom vývoji ako východiská pre územný rozvoj obce

Základným cieľom v celkovom vývoji obyvateľstva obce je vytváranie podmienok pre priaznivý demografický vývoj a ďalší postupný nárast a kvalitu štruktúry zástavby obce.

Na základe skúmania demografického správania obyvateľstva a vývoja počtu obyvateľov obce uvažovať s nárastom tak, aby sídelná veľkosť obce bola v horizonte návrhového obdobia vo veľkostnej kategórii, ktorá umožní riešiť komplex kvalitnej občianskej vybavenosti tak, aby bol v obci zabezpečený komfortný život vidieckeho sídla bez dennej potreby dochádzania za vybavenosťou do mesta.

Vzhľadom na pretrvávajúci trend migrácie obyvateľstva z miest do obcí sa v závere výhľadového obdobia počíta s optimistickou alternatívou, teda s nárastom počtu obyvateľov. Nárast obyvateľstva obce je možné dosiahnuť ťažiskovo zo zdrojov z dosťahovania obyvateľov do obce, a to v rámci vnútroregionálnej migrácie za kvalitným vidieckym bývaním.

Vývoj počtu obyvateľov je ovplyvnený reprodukciou obyvateľstva i možnosťami a rozsahom novej bytovej výstavby. Spätné možnosti bytovej výstavby pozitívne ovplyvnia migráciu obyvateľstva. Tým, že v mestách dochádza k stagnácii bytovej výstavby, dochádza v obciach postupným zabezpečovaním vhodných plôch k stabilizácii vidieckeho obyvateľstva.

Nakoľko pri trvalej migrácii prevládajú mladšie vekové kategórie obyvateľstva, (do 40 rokov), dosídľovanie môže mať priaznivý vplyv na demografický vývoj a vekové zloženie obyvateľstva obce v budúcnosti.

Vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce a pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce je jedným zo základných cieľov rozvoja.

V súvislosti s úvahami o dosídľovaní obyvateľov do obce z mestských centier, resp. iných regiónov Slovenska, je potrebné zohľadniť skutočnosť sociálnej a ekonomickej štrukturalizácie obyvateľstva, diferenciáciu ekonomických či záujmových vzťahov .

Pri rozvoji a profilovaní hospodárskych činností vytvárať územné podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít výrobného charakteru na báze remeselnej výroby, pri využití miestnych špecifických územno-technických daností.

Vývoj zamestnanosti v zariadeniach verejných služieb bude v obci podmienený predovšetkým demografickým rastom a štruktúrou obyvateľstva.

Pri lokalizácii aktivít výrobného charakteru je potrebné ťažiskovo využívať jestvujúce areály formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu /UPC Q,Z3,Y,Z6/.

Pri rozvoji obce pôjde predovšetkým o vytvorenie nasledovných územných podmienok a predpokladov realizácie bytovej výstavby:

- v návrhovom období vytvoriť podmienky pre realizáciu nových bytov v rodinnej zástavbe vidieckeho sídla – IBV. Pre potreby, ktoré treba očakávať v súvislosti s tvorbou nových domácností a mladých rodín, ktoré budú mať ambície na vlastný byt;
- pre požiadavky bývajúcich občanov na zmenu kvalitatívneho resp. veľkostného štandardu bytov, ktoré môžu byť riešené tak prestavbou jestvujúceho objektového fondu, ako aj formou novej výstavby;
- ako ponuku pre výstavbu rodinných domov pre obyvateľov zo širšieho územia regiónu, ktorí majú (resp. budú mať ponuku) v obci nové pracovné podmienky, resp. majú ambície bývať vo vidieckom prostredí;
- V obci vytvoriť podmienky rozvoja a realizácie rekreačného bývania - primeranej urbanizácie, založenej na revitalizácii pôvodného objektového fondu;

ÚPN obce regulačne usmerňuje výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby jestvujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň trvalého a rekreačného bývania. V návrhovej časti sú zhodnotené vnútorné rezervy a priestorový potenciál pre rozvoj bývania. Výkres č.5 a č.6

B4 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY, DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

Obec Maňa sa nachádza na juhozápadnom Slovensku, leží asi 30 km severne od mesta Nové Zámky a 10 km južne od mesta Vráble. Patrí do okresu Nové Zámky, ktorý je súčasťou Nitrianskeho kraja. Absolútna poloha stredu obce je daná súradnicami: 48°09' severnej geografickej šírky a 18°17' východnej geografickej dĺžky.

Z hľadiska vzťahov k vyššej územnej jednotke je obec zaradená do okresu Nové Zámky (NUTS IV), vyššieho územného celku Nitrianskeho kraja (NUTS III) a do NUTS II Západné Slovensko. Obec je členom mikroregiónu Združenia obcí Termál.

Obec Maňa hraničí s týmito susediacimi obcami okresu Nové Zámky :
na východe s obcou Trávnica, na juhu s obcami Vlkaš, Hul a Úľany nad Žitavou;

na východe s obcami Mojzesovo a Černík;
severovýchodnými susedmi Maňa sú obce Kmeťovo a Michal nad Žitavou;
na severe sú susednou obcou Žitavce, patriace už do okresu Nitra.

Územie bolo osídlené už v neolite (sídliisko železovskej kultúry). Našli sa aj vykopávky z doby bronzovej a hallštatskej. Keltské pohrebisko z 3. - 1. stor. p. n. l. patrí k najväčším náleziskám tohto druhu v Strednej Európe. Obec Maňa sa v historických dokumentoch spomína už v roku 1249 ako Manya, vtedy patrila k hradu Hlohovec, v roku 1808 mala obec názov Welká Mánya, neskôr Nagymánya. Rozvoj dvoch samostatných sídiel: Veľkej a Malej Maňa súvisel s riekou Žitava, ktorá bola hraničným tokom medzi dvoma župami. Malá Maňa patrila do Nitrianskej a Veľká Maňa do Tekovskej župy. Spoločný názov Maňa vznikol až v druhej polovici 20. stor. (28.2.1962). Vtedy sa zlúčili Veľká a Malá Maňa do jednej obce (dnes predstavujú dve miestne časti). Obe časti zastavaného územia obce Maňa ležia pri vodnom toku Žitava čo prispieva k pomerne vysokému potenciálu pre športovo - rekreačné aktivity (turistika, cykloturistika). Významnú úlohu zohrá obec hlavne v oblasti poskytovania atraktívneho bývania v kontakte s vodným tokom a prírodou.

Obec leží na dopravnom ťahu Novozámockého okresu – ceste II. triedy II./511 . Cez katastrálne územie Malá Maňa paralelne s cestou III. triedy III./1650 prechádza severo-južným smerom i železničná trať č. 123B.

V súčasnosti žije v Maňi 2035 obyvateľov slovenskej národnosti (r.2019). Obec Maňa je známa organizovaním Požitavských folklórnych slávností, ktorých cieľom je zachovávanie folklórnych tradícií požitavského regiónu.

B5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Územný plán rešpektuje kompozičnú výstavbu sídla, hlavne polohu kompozičných osí a referenčného uzla. V závislosti na globálnej urbanistickej kompozícii organizuje umiestnenie vyšších funkcií. . Snaží sa o zachovanie tradičných hmotovo - priestorových vzťahov, ktoré zvýrazňujú špecifický charakter obce. Pri rozvoji obce sú rešpektované pamiatkovo hodnotné objekty.

Územie obce Maňa je tvorené dvoma katastrálnymi územiami, a to k.ú. Malá Maňa a k.ú. Veľká Maňa. Oba urbanistické celky sú kompaktné, podľa kategorizácie pôdorysných typov sa v oboch prípadoch jedná o hromadný cestný typ. V návrhu vytvoriť predpoklady vzájomného funkčného a dopravného prepojenia oboch častí obce. Vytvárať vybavenostné uzly v polohách primárneho a sekundárneho referenčného uzla.

K.ú. Veľká Maňa

Zastavané územie leží v západnej časti katastrálneho územia. Rozprestiera sa za ľavým brehom rieky Žitava pozdĺž cesty II. triedy II./511. Historické jadro obce s typickou parcelačnou štruktúrou sa rozprestiera v oblasti ul. A. Hlinku.

Funkčné členenie

V obci sú zložky základnej občianskej vybavenosti. V tesnej blízkosti stredu obce je sústredená občianska vybavenosť komerčného a nekomerčného charakteru. Prevláda obytná funkcia. V súčasnosti sa v obci nachádzajú všetky bonitné triedy objektov, od objektov nových, až po objekty odporúčené na asanáciu. Zastavaným územím obce prechádza aj cesta III. triedy III./1493 ,III/1490.

K.ú. Malá Maňa

Zastavané územie leží vo východnej časti katastrálneho územia a rozprestiera sa medzi pravým brehom Žitavy a železnicou. Historická parcelačná štruktúra je zachovaná a dominantná takmer v celej časti. Zastavaným územím prechádza cesta III. triedy III/1650.

Funkčné členenie

Základná občianska vybavenosť je v obci minimálna, nakoľko podstatná časť občianskej vybavenosti je sústredená do spádového územia časti Veľká Maňa. Prevláda obytná funkcia. V súčasnosti sa tu nachádzajú všetky bonitné triedy objektov, od objektov nových až po objekty odporúčené na asanáciu.

Formovanie funkčno-priestorovej kostry

Vzhľadom na rozvoj obce je potrebné rešpektovať primárnu kompozičnú os- ul.Dlhá, Pri parku –Domovina a sekundárne osi

1. ul.Školský - ul.A.Hlinku a plošnú expanziu je potrebné prehodnotiť aj kompozičnú kostru
2. ul.Železničná.

Primárna os predstavuje sídelné časti obce s typickou historickou parcelačnou štruktúrou. Na priesečníku osí sa nachádza primárny a sekundárny referenčný uzol. Na spomínaných osiach sa nachádza zástavba s vybavenosťou komerčného a nekomerčného charakteru, Obecný úrad, škola a pod.).

V návrhovom období je potrebné plánovito formovať hlavné kompozičné osi obce. Preto je logické, že budú nositeľkami najdôležitejších funkcií. Vzhľadom na vyčerpané priestorové možnosti v oblasti primárneho referenčného uzla je potrebné lokalizovať sekundárny ref. uzol. Zároveň je potrebné jednoznačne formovať nové centrum obce ako :

- administratívno-správne,
- historicko-kultúrne,
- vybavenostné.

Cieľom územného plánu obce je i vytypovanie a riešenie nových rozvojových území najmä pre rozvoj bývania (individuálna bytová výstavba), výrobo-podnikateľských aktivít, rekreácie a ich riešenie v zmysle kontinuity priestorového a hmotového vývoja.

Dôležitou súčasťou návrhu je :

- skompaktovanie obce;
- identifikácia ťažiska osídlenia;
- návrh formovania obce prostredníctvom regulačného usmerňovania;
- doplnenie chýbajúcej občianskej vybavenosti a technickej infraštruktúry;
- vytvorenie sprievodnej zelene pozdĺž poľných ciest a vodných tokov (protierózne opatrenia) za hranicou zastavaného územia a v stresových polohách návrh vhodnej ekostabilizačnej zelene;

Návrh urbanistickej koncepcie sa predovšetkým riadi základnou kompozičnou kostrou sídla, ktorú tvoria jednotlivé kompozičné osi a referenčné uzly, ktoré sú tiež kategorizované podľa stupňa dôležitosti. (viď výkres č.6 VOR) Táto kostra je východiskom pre všetky ďalšie predovšetkým investičné rozhodnutia.

Kompozícia sídla potvrdzuje polohu centra obce v teritóriu hlavného referenčného uzla, ktorý sa nachádza na krížení kompozičných osí.

V návrhovej časti územného plánu rešpektovať kompozičnú výstavbu sídla, hlavne polohu kompozičných osí a referenčného uzla. V závislosti na globálnej urbanistickej kompozícii organizovať umiestnenie vyšších funkcií. Uplatniť princíp revitalizácie tradičných urbanisticko-architektonických vzťahov v súlade s potrebami obce. Novú výstavbu odporúčame limitovať dvojpodlažnými stavbami s využitím podkrovia , tradičným typom

striech, tvaroslovných prvkov a materiálov v záujme eliminovania množstva cudzorodých prvkov. Snažiť sa o zachovanie tradičných hmotovo - priestorových vzťahov, ktoré zvýraznia špecifický charakter obce. Pri rozvoji obce rešpektovať pamiatkovo hodnotné objekty.

Architektonickou dominantou obce je kostol , kaštieľ, obecný úrad . Sídlná štruktúra je pomerne kompaktná a vytvára organický celok. V návrhu je potrebné chrániť, pamätihodnosti , architektonicky hodnotné objekty a parcelačnú štruktúru obce.

Silueta, panoráma územia

Panoráma je vnímateľná v diaľkových pohľadoch smerom od juho - východu, od Trávnice a v smere od železničnej stanice. V tomto pohľade je vnímateľná rozvinutá zástavba, mierne stúpajúca smerom na sever a gradujúca areálom kostola. Tento urbanistický celok je ďalej previazaný so svojim krajinným okolím. Diaľkový pohľad predstavuje významnú hodnotu, dokumentuje špecifické usporiadanie vidieckeho sídla .

Významné pohľady sú takisto vnútri vymedzeného územia. Z námestia na kaštieľ, kostol a obecný úrad. Významný je pohľad na kostol , ktorý sa otvára v smere vyústenia ulice J.Kováča . Umiestnenie sakrálneho objektu v dominantnej polohe najvyššieho miesta zástavby je potrebné rešpektovať a dodržiavať ochranné pásmo 50m.

Všeobecné podmienky ochrany vo vzťahu k zástavbe

- Činnosti na území obce nesmú narušiť pamiatkové hodnoty.
- Zachovať funkčné využitie územia na bývanie, s doplnkovým využitím občianska vybavenosť, prednostne viazané na jestvujúci stavebný fond v území.
- Zachovať pomer zastavania v území, vytvorený pravidelným a rozvoľneným umiestnením objektov popri uliciach a iných miestnych komunikáciách.
- Nové trvalé alebo dočasné úžitkové alebo účelové stavby v dvorových častiach pozemkov musia byť len sekundárne voči hlavnej stavbe na pozemku. Tieto stavby musia vychádzať z jestvujúceho usporiadania parcelácie a radenia objektov.

Zachovanie, údržba a regenerácia výškového a priestorového usporiadania objektov

1. Rešpektovať pamätihodnosti a zachovaný stavebný fond s pamiatkovými hodnotami ako podstatnú zložku stavebného fondu územia;
2. Zachovať, udržiavať a využívať stavebný fond v území v súlade s pôvodnou funkciou, bez požiadaviek na neadekvátne zmeny funkcií a s negatívnym dôsledkom na stavebnú podstatu a dispozíciu historických objektov;
5. pri rekonštrukčnom procese jestvujúcich stavieb a pri novej výstavbe rešpektovať typ strešnej konštrukcie - sedlová strecha a farebnosť novej krytiny prispôbiť farebnosti pôvodným krytinám z pálenej hliny;
6. pri rekonštrukčnom procese jestvujúcich stavieb a pri novej výstavbe prispôbiť farebnosť nových fasád od bielej po zemité farby;
7. pri novej výstavbe v intraviláne obce možnosť stavať iba typické stavby pre naše územie, vylúčiť stavby dreveníc (zrubov), umiestňovanie mobilných domov- mobilónov;
8. umožniť pozmeniť využitie pôvodných objektov stodôl (pájt),so zachovaním architektonického výrazu a hmoty ;
9. preferovať v lokalitách určených pre občiansku vybavenosť spojenie obytnej funkcie a občianskej vybavenosti a znížiť tak nároky na novovytvárané veľké plochy pre bývanie všade tam, kde je to možné;
10. používať materiály prírodného charakteru na vonkajších prvkoch architektonického stvárnenia s ohľadom na založenú štruktúru a formu objektov, dopĺňať v štruktúre zástavby

prvky s regionálnym koloritom, vychádzať z regionálnych daností pri členení fasád (typ, forma a veľkosť okien),

Zachovanie, údržba a regenerácia prvkov interiéru a uličného parteru

1. Udržiavať verejné priestranstvá a poloverejné priestory v dobrom technickom, prevádzkovom a estetickom stave.
2. Odstrániť alebo eliminovať rušivé a hodnoty prostredia neadekvátne zásahy;
3. Riešenie technického vybavenia musí byť v súlade s ochranou pamiatkových hodnôt chráneného areálu Maniansky park.

Zachovanie, údržba a regenerácia charakteristických pohľadov, siluety a panorámy územia

Zachovať významné a charakteristické diaľkové aj lokálne pohľady na sídelné usporiadanie a na dominantu kostola Panny Márie Sedembolestnej a na kaštieľ.

Opatreniami v oblasti starostlivosti o zeleň zachovávať charakteristické pohľady a panorámy. Vylúčiť umiestňovanie stavieb, iných objektov, prevádzkových a technických zariadení alebo výsadbu zelene, ktoré narušia ustálené usporiadanie a pohľadové kužele k sakrálnemu objektu - dominante obce.

Zachovanie, údržba a regenerácia archeologických nálezísk

Rešpektovať a dodržiavať postup určený zákonom o ochrane pamiatkového fondu pred prípravou a projektovaním zámerov v území.

Zachovanie, údržba a regenerácia ďalších kultúrnych a prírodných hodnôt

Primerane uplatňovať v spoločenskej, hospodárskej a riadiacej praxi (napr. bežný každodenný život, cestovný ruch, výkon verejnej správy obce) historickú tradíciu a kultúrne dedičstvo obce.

Rešpektovať plochy záhrad a ostatných celkov verejnej a súkromnej zelene ako súčasti stabilizovaného usporiadania územia.

Vykonávať priebežnú údržbu plôch záhrad a ostatnej zelene; vykonávať odbornú starostlivosť o dreviny a ostatné prírodné prvky v území.

Požiadavky na ochranu, obnovu a prezentáciu zelene

Pri všetkých plochách zelene na verejných priestranstvách zabezpečiť pravidelnú údržbu na primeranej odbornej úrovni. Nové výsadby a akékoľvek úpravy zelene nad rámec bežnej údržby (teda všetky také, ktoré zasahujú do plošného a priestorového usporiadania územia), musia byť vykonávané koncepčne, na základe projektovej dokumentácie. V celom riešenom území sa odporúča výsadba pôvodných druhov drevín. Akékoľvek intervenčné zásahy v oblasti chráneného areálu –Maniansky park realizovať v súlade s odbornými požiadavkami krajského pamiatkového úradu.

B6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKČNÝCH ÚZEMÍ VRÁTANE URČENIA PRÍPUSTNÉHO, OBMEDZUJÚCEHO A ZAKAZUJÚCEHO FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA

Z dôvodov podrobnejšej charakteristiky sídla sa územie rozdelilo na jednotlivé územno-priestorové celky (ÚPC) pre ktoré sú navrhnuté podrobné regulačné opatrenia.

Z organizačného hľadiska tak je možná detailnejšia regulácia a riadenie územného rozvoja. Toto členenie zároveň sleduje funkčnú náplň územia a hmotovo - priestorové pomery.

Z hľadiska urbanistického boli vyčlenené zóny intenzívneho záujmu. Sú to základné rozvojové lokality, ktoré boli schválené v Zadaní.

Konkrétne sa jedná o nasledujúce regulačné, územnopriestorové celky:

ÚPC - A

Prevažujúca funkcia: zmiešané územie

Východiská : jestvujúca centrálna časť obce ohraničená ulicami Školská ,ul. Dlhá , ul. Zakostolská;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií, peších chodníkov, parkovísk, objektov TI ;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- verejná parková zeleň, pešie chodníky a prvky drobnej architektúry;
- občianska vybavenosť;
- regulačne usmerňovať revitalizáciu a rekonštrukčný proces na objektoch OV komerčného a nekomerčného charakteru;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- realizácia OV na báze IBV v zmiešanom území;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošipaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky : Plocha: 64233 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,40
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,8
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,35
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – B

Prevažujúca funkcia: zmiešané územie

Východiská : jestvujúca centrálna časť obce ohraničená ulicami Hliník, ul. A. Hlinku ,ul. Dlhá vrátane námestia M.R. Štefánika;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií, peších chodníkov, parkovísk, objektov TI ;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- verejná parková zeleň, pešie chodníky a prvky drobnej architektúry;
- občianska vybavenosť;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- realizácia OV na báze IBV v zmiešanom území;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošipaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 22794 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,40

Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,80

Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – C

Prevažujúca funkcia: vyhradená zeleň- park

Východiská : CHA Maniansky park s kaštieľom v centrálnej časti obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať udržiavacie práce ,proces obnovy- rekonštrukčný proces na objektoch CHA Maniansky park s kaštieľom v súlade s požiadavkami pamiatkovej ochrany. Rešpektovať pamiatkové objekty;
- zariadenie sociálnych služieb;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku- Dolinský potok ;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií a TI;
- pešie chodníky, spevnené plochy a parkoviská;
- z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny rešpektovať, že lokalita je ako plošný interakčný prvok súčasťou ÚSES;
- vytvoriť územnotechnické predpoklady pre realizáciu zariadenia sociálnych služieb /NSK/;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- kultúrne podujatia;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chovateľské aktivity akéhokoľvek druhu, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov , mačiek a domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 118 007 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,50

Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 1,00

Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC - D

Prevažujúca funkcia: bývanie

Východiská: jestvujúca obytná časť ohraničená ul. Dolinskou, ul. Pri Parku, ul. A. Bernoláka;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu nových rodinných domov vo východnej časti ;
- realizácia miestnych komunikácií, peších chodníkov, parkovísk, objektov TI ;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- verejná zeleň, parková zeleň, ochranná zeleň;
- HBV ul.F.Jurigu –III.etapa;
- podporovať rozvoj vybavenosti a služieb na báze IBV v ul. Pri parku;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku – Dolinský potok;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, sady;
- služby a drobné prevádzky;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošipovaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky:

Plocha: 65 169 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,50
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – D1

Prevažujúca funkcia: bývanie

Východiská: rozvojové územie na východnom obvode obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu nových rodinných domov v severnej a východnej časti /IBV Farské/ ;
- realizácia miestnych komunikácií, peších chodníkov, parkovísk, objektov TI ;
- verejná zeleň, parková zeleň, ochranná zeleň;
- HBV ul.F.Jurigu –III.etapa;
- realizácia ochrannej bariérovej zelene na severe pozdĺž hranice zastavaného územia ;
- areál objektov a plôch zariadenia sociálnej starostlivosti;
- podporovať rozvoj vybavenosti a služieb na báze IBV v ul. Pri parku;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, pastviny, sady;
- služby a drobné prevádzky;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošipovaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 43880 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ IBV= 0,35
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ HBV= 0,50
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp IBV = 0,70
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp HBV = 1,5
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,50
Podlžnosť IBV: maximálne 2 NP
Podlžnosť HBV: maximálne 3 NP

ÚPC – E

Prevažujúca funkcia: technická infraštruktúra – komunálne služby

Východiská : územie komunálnych služieb a technickej infraštruktúry ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- zberný dvor, dotriedňovacie , recyklačné stredisko;
- objekty technickej infraštruktúry;
- areál komunálnej techniky;
- komunálne služby, sklady techniky;
- realizácia ochrannej bariérovej zelene pozdĺž hranice s ÚPC D1 ;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- kompostáreň;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- nový rozvoj IBV,HBV;
- rekreácia;
- chov hospodárskych zvierat;
- živočíšna výroba;
- realizácia výškových stavieb;

Intervenčné kroky :

Plocha: 11859 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,50
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 1,00
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,35
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – F

Prevažujúca funkcia: pohrebisko

Východiská : jestvujúce obecné pohrebisko so sakrálnymi stavbami;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- pohrebisko, urnový háj, kolumbárium;
- verejná/vyhradená zeleň;
- služby súvisiace s pohrebníctvom;
- rekonštrukcia domu smútku;
- realizácia peších chodníkov;
- rešpektovať ochranné pásmo pohrebiska;
- realizácia ,rekonštrukcia účelových komunikácií, parkoviska pri cintoríne;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než povolené využitie;

Intervenčné kroky :

Plocha: 16010 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,03
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,06
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – F1

Prevažujúca funkcia: obecné pohrebisko

Východiská : potenciálna rozvojová rezerva obecného pohrebiska;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- pohrebisko, urnový háj, kolumbárium;
- verejná/vyhradená zeleň;
- služby súvisiace s pohrebníctvom;
- realizácia peších chodníkov;
- rešpektovať ochranné pásmo pohrebiska;
- realizácia účelových komunikácií;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než povolené využitie;

Intervenčné kroky :

Plocha: 5016 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,03
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,03
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35
Podlažnosť: maximálne 1 NP

ÚPC – G

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : jestvujúce obytné územie ulíc Zakostolská a Dlhá;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;

- rekonštrukcia komunikácií, chodníkov, rigolov a objektov TI.;
- realizácia peších chodníkov;
- realizácia nových rodinných domov v rámci navrhovanej IBV a v prelukách;
- podporovať viacfunkčné využitie objektov pozdĺž ulice Zakostolská ;
- pri novej výstavbe rešpektovať hlukové pásmo z cesty II/511 a stavby umiestňovať v zmysle regulatívov;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s funkciou bývania;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chov ošípaných a dobytká na d rámec VZN ;

Intervenčné kroky :

Plocha: 107746 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,30

Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,60

Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – G1

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : jestvujúca potenciálna rozvojová rezerva pre rozvoj bývania na južnom obvode obce/ul. Dlhá/ ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia komunikácií, rigolov a objektov TI.;
- realizácia peších chodníkov;
- realizácia nových rodinných domov v rámci navrhovanej IBV;
- pri novej výstavbe rešpektovať hlukové pásmo z cesty II/511 a stavby umiestňovať v zmysle regulatívov;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s funkciou bývania;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chov ošípaných a dobytká na d rámec VZN ;

Intervenčné kroky :

Plocha: 24483 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35

Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70

Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – G2

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : jestvujúca potenciálna rozvojová rezerva pre rozvoj bývania na južnom obvode obce paralelne s ul. Dlhá ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia komunikácií, rigolov a objektov TI.;
- realizácia peších chodníkov;
- realizácia nových rodinných domov v rámci navrhovanej IBV;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s funkciou bývania;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chov ošípaných a dobytká na d rámec VZN ;

Intervenčné kroky :

Plocha: 37745 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,40
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,80
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC - H

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : jestvujúce obytné územie - ulica Dlhá;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia komunikácií, chodníkov, rigolov a objektov TI.;
- realizácia pešieho chodníka;
- realizácia nových rodinných domov v prelukách jestvujúcej zástavby;
- pri novej výstavbe rešpektovať hlukové pásmo z cesty II/511 a stavby umiestňovať v zmysle regulatívov;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s funkciou bývania;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chov ošípaných a dobytká na d rámec VZN ;

Intervenčné kroky :

Plocha: 67983 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,30
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,60

Navrhovaný koeficient zelene $K_z=0,35$

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC - CH

Prevažujúca funkcia: bývanie

Východiská : jestvujúce obytné územie - ulica Hliník a ul. A. Hlinku;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia miestnej komunikácie, chodníkov, rigolov a objektov TI.;
- realizácia peších chodníkov;
- realizácia nových rodinných domov v prelukách ;
- podporovať viacfunkčné využitie objektov vo vyznačenej oblasti pozdĺž ulice A. Hlinku;
- občianska vybavenosť;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s IBV

Neprípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chov ošípaných a dobytku na d rámec VZN ;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 54230 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $KZÚ = 0,25$

Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,50$

Navrhovaný koeficient zelene $K_z=0,80$

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – CH1

Prevažujúca funkcia: bývanie

Východiská : rozvojové obytné územie - ulica A. Hlinku v predĺžení;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia miestnej komunikácie, chodníka, rigolov a objektov TI.;
- realizácia nových rodinných domov v rámci IBV Dolné Lúky;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s IBV;
- sady , záhrady, TTP;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chov ošípaných a dobytká na d rámec VZN ;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chov ošípaných a dobytká na d rámec VZN ;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 5450 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,40
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,80
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,80
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – I

Prevažujúca funkcia: bývanie

Východiská : jestvujúce obytné územie - ulica Ulička a ul. A. Hlinku;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia miestnej komunikácie, chodníkov, rigolov a objektov TI.;
- realizácia peších chodníkov, parkovísk;
- realizácia nových rodinných domov v prelukách ;
- podporovať viacfunkčné využitie objektov vo vyznačenej oblasti pozdĺž ulice A. Hlinku;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku – Dolinský potok;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s IBV

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chov ošípaných a dobytká na d rámec VZN ;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 68834 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,25
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,50
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35
Podlažnosť: maximálne 2NP

ÚPC – J

Prevažujúca funkcia: šport

Východiská : obecný športový areál medzi riekou Žitavou a zastavaným územím obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rozvoj areálu športu, telovýchovy ;
- voľnočasové aktivity mládeže ;
- realizácia športovísk;
- realizácia a rekonštrukcia miestnych komunikácií, rigolov ;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku;
- realizácia objektov technickej infraštruktúry;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- verejná zeleň, trvalý trávny porast;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním a športovým areálom;
- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chov ošípaných a dobytká a domácich zvierat nad rámec VZN ;

Intervenčné kroky :

Plocha: 28653 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,10
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,20
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – J1

Prevažujúca funkcia: šport

Východiská : potenciálny rozvojový priestor pre obecný športový areál medzi riekou Žitavou a zastavaným územím obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rozvoj areálu športu, telovýchovy ;
- voľnočasové aktivity mládeže ;
- realizácia športovísk;
- realizácia a rekonštrukcia miestnych komunikácií, rigolov ;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku;
- realizácia objektov technickej infraštruktúry;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- verejná zeleň, trvalý trávny porast;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním a športovým areálom;
- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chov ošípaných a dobytká a domácich zvierat nad rámec VZN ;

Intervenčné kroky :

Plocha: 13636 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,10
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,20
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,35
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC - K

Prevažujúca funkcia: bývanie

Východiská : jestvujúca obytná časť obce na sever od ul. Železničná;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia komunikácií, chodníkov, rigolov a objektov TI.;
- realizácia peších chodníkov;
- realizácia nových rodinných domov v prelukách jestvujúcej zástavby;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s funkciou bývania;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chov ošípaných a dobytku na d rámec VZN ;

Intervenčné kroky :

Plocha: 148557 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,7
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,50
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – K1

Prevažujúca funkcia: Šport , rekreácia

Východiská : jestvujúci areál výroby , podnikania a agroturistiky na južnom obvode obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- zariadenia športu, rekreácie ;
- voľnočasové a športovoherné aktivity;
- vodné plochy;
- vyhradená zeleň

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- správcovské bývanie;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- chov ošípaných , dobytku a domácich zvierat nad rámec VZN ;
- trvalé bývanie;
- výroba , priemysel;

Intervenčné kroky :

Plocha: 11377 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,20

Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,4$
Navrhovaný koeficient zelene $K_z = 0,50$
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – K2

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská: jestvujúca potenciálna rozvojová rezerva pre rozvoj bývania na severozápadnom obvode obce .Prístup z ul. Mlynská v predĺžení;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia komunikácií, rigolov a objektov TI.;
- realizácia peších chodníkov;
- realizácia nových rodinných domov v rámci navrhovanej IBV;
- rešpektovať ochranné pásma objektov TI;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s funkciou bývania;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chov ošipaných a dobytká na d rámec VZN ;

Intervenčné kroky : Plocha: 17296 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $KZÚ = 0,40$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,8$
Navrhovaný koeficient zelene $K_z = 0,50$
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – L

Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV

Východiská: jestvujúce obytné územie ohraničené ul. Domovina, ul. Žitavská, ul. V.J.Gajdoša a ul.Železničná;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia komunikácií, chodníkov, rigolov a objektov TI.;
- realizácia peších chodníkov;
- realizácia nových rodinných domov v prelukách;
- podporovať viacfunkčné využitie objektov pozdĺž ulice Domovina ;
- pri novej výstavbe a rekonštrukciách rešpektovať hlukové pásmo z cesty II/511 a stavby umiestňovať v zmysle regulatívov;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s funkciou bývania;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;

- chov ošípaných a dobytká na d rámec VZN ;

Intervenčné kroky : Plocha: 109574 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,30
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,6
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – M

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : obytné územie obce ohraničené ul. Dolinská, ul. Pri parku, ul. Ľ. Štúra;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia komunikácií, chodníkov, rigolov a objektov TI.;
- realizácia peších chodníkov;
- realizácia nových rodinných domov v prelukách jestvujúcej zástavby;
- pri novej výstavbe a rekonštrukciách rešpektovať hlukové pásmo z cesty II/511 a stavby umiestňovať v zmysle regulatívov;
- podporovať viacfunkčné využitie objektov pozdĺž ulice Domovina ;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku – Dolinský potok;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s funkciou bývania;

Nepřípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chov ošípaných a dobytká na d rámec VZN ;

Intervenčné kroky : Plocha: 171839 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,40
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,80
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – M1

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : poľnohospodárske územie. Potenciálne rozvojové územie pre IBV na východnom obvode obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu rodinných domov v rámci IBV -Dolinská;

- realizácia miestnych komunikácií, objektov TI;
- ochranná izolačná zeleň;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku – Dolinský potok;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, pastviny, orná pôda;
- služby a drobné prevádzky, ktoré sú v súlade s bývaním;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošipaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov, mačiek a domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 20703 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35

Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70

Navrhovaný koeficient zelene K_z = 0,35

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – N

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : jestvujúce obytné územie obce - ul. M.Kukučina a ul.Domovina;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií, chodníkov, rigolov a objektov TI.;
- realizácia peších chodníkov;
- realizácia nových rodinných domov ;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na vymedzených polohách;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s funkciou bývania;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošipaných a dobytká nad rámec VZN ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky :

Plocha: 81695

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,40

Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,80

Navrhovaný koeficient zelene K_z = 0,80

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – N1

Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV

Východiská : Potenciálne rozvojové územie pre IBV na severnom vstupe do obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu rodinných domov v rámci IBV - Domovina;
- realizácia objektov TI;
- ochranná izolačná zeleň;
- pri novej výstavbe rešpektovať hlukové pásmo z cesty II/511 a stavby umiestňovať v zmysle regulatívov;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, pastviny, orná pôda;
- služby a drobné prevádzky , ktoré sú v súlade s bývaním;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošipaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov , mačiek a domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 9124 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,80
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,70
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – O

Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV

Východiská : Obytné územie obce , ul. Domovina, ul.Žitavská, ul.Legionárska;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia komunikácií, chodníkov, rigolov a objektov TI;
- realizácia peších chodníkov;
- realizácia nových rodinných domov v prelukách jestvujúcej zástavby;
- pri novej výstavbe a rekonštrukciách rešpektovať hlukové pásmo z cesty II/511 a stavby umiestňovať v zmysle regulatívov;
- pri novej výstavbe rešpektovať ochranné pásmo PP Rieka Žitava;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky , ktoré sú v súlade s bývaním;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošipaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov , mačiek a domácich zvierat;

Intervenčné kroky: Plocha: 119325 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,40
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,80
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – P

Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV

Východiská: Poľnohospodársky využívané plochy v zastavanom území obce. Potenciálne rozvojové územie na severovýchodnom obvode obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu rodinných domov;
- realizácia miestnych komunikácií, objektov TI;
- realizácia chodníka pre peších;
- lúky pasienky, TTP;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, pastviny, orná pôda;
- služby a drobné prevádzky.

Nepripustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošipaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov, mačiek a domácich zvierat;

Intervenčné kroky: Plocha: 26765 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,40
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,80
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – P1

Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV

Východiská: Poľnohospodársky využívané územie. Potenciálne rozvojové územie na severovýchodnom obvode obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu rodinných domov v rámci IBV ;
- realizácia miestnych komunikácií, objektov TI;
- ochranná izolačná zeleň;
- verejná zeleň;
- športoviská;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, pastviny, orná pôda;
- služby a drobné prevádzky.

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošipaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov, mačiek a domácich zvierat;

Intervenčné kroky:

Plocha: 86003 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,40
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,80
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – Q

Prevažujúca funkcia: výroba

Východiská: Jestvujúci poľnohospodársky výrobný areál;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces jestvujúceho poľnohospodárskeho výrobného areálu;
- realizácia účelových komunikácií spevnených plôch, objektov TI;
- realizácia novej trafostanice;
- skladové hospodárstvo;
- realizácia účinnej ochrannéj zelene po vnútornom obvode areálu min. šírky 10m zo strany obytných ÚPC P1 a ÚPC N;
- výrobnopodnikateľské aktivity, ktoré nebudú mať negatívny vplyv na okolité bývanie;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, TTP, orná pôda;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s okolitým bývaním;
- chov ošipaných a dobytká, živočíšna výroba;

Intervenčné kroky:

Plocha: 78297 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,30
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,60
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – R

Prevažujúca funkcia: zmiešané územie

Východiská : Centrálna časť v miestnej časti Malá Maňa ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu rodinných domov;
- realizácia miestnych komunikácií, objektov TI;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, pastviny, orná pôda;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošípaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov , mačiek a domácich zvierat;

Intervenčné kroky:

Plocha: 26191 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35

Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,80

Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,70

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – S

Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV

Východiská : Jestvujúce obytné územie medzi železnicou a cestou III/1650

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia miestnych komunikácií, objektov TI;
- realizácia komunikácií, parkoviska pri cintoríne;
- občianska vybavenosť;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia železničnej stanice a príľahlých súvisiacich plôch;
- podporovať rozvoj vybavenosti a služieb na báze IBV v oblasti hlavného referenčného uzla;
- rešpektovať ochranné pásmo pohrebiska;
- rešpektovať OP železnice;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky.

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošípaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov , mačiek a domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 44281 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35

Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70

Navrhovaný koeficient zelene $K_z=0,70$

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – T

Prevažujúca funkcia: pohrebisko

Východiská : jestvujúce obecné pohrebisko so sakrálnymi stavbami;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- pohrebisko, urnový háj, kolumbárium;
- verejná/vyhradená zeleň;
- služby súvisiace s pohrebníctvom;
- rekonštrukcia domu smútku;
- realizácia peších chodníkov;
- rešpektovať ochranné pásmo pohrebiska;
- realizácia ,rekonštrukcia účelových komunikácií, parkoviska pri cintoríne;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než povolené využitie;

Intervenčné kroky :

Plocha: 8331 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $KZÚ = 0,02$

Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,02$

Navrhovaný koeficient zelene $K_z=0,35$

Podlažnosť: maximálne 1 NP

ÚPC – U

Prevažujúca funkcia: bývanie

Východiská : jestvujúca obytná časť na južnom obvode miestnej časti Malá Maňa ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu nových rodinných domov v rámci IBV Stredné pole v južnej časti;
- realizácia miestnych komunikácií, peších chodníkov, parkovísk, objektov TI ;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- verejná zeleň, parková zeleň, ochranná zeleň;
- podporovať rozvoj vybavenosti a služieb na báze IBV v oblasti hlavného referenčného uzla;
- rešpektovať ochranné pásmo pohrebiska;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, sady;
- služby a drobné prevádzky;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošipaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;

- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky : Plocha: 53779 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,30
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,70
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – U1

Prevažujúca funkcia: technická infraštruktúra – komunálne služby

Východiská : územie komunálnych služieb a technickej infraštruktúry ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- zberný dvor, dotriedňovacie , recyklačné stredisko;
- objekty technickej infraštruktúry;
- areál komunálnej techniky;
- komunálne služby, sklady techniky;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- kompostáreň;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- nový rozvoj IBV,HBV;
- rekreácia;
- chov hospodárskych zvierat;
- živočíšna výroba;
- realizácia výškových stavieb;

Intervenčné kroky : Plocha: 2907 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,50
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,50
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35
Podlažnosť: maximálne 1 NP

ÚPC – V

Prevažujúca funkcia: bývanie

Východiská : Jestvujúce obytné územie v centrálnej časti Malá Maňa.

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- rekonštrukcia miestnych komunikácií a objektov TI;
- občianska vybavenosť;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- podporovať rozvoj vybavenosti a služieb na báze IBV v oblasti hlavného referenčného uzla;
- realizácia nových RD v prelukách;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošípaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov, mačiek a domácich zvierat;

Intervenčné kroky: Plocha: 67515 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – W

Prevažujúca funkcia: park

Východiská: Jestvujúca obytná zástavba s nadmernými záhradami na východnom obvode časti Malá Maňa;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu nových rodinných domov vo východnej časti ;
- realizácia miestnych komunikácií, peších chodníkov, objektov TI ;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- sprievodná zeleň pozdĺž komunikácií;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky;
- rekreačné bývanie;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošípaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov, mačiek a domácich zvierat;

Intervenčné kroky: Plocha: 78566m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,30
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,60
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,80
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – X1

Prevažujúca funkcia: bývanie

Východiská: jestvujúca obytná časť na severnom obvode miestnej časti Malá Maňa ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia objektov TI ;

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošípaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 20134 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35

Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70

Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,30

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – X2

Prevažujúca funkcia: bývanie

Východiská : jestvujúca obytná časť na západnom obvode miestnej časti Malá Maňa ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia objektov TI ;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rešpektovať OP železnice ;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- chov ošípaných a dobytká, živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 5340 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35

Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70

Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,30

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – Y

Prevažujúca funkcia: výroba

Východiská : Jestvujúci výrobný areál;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces a dostavbu jestvujúceho poľnohospodársko - výrobného areálu ;
- realizácia účelových komunikácií spevnených plôch, objektov TI;

- skladové hospodárstvo;
- realizácia účinnej ochrannej zelene po vnútornom obvode areálu min. šírky 10m zo strany obytných ÚPC X1 a ÚPC W;
- výrobnopodnikateľské aktivity , ktoré nebudú mať negatívny vplyv na okolité bývanie;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, TTP, orná pôda;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s okolitým bývaním;
- chov ošípaných a dobytká, živočíšna výroba;

Intervenčné kroky :

Plocha: 69743 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,40
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,80
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,30
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – Z1

Prevažujúca funkcia: bývanie

Východiská : Jestvujúca IBV v lokalite Dolná Gedra.

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia komunikácii, rigolov a objektov TI.;
- realizácia pešieho chodníka;
- realizácia nových rodinných domov v prelukách jestvujúcej zástavby;
- pri novej výstavbe rešpektovať hlukové pásmo z cesty II/511 a stavby umiestňovať v zmysle regulatívov;
- pri novej výstavbe rešpektovať ochranné pásmo PP Rieka Žitava;
- objekty a plochy so zmiešanou funkciou;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky na báze IBV a v súlade s funkciou bývania;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s trvalým alebo rekreačným bývaním;
- chov ošípaných a dobytká, živočíšna výroba;
- akékoľvek aktivity , ktoré sú v rozpore s trvalým resp. rekreačným bývaním;

Intervenčné kroky :

Plocha: 23235m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,40
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,8
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – Z2

Prevažujúca funkcia: bývanie

Východiská : Areál bývalého mlyna na Martinovsko - manianskom kanály v lokalite Dolná Gedra.

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces jestvujúcich objektov areálu;
- realizácia nových objektov areálu ;
- realizácia objektov TI;
- rekreačné , trvalé bývanie;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady;
- služby a spracovateľské prevádzky;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s rekreačným alebo trvalým bývaním;

Intervenčné kroky :

Plocha: 3109 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,40
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,8
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – Z3

Prevažujúca funkcia: poľnohospodárska výroba

Východiská : poľnohospodársky výrobný-skladový areál.

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces jestvujúcich výrobných skladových objektov;
- sklady poľnohospodárskej techniky;
- spracovanie , úprava poľnohosp. produkcie a plodín;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- poľnohospodárske služby a spracovateľské prevádzky;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- chov ošípaných a dobytká, živočíšna výroba;
- trvalé bývanie, rekreácia;

Intervenčné kroky :

Plocha: 38330m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,50
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 1,0
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – Z4

Prevažujúca funkcia: vinohradníctvo- ovocinárstvo

Východiská: Územie miestnej vinohradníckej oblasti mimo zastavaného územia obce v lokalite „Stará hora“.

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces jestvujúcich vinohradnícko-ovocinárskych objektov, rešpektovať historické tvaroslovie, materiál a charakter pôvodných objektov ;
- realizácia nových ovocinársko - vinohradníckych objektov;
- realizácia miestnych komunikácií, objektov TI;
- rekreačné bývanie;
- stavebné objekty realizovať v max. veľkosti do 25m²;
- vinohrady, sady;
- výsadba pôvodných druhov drevín;
- elektrifikácia územia;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, pastviny, orná pôda;
- služby a spracovateľské prevádzky;
- vinohradnícko - ovocinárske hospodárske objekty realizovať v max. veľkosti do 50m². Stavby nad 25m² podliehajú vyňatiu z poľnohospodárskeho pôdneho fondu a ako hospodárske budovy budú posudzované individuálne na základe samostatnej žiadosti o vyňatie z pôdneho fondu;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s rekreačným bývaním;
- chov ošipaných a dobytká, živočíšna výroba;
- trvalé bývanie;

Intervenčné kroky:

Plocha: 336331m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,15
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,3
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,35
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – Z5

Prevažujúca funkcia: vinohradníctvo- ovocinárstvo

Východiská: Územie miestnej vinohradníckej oblasti mimo zastavaného územia obce v lokalite „Nová hora“.

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces jestvujúcich vinohradnícko-ovocinárskych objektov, rešpektovať historické tvaroslovie, materiál a charakter pôvodných objektov ;
- realizácia nových ovocinársko - vinohradníckych objektov;
- realizácia miestnych komunikácií, objektov TI;
- rekreačné bývanie;
- stavebné objekty realizovať v max. veľkosti do 25m²;
- vinohrady, sady;
- výsadba pôvodných druhov drevín;
- elektrifikácia územia;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, pastviny, orná pôda;
- služby a spracovateľské prevádzky;
- vinohradnícko - ovocinárske hospodárske objekty realizovať v max. veľkosti do 50m². Stavby nad 25m² podliehajú vyňatiu z poľnohospodárskeho pôdneho fondu a ako hospodárske budovy budú posudzované individuálne na základe samostatnej žiadosti o vyňatie z pôdneho fondu;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s rekreačným bývaním;
- chov ošipaných a dobytká, živočíšna výroba;
- trvalé bývanie;

Intervenčné kroky :

Plocha: 50204m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,15
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,30
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,35
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – Z6

Prevažujúca funkcia: výroba , skladové hospodárstvo

Východiská : Územie výrobného-skladového areálu železničného staviteľstva ŽSR v dotyku s cestou III/1650 a železničnou traťou 123B.

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- výroba, stavebný priemysel, skladové hospodárstvo;
- výsadba izolačnej ochrannéj zelene v rámci ekostabilizačných opatrení ozn.E22 ;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- lúky, pastviny;
- služby a spracovateľské prevádzky;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- rekreácia;
- trvalé bývanie;

Intervenčné kroky :

Plocha: 62151m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,20
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,20
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,35
Podlažnosť: maximálne 1 NP

ÚPC – ÚZEMIE LESNEJ KRAJINY

Východiská:

V záujmovom území obce Maňa sú lesné porasty lokalizované v severovýchodnej časti územia na svahoch Dolinského potoka, kde boli vysadené v 60-tych rokoch minulého storočia. Okrem nich sa v území vyskytuje niekoľko plošne nevýznamných lesných porastov. Územne patria tieto lesy do LHC Podhájska a ich celková výmera dosahuje 71,93 ha.

V zmysle Vyhlášky č. 5/1995 Z. z. o hospodárskej úprave lesov sú tieto lesné porasty zaradené do kategórie lesov hospodárskych.

V území sú zastúpené lesné spoločenstvá 1. dubového lesného vegetačného stupňa.

Z hospodárskych súborov lesných typov (HSLT) sa v území vyskytujú:

- 108 sprašové hrabové dúbravy (Carpineto-Quercetum CQ) – v území prevažujú
- 124 hrabové lužné jaseňiny (Ulmeto-Fraxinetum carpineum UFrc) – zastúpené len vo fragmentoch v západnej časti územia.

Z hľadiska vekovej štruktúry porastov ide o veľmi mladé porasty, najstarší porast má 40 rokov.

Druhovú zloženie lesov môžeme charakterizovať ako chudobné, len čiastočne zodpovedajúce prirodzenému druhovému zloženiu takýchto typov lesných spoločenstiev.

Lesy v k.ú. obce obhospodarujú LHC Podhájska.

Všetky lesné porasty sú zaradené do kategórie hospodárskych lesov. Hospodárske lesy sú lesy, ktoré nie sú ochrannými lesmi alebo lesmi osobitného určenia a ktorých účelom je produkcia dreva a ostatných lesných produktov pri súčasnom zabezpečovaní mimoprodukčných funkcií lesov.

- zalesnená časť k.ú. Veľká Maňa - územie obhospodarovaných lesov situovaných na lesných pozemkoch a krajina pre vykonávanie lesohospodárskej činnosti v súlade s Programom starostlivosti o lesy;
- zahŕňujú aj priestory vymedzené územným plánom bez stavebnej činnosti s výnimkou udržiavacích prác na lesných cestách, lesníckej infraštruktúre;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

1. Hospodárske lesy:

- lesná- hospodárska činnosti v súlade s platnými právnymi predpismi na území hospodárskych lesov;
- plnenie funkcie lesa;
- obhospodarovaniu lesa v súlade s programom starostlivosti oň /LHP /;

Podmienečne prípustné funkcie:

- lesné sklady a manipulačné priestory;
- príjazdové a prístupové komunikácie, pešie komunikácie a zjazdové chodníky, - cyklistické chodníky a pod.,
- zariadenia a vedenia verejnej technicko - infraštruktúralnej obsluhy územia - (vodohospodárske, energetické, telekomunikačné a spojovacie vedenia a zariadenia),

Nepripustné podmienky využitia územia:

- výstavba chat, rekreačných objektov, rodinných domov, bytových domov;
- umiestnenie priemyselných a poľnohospodárskych objektov;
- všetky činnosti meniace prirodzený stav vodných tokov;
- pestovanie cudzokrajných druhov rastlín ;
- chov cudzokrajných druhov živočíchov;
- používanie chemických látok a skladovanie agrochemikálií;
- vjazd a státie motorových vozidiel mimo plôch na to určených;
- činnosti, ktoré sú v rozpore s platným zákonom o lesoch;
- vynášanie akéhokoľvek odpadu do územia lesa;
- porušovanie lesohospodárskeho plánu - nesystematický výrub drevín;
- zmeny druhovej skladby porastov, výsadbou nepôvodných druhov drevín;
- vykonávanie ekologicky nevhodných obnovných postupov, intenzívnou ťažbou dreva, znižovaním rubnej doby porastov;

Regulatívy pre územné vymedzenie , určenie podmienok umiestnenia reklamných stavieb a obmedzenie vizuálneho smogu na území obce Maňa:

Prípustné reklamné stavby:

1. Citylighty o rozmeroch 2400 x 1200 mm;
2. Vývesné štíty na objektoch s plochou do 1 m²;
 - a) umiestniť v maximálnej výške do úrovne kordónovej rímsy prízemia a v minimálnej výške 2200 mm nad úrovňou terénu ak sú umiestnené kolmo na fasádu objektu.
 - b) propagovať iba prevádzky umiestnené v danom objekte
 - c) pre viacero prevádzok sídliaich v objekte je prípustné umiestniť iba jeden spoločný vývesný štít
 - d) reklamnú stavbu z hľadiska veľkosti, tvaru, materiálového riešit' v primeranej výtvarnej a dizajnovej kvalite

Neprípustné reklamné stavby:

1. Billboardy
2. Bigboardy
5. PVC plachty a tabule na oplotení, zábradliach a fasádach budov; /mimo plôch vymedzených na území nákupných centier a výrobných areálov/;
6. Veľkoplošné obrazovky /mimo plôch vymedzených na území nákupných centier a výrobných areálov/;
7. Totemy /mimo plôch vymedzených na území nákupných centier dopravnej vybavenosti a výrobných areálov/;
8. reklamné kubusy, trojhrany, štvorhrany /mimo plôch vymedzených na území nákupných centier a výrobných areálov/;
9. „Reklamné pilóny“ vo verejných priestoroch /mimo plôch vymedzených na území nákupných centier a výrobných areálov/;

B7 BÝVANIE – NÁVRH RIEŠENIA

Domový a bytový fond

Aj napriek kolísavému medziročný index rastu, ktorý dokumentuje nerovnomerný demografický vývoj treba počítať s dostatočnými predpokladmi rozvoja obytnej funkcie

Koncept riešenia do budúcnosti regulačne usmerňuje výšku stavieb určených na bývanie. Odporúčame realizovať 2.N.P. vrátane podkrovia. Objekty neobmedziť tvarovo, pretože aj dlhé pôdorysy sú pre obec prirodzené a na vidiek vhodné. Dôležitým regulatívom je stavebná čiara. V štandardných podmienkach požadovať rešpektovanie stavebnej čiary , ktorá je požadovaná vo vzdialenosti 6m od majetkoprávnej hranice pozemku. Rešpektovať povolenú maximálnu výšku stavieb v jednotlivých územno - priestorových celkoch a koeficient zastavania pozemku , ako regulačného celku.

Pri novej výstavbe a stavebných intervenciách rešpektovať OP vodného toku a pohrebiska.

Počet obyvateľov z dlhodobého hľadiska Má stúpajúcu tendenciu. Oproti roku 2010 sa počet obyvateľov zdvojnásobil., čo je aj v rámci celého Slovenska neobvyklé. Je preto potrebné riešiť kvantitatívny aj kvalitatívny rozvoj bývania.

Pozitívny vývoj migračného salda v konečnom dôsledku ovplyvňuje aj hodnoty celkového prírastku obyvateľov v obci. Tento ukazovateľ dosahuje kladné hodnoty, preto je potrebné aby na túto skutočnosť prihliadal aj ÚPN obce.

Základné rozvojové ciele:

Obec má typicky vidiecky charakter a dlhodobo pretrváva záujem prevažne o IBV. Záujem o HBV je predovšetkým u mladých rodín a seniorov už bez ambícií v oblasti hospodárskych a poľnohospodárskych činností.

Pri ďalšom vývoji a rozvoji obce preto pôjde predovšetkým o vytvorenie územno-priestorových podmienok pre realizáciu individuálnych foriem bývania:

- pre potreby, ktoré treba očakávať v súvislosti s tvorbou nových domácností a mladých rodín, ktoré budú mať ambície na vlastné bývanie,
- pre požiadavky bývajúcich občanov na zmenu kvalitatívneho resp. veľkostného štandardu bytov, ktoré môžu byť riešené tak prestavbou existujúceho objektového fondu, ako aj formou novej výstavby,
- ako ponuku pre výstavbu rodinných domov pre obyvateľov zo širšieho územia regiónu, ktorí majú (resp. budú mať ponuku) v obci nové pracovné podmienky, resp. majú ambície bývať vo vidieckom prostredí.

Koncept rieši :

- formy rodinnej zástavby s tvorbou ucelených uličných celkov, ktoré sú charakteristické pre vidiecke sídlo v určenej polohe zástavby obce;
- rozvoj individuálnej bytovej výstavby na nových plochách v rozšírenom zastavanom území obce, zástavbou nevyužitých prelúk a ponukou možnosti výstavby vo väčších záhradách v rámci zástavby sídla, resp. na plochách v priamom napojení na súčasnú zástavbu;
- zachováva a rešpektuje priestorové obmedzenia rozvoja, ktoré sú viazané na dodržanie sledovanej kompozičnej kostry, zachovanie a obnovu pôvodnej architektonickej štruktúry v centrálnej časti obce a v príľahlých uliciach;
- využíva súčasnú disponibilitu zástavby obce, podporuje skvalitnenie stavebno-technického stavu pôvodných domov, prevádzku dvorných traktov pre bývanie, pre drobnú hospodársku činnosť, ktorá je v súlade s bývaním/ a vývojovo aj pre individuálny rekreačný pobyt;
- navrhuje účinné regulčné opatrenia na skvalitnenie verejných uličných priestorov, dvorných traktov a záhrad v záujme zlepšenia architektonicko-stavebného a krajinné-estetického vzhľadu obce;
- využíva dosiaľ nezastavané plochy prelúk uličnej zástavby na bývanie so zachovaním charakteristickej miestnej parcelácie pozemkov;
- formou regulatívou stanovuje podmienky pre možný rozvoj bývania aj v súčasných rozľahlých záhradách rodinnej zástavby;

Návrh regulačne usmerňuje výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby existujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň bývania. Už v stavebnom konaní eliminovať nežiaduce, prevažne nepôvodné implantované cudzie formy objektov a výstrednú farebnosť fasád.

Podrobná regulácia funkčných plôch bývania je obsahom grafickej prílohy –
/ výkresy č.5 a č.6 .

Bytový fond - návrh

Rozvoj bývania je lokalizovaný v nasledujúcich polohách:

- rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV a realizácia nových objektov na voľných územiach a prelukách;
- rozvoj IBV na vnútorných rozvojových lokalitách ÚPC B,D,P,U,W;
- rozvoj IBV na vonkajších rozvojových lokalitách ÚPC D1,G1,G2,CH1,K2, N1,M1,P1,
- rozvoj HBV na vnútorných rozvojových lokalitách ÚPC D;
- rozvoj HBV na vonkajších rozvojových lokalitách ÚPC D1;

V sumáre možno konštatovať, že koncept riešenia územného plánu pripravil v rámci rozvoja bytovej výstavby predpoklady a dostatočné možnosti realizácie pre IBV- 334 rodinných domov (RD), služby a drobné prevádzky. A 24 BJ v rámci HBV. O bývanie v bytových domov v obci Maňa pretrváva záujem.

Skutočná potreba pozemkov pre výstavbu RD a polyfunkčných obytných domov bude závislá od ekonomických možností a schopností obyvateľstva. ÚPN predkladá celkový návrh potenciálnych možností územia pre zámer bývania .

V prvom rade je potrebné využiť stavebné medzery- preluky a vnútornú priestorovú rezervu sídla, ak je vyčerpaná je možné využiť aj rezervy za súčasnou hranicou zastavaného územia (k1.1.1990).

Výškové zónovanie zástavby je obsahom výkresu organizácie a regulácie územia.

Je potrebné iniciovať rekonštrukčný proces jestvujúcej štruktúry rodinných domov. Nepodporovať umiestňovania mobilných domov a karavánov ako spôsob riešenia bytovej otázky, alebo ako formu rekreácie v zastavanom území obce. Vhodné je zachovávať tradičnú parceláciu, ktorá zabezpečuje kompaktnosť zástavby.

Stavby na území s trvalo zvýšenou aktivitou podzemných vôd požadujeme osádzať s úrovňou suterénu min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov. V potenciálnych územiach s povodňovým rizikom rešpektovať záplavové mapy /v súčasnosti sa pre lokalitu spracovávajú pozn./a stavby povoľovať bez suterénu nad výškovou úrovňou Q₅₀ a Q₁₀₀.

- spevnené vjazdy do dvorov rodinných domov, nachádzajúce sa na verejnom priestore, nerealizovať širšie ako je vstupná brána do dvora slúžiaca na vjazd tak, aby nedošlo k zastavaniu verejnej a cestnej zelene. Zvyšná plocha musí zostať vzhľadom na retenčnú schopnosť pôd pokrytá vegetáciou.
- V záujme ochrany , podpory a rozvoja verejného zdravia ,vzhľadom na skutočnosť , že obec sa nachádza v území so stredným radónovým rizikom je potrebné pri novej výstavbe ale aj pri rekonštrukciách objektov pri povoľovacom procese vyžadovať návrh a realizáciu protiradónovej ochrany budov. V súlade s Vyhláškou MZ SR č. 98/2018 Z.z. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia. Realizácia radónovej ochrany objektov podľa Vyhl. MZ SR č. 406/2002 Z. z.
- **Oplotenie pozemku z uličnej čiar**
- V uličnej čiare zástavby oplotenie rodinného domu nesmie presiahnuť maximálnu výšku 1,80 m.
- V uličnej čiare môže oplotenie pozostávať z betónového múrika, ktorého výška môže dosiahnuť maximálne 0,90 m. Zvyšok oplotenia z uličnej čiar môže dosiahnuť

zvyšnú výšku do 1,80 m. Táto časť musí byť zhotovená z priehľadného materiálu (pletivo, latky, kovová konštrukcia a pod.)

- Ak tvoria oplotenie murované stĺpiky, ich maximálna výška nesmie presiahnuť výšku 1,80 m.
- Odporúča sa kombinácia živého vegetačného oplotenia alebo realizácia čisto vegetačného oplotenia.
- Oplotenie musí byť v súlade s charakterom existujúceho okolitého oplotenia.
- Za oplotením sa doporučuje výsadba vysokých stálezelených porastov pre vytvorenie optickej bariéry a izolačnej bariéry pre elimináciu vplyvov hluku a zachytávanie prachu z uličného priestoru.
- Realizácia pevného betónového nepriehľadného oplotenia sa vylučuje.
- Oplotenie nesmie zasahovať do rozhládového poľa pripojenia stavby na cestu.
- Oplotenie nesmie ohrozovať bezpečnosť účastníkov cestnej premávky a iných osôb.

Vnútorňé oplotenie pozemku - medzi susednými pozemkami

- Maximálna výška vnútorného oplotenia medzi susediacimi pozemkami nesmie presiahnuť 1,8 m.
- Oplotenie môže byť zhotovené z transparentných materiálov – pletiva, alebo v kombinácii so živým plotom zo stálo zelených porastov.
- Plné oplotenie je možné realizovať len v dĺžke maximálne 30% z dĺžky pozemku.
- V prípade plného oplotenia sa vyžadovať písomný súhlas vlastníka susediaceho pozemku.
- Betónový základ vyšší ako 1,0 m sa považuje za oporný múr a podlieha stavebnému povoleniu.

Tieto regulačné opatrenia sa vzťahujú na všetky územnopriestorové celky. Musia byť realizované k dátumu kolaudácie.

B8 OBČIANSKE VYBAVENIE – SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA – NÁVRH RIEŠENIA

Sociálnu infraštruktúru a občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia v oblasti administratívy, kultúry, športové a sociálne zariadenia. Vybavenosť obce službami je rozmanitá a ich účel závisí od ľudských zdrojov, tradícií, podmienok a špecifických daností rekreačného mikroregiónu.

Rozvoj občianskej vybavenosti

Riešiť optimálnu štruktúru kompletovania základnej občianskej vybavenosti podľa urbanistických štandardov, aby zodpovedala stanovenej funkčnosti sídla, výhľadovému počtu obyvateľov a aj sledovanému rozvoju obce a katastra k návrhovému obdobiu.

Návrhom vybavenosti zabezpečiť podmienky pre komfortný život obyvateľov obce, bez vynútenej potreby dochádzania za potrebnou základnou občianskou vybavenosťou do okolitých sídiel.

Ťažisko občianskej vybavenosti maloobchodnej siete a služieb a centrálnej administratívy umiestniť v referenčných uzloch a na ich spojnicach – ul. Pri parku, Domovina, ul. Andreja Hlinku, ul. Zakostolská. Tu realizovať funkčné plochy a objekty občianskej vybavenosti obce – malé obchodíky, služby, stravovacie zariadenia, občerstvenie, a pod. Preferovať v lokalitách určených pre občiansku vybavenosť spojenie obytnej funkcie a občianskej vybavenosti a znížiť tak nároky na novovytvárané veľké plochy pre bývanie všade tam, kde je to možné.

Školstvo a výchova

V obci sa nachádza jedno predškolské zariadenie- materská škola a základná škola, ktoré si zachovávajú pomerne stabilný počet detí a žiakov. Základná škola patrí svojim počtom k najväčším základným školám v okolí. V škol. roku 2006/2007 ju navštevovalo 199 žiakov a v škol. roku 2014/2015 to bolo 167 žiakov. Vyučovacím jazykom je slovenčina. Na výchovno-vzdelávacom procese žiakov základnej školy sa zúčastňuje 17 pedagógov. Súčasťou školy je aj školská jedáleň a školský klub.

Školský areál je plošne stabilizovaný a v návrhovom období sa predpokladá jeho kultivácia a kompletizácia – doplnenie o jednotlivé športovo-herné plochy a zeleň.

Kultúra a osвета

Zariadenia kultúry slúžia na pravidelné usporadúvanie už tradičných kultúrnych a spoločenských podujatí, ktoré prispievajú k rozvoju spoločenského a kultúrneho života občanov obce.

Veľmi bohatá je v obci aj spolková činnosť, v ktorej sa združujú všetci tí, ktorí majú svojho koníčka. V obci pracujú viaceré organizácie, spolky a združenia: Miestny odbor Matice slovenskej Maňa, Folklórna skupina DOLINA Maňa, Detský folklórny súbor DOLINKA Maňa, Máňanská muzička, Detský divadelný krúžok pri ZŠ a MŠ Maňa, Miestny spolok Slovenského červeného kríža Maňa, Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov v Mani, Vinohradnícky spolok Stará hora - Maňa, Poľovnícka spoločnosť Žitava - Maňa, Miestna organizácia Slovenského rybárskeho zväzu, Jednota SD Nové Zámky, členská základňa Maňa, Základná organizácia Zväzu postihnutých civilizačnými chorobami a Slovenský zväz telesne postihnutých v Mani.

Ku kultúrnym zariadeniam patria v obci dva kultúrne domy, ktorých kapacita je v Malej Mani 60 miest a vo Veľkej Mani 300 miest. V obci sa pre klubovú, záujmovú a krúžkovú činnosť využívajú aj priestory základnej školy. Kultúrne zariadenia dopĺňajú knižnica, amfiteáter a múzeum. Cirkevné kultúrne zariadenia tvoria dva rímsko-katolícke kostoly - Rímsko-katolícky kostol Sedembolestnej Panny Márie a Rímsko-katolícky kostol Panny Márie Lurdskej a Kostol reformovanej kresťanskej cirkvi.

Zariadenia kultúry slúžia na pravidelné usporadúvanie už tradičných kultúrnych a spoločenských podujatí, ktoré prispievajú k rozvoju spoločenského a kultúrneho života občanov obce. Pre ďalšie návrhové obdobie bude cieľom vytvárať podmienky pre aktivizáciu spoločenského života občanov rôznych vekových kategórií a záujmových skupín v obci, podmienky pre obnovu a rozvíjania ľudových tradícií s ich prezentáciou.

K tomu je potrebné zabezpečiť prevádzkové skvalitnenie existujúcich a tvorbu nových zariadení pre kultúrno-spoločenskú činnosť, podmienok pre rozvoj rôznych aktivít a atraktívnych programov.

Koncept riešenia ÚPN vytvára predpoklady a regulatívy na revitalizáciu, zachovanie, obnovu a sprístupnenie ďalších kultúrno-historických objektov v obci – národopisná expozícia, expozícia PR Žitavský luh .

Objekty kultúry môžu byť komponované aj ako integrované súčasti centrálnej administratívy resp. vybavenosti v oblasti referenčných uzlov.

Šport a telesná výchova

V obci funguje Obecný futbalový klub - Maňa, Cykloklub TATRA -BIKE Maňa a Stolnotenový klub Maňa.

Na športové vyžitie slúži občanom športový areál s futbalovým ihriskom a športovými kabínami. Športové zariadenia dopĺňajú viacúčelové ihrisko - tenisový kurt, telocvičňa základnej školy, 2 posilňovne a malé futbalové ihrisko v Malej Mani.

Návrh vytvára územnotechnické predpoklady pre:

- rozvoj aktivít telovýchovy a športu obyvateľov v priestore obecného športového areálu – ÚPC J ,J1 /skvalitnenie prevádzkového vybavenia jestvujúceho športového areálu a jeho rozšírenie /;
- športovo rekreačnú oddychovú zónu, bývalé rameno starej Žitavy pri Mlynskej ulici , "Areál detskej radosti" ;
- vybudovanie športovo rekreačného centra obce v časti Malá Maňa;
- realizáciu turistických a náučných turistických trás v , ktoré sú súčasťou mikroregiónu Termál ;

Ďalší rozvoj športovo-rekreačného vybavenia v obci bude viazaný aj na rast funkcie bývania a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie - vybudovanie rekreačnej zóny "Areál detskej radosti", cykloturistické trasy nadväzujúce na regionálne cyklotrasy, športový rybolov atď.

Ďalší rozvoj športovo-rekreačného vybavenia v obci bude viazaný aj na rast funkcie bývania a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie Podporovať a realizovať cykloturistické trasy nadväzujúce na regionálne cyklotrasy.

- vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít v oblasti Stará a Nová hora - vinohrady;

Zdravotníctvo

V obci Maňa sú zdravotnícke zariadenia sústredené do zdravotného strediska, kde je poskytovaná zdravotná starostlivosť v ordinácii všeobecného lekára, detského a zubného lekára. V obci sa nachádza lekáreň.

Koncept riešenia ÚPN vytvára podmienky pre zabezpečenie kvalitného komplexného poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti v dobrých prevádzkových podmienkach pre všetky skupiny obyvateľov .

. Pri predpokladanom demografickom raste obce je potrebné uvažovať okrem jestvujúceho zdravotného strediska aj s územno - priestorovými požiadavkami na tvorbu ambulancii na báze IBV v oblasti polyfunkčnej zástavby.

Významnejšie zdravotnícke zariadenia sú zabezpečené v okresnom meste.

Sociálna starostlivosť

Sociálne zariadenia prezentuje v obci Zariadenie sociálnych služieb „Kamilka“ umiestnené v neskorobarokovom kaštieli s parkom z pol. 18. stor., ktorý bol neskôr upravovaný a nachádza sa v centre obce. V tomto špecializovanom domove sociálnej starostlivosti je zamestnaných 59 zamestnancov, ktorí zabezpečujú starostlivosť 96 klientom. Vybavenosť obce dopĺňajú 2 cintoríny s 2 domami smútku.

§ Riešiť príslušné vývojové služby sociálnej starostlivosti, hlavne pre vekovú skupinu generácie starších seniorov, ktorí sú odkázaní na starostlivosť;

§ Vytvoriť predpoklady realizácie zariadenia sociálnych služieb / investor: NSK/;

§ Vytvoriť územno-technické predpoklady pre lokalizáciu komplexného seniorského centra s malometrážnym bývaním, spoločenskou časťou so stravovaním, lekárskou a opatrovateľskou starostlivosťou, športovou časťou a regeneráciou, s tým, že tieto služby by boli aj pre ďalších dôchodcov obce - denné stravovanie dôchodcov, donáška stravy do bytov, pranie, regenerácia a pod.

§ Koncept ÚPN vytvára:

- v lokalite ÚPC D1 územnopriestorové predpoklady pre lokalizáciu komplexného seniorského centra s malometrážnym bývaním, spoločenskou časťou so stravovaním, lekárskou a opatrovateľskou starostlivosťou, športovou časťou a regeneráciou s tým, že tieto služby by boli aj pre ďalších dôchodcov obce - denné stravovanie dôchodcov, donáška stravy do bytov, pranie, regenerácia a pod. V návrhovom období obec plánuje vybudovať denný stacionár pre seniorov pre vekovú skupinu generácie starších seniorov, ktorí sú odkázaní na starostlivosť;
- v lokalite ÚPC C v rámci areálu VÚC vytvára územnopriestorové a realizačné predpoklady pre lokalizáciu regionálneho zariadenia sociálnych služieb;

Komerčná vybavenosť

Maloobchodná sieť a služby

V ÚPN je navrhované skvalitnenie súčasného obchodného vybavenia obce a program jeho kompletovania podľa urbanistických štandardov na požadovanú veľkostnú úroveň.

Na rozvoj služieb, ktorý je podmienený najmä dopytom, bude mať vplyv spoločenský tlak obyvateľov a vývoj rastu obyvateľstva a jeho demografickej štruktúry. Výrazným rozvojovým stimulom bude sledovaný koncepcný cieľ vytvoriť v rámci obce ponuku kvalitnej vybavenosti .Maloobchod a služby lokalizovať predovšetkým v oblasti oboch referenčných uzlov a na prepojujúcich vybavenostných líniiach medzi nimi.

Verejné stravovanie

Vzhľadom na súčasný deficit riešiť skvalitnenie súčasného stravovacieho vybavenia obce a program jeho kompletovania podľa urbanistických štandardov na veľkostnú úroveň a plánovaný rozvoj sídla.

Stravovacie zariadenia sú zastúpené v obci reštauračným zariadením v budove kultúrneho domu s kapacitou 40 miest .

V návrhovom období je preto vhodné v oblasti referenčných uzlov realizovať stravovacie zariadenia primerané navrhovanej veľkosti obce v území určenom na realizáciu občianskej vybavenosti resp. polyfunkcie na báze IBV.

Verejná správa a administratíva

Je zastúpená nasledovnými inštitúciami:

Obecný úrad – stav stavebno-technického zariadenia s kumulovanými kultúrno-spoločenskými a administratívno-správnymi funkciami je vyhovujúci. Nachádza sa tu i pošta s bankou.

B9 VÝROBA A SKLADOVÉ HOSPODÁRSTVO – NÁVRH RIEŠENIA

Priemyselná výroba a skladové hospodárstvo

Z priemyselných odvetví je v obci zastúpená výroba nerezových veľkokuchynských zariadení v rámci firmy *GASTRO-KLČO, Maňa*, ktorá pôsobí na slovenskom trhu od r. 1993. Firma sa zaoberá produkciou gastronomických zariadení ako sú napr. pracovné a drezové stoly, nástenné police a skrinky, servírovacie vozíky, výčapné pulty a pod. Základným výrobným materiálom je 100 % chróm -niklová oceľ dodávajúca výrobkom dlhú životnosť a zdravotnú nezávadnosť.

Na území obce podniká viacero podnikateľských subjektov, prevažne na základe živnostenského oprávnenia (tab. 25), predovšetkým v oblasti maloobchodných služieb, reštauračných služieb ale i v oblasti železiarskej výroby či výroby výrobkov z plastov.

V rámci spracovania ÚPN územne vymedziť ponukové rozvojové plochy pre miestnu priemyselnú a remeselnú malovýrobu a sklady bez kolíznych vzťahov životného prostredia k obytnej zástavby obce s predpokladom, že vývojovo do tejto polohy budú premiestnené aj kolízne prevádzky súčasnej obytnej zástavby.

Nové výrobné areály ako vonkajšie rozvojové plochy, polohovo orientovať mimo obytných území a s prihliadaním na ochranu PPF. Tento rozvojový návrh je potrebné riešiť veľmi citlivo, so zreteľom na zachovanie charakteru poľnohospodárskej krajiny a tiež krajinné - ekologickej hodnoty širšieho priestoru.

§ V rámci miestnej komunálnej výroby zriadiť zberný dvor druhotných surovín s malou kompostárňou biologického odpadu / lokalita Malá Maňa/ - spracovanie odpadu z rastlinnej výroby, činností v záhradách obce a z lesníckej prevádzky. Vyrobené organické hnojivo následne čiastočne využívať na komerčný odpredaj, čiastočne na zveľaďovanie poľnohospodárskej a lesnej pôdy, na skvalitňovanie verejnej zelene v obci.

Poľnohospodárska výroba

Tradičným odvetvím hospodárstva je poľnohospodárstvo, kde je najväčším poľnohospodárskym subjektom v obci súkromne hospodáriaci roľník Ing. Jozef Gajdoš, ktorý obhospodaruje cca 800 ha pôdy prevažne v obci Maňa a z časti v obci Vlkaš. Odvetvovo sa zameriava na rastlinnú výrobu, na prevažné pestovanie obilnín a zamestnáva 8 zamestnancov. K ďalším poľnohospodárskym podnikom patrí spoločnosť AGRO ŽITAVA, s.r.o., Šurany, ktorá je zameraná na rastlinnú výrobu. Sústreďuje sa na pestovanie obilnín a iných kultúrnych plodín, medzi ktorými dominuje pšenica, kukurica a jačmeň. Podnik obhospodaruje v obci Maňa cca 400 ha pôdy a zamestnáva 35 zamestnancov.

Poľnohospodárska výroba prebieha aj prostredníctvom spoločnosti DAN AGRO HOLDING, s.r.o., Nové Zámky, ktorá obhospodaruje cca 170 ha pôdy. Ďalšími poľnohospodárskymi spoločnosťami zameranými na rastlinnú výrobu sú v obci:

DLL Invest, s. r. o. (cca 60 ha pôdy), Lúčnica, s.r.o., Lúčnica nad Žitavou (cca 17 ha pôdy), ZAD Dvory nad Žitavou (cca 48 ha pôdy), SHR Ing. Miroslav Kanás s. r. o. cca 31 ha, Peter Hajnala, SHR cca 31 ha,.

„Kombinovaná rastlinná a živočíšna výroba prebieha v obci prostredníctvom spoločnosti SOS/BirdLife Slovensko (cca 65 ha). Zameraním je predovšetkým kosenie lúk prírodnej rezervácie Žitavský luh, ako aj chov hospodárskych zvierat a obnova tradičného pasienkarstva, ktoré súvisia s obnovou a zachovaním lúčnych biotopov.“

Pri obhospodarovaní ornej pôdy rešpektovať navrhované a súčasné prvky ÚSES a sústavu krajinné - ekologických opatrení.

A) na ochranu poľnohospodárskej pôdy pred eróziou realizovať systém ochranných agrotechnických opatrení (v zmysle § 5 zákona č. 220/2004 Z.z.):

- výsadba účelovej poľnohospodárskej a ochrannej zelene,
- vrstevnicová agrotechnika,
- striedanie plodín s ochranným účinkom,
- mulčovací medziplodina kombinovaná s bezorbovou agrotechnikou,
- bezorbová agrotechnika,
- osevné postupy so striedaním plodín s ochranným účinkom,
- usporiadanie honov v smere prevládajúcich vetrov,
- iné opatrenia, ktoré určí pôdna služba podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy;
- na území s funkciou viníc je prípustné umiestniť len vinohradnícke stavby (hajlochy, pivnice) za účelom spracovania úrody a výroby vína, prípadne individuálne rekreačné a hospodárske objekty do 25,0 m² zastavanej plochy pre ubytovanie prechodného charakteru, alebo pre verejné stravovanie menšieho rozsahu; Objekty v zámere nad 25m² budú podliehať samostatnému individuálnemu posudzovaciemu procesu.

B) uprednostniť poľnohospodársku výrobu na menších parcelách PPF , jednotlivé parcely oddeliť medzami (pásmi TTP) resp. vhodnými drevinami, a tak umožniť rozmanitejšiu štruktúru krajiny, ktorá by poskytovala viacej možností pre úkryt, hľadanie potravy a rozmnožovanie živočíchov, čo by podporilo zvýšenie biodiverzity v krajine a úživnosť poľovného revíru.

Podporovať rozvoj miestnych poľnohospodárskych fariem v rámci prípustných limitov.

Lesné hospodárstvo

Charakteristika lesných porastov

V záujmovom území Veľká Maňa sú lesné porasty lokalizované v severovýchodnej časti územia na svahoch Dolinského potoka, kde boli vysadené v 60-tych rokoch minulého storočia. Okrem nich sa v území vyskytuje niekoľko plošne nevýznamných lesných porastov. Územne patria tieto lesy do LHC Podhájska a ich celková výmera dosahuje 71,93 ha.

V zmysle Vyhlášky č. 5/1995 Z. z. o hospodárskej úprave lesov sú tieto lesné porasty zaradené do kategórie lesov hospodárskych.

V území sú zastúpené lesné spoločenstvá 1. dubového lesného vegetačného stupňa.

Z hospodárskych súborov lesných typov (HSLT) sa v území vyskytujú:

- 108 sprasované hrabové dúbravy (*Carpineto-Quercetum CQ*) – v území prevažujú
- 124 hrabové lužné jaseňiny (*Ulmeto-Fraxinetum carpineum UFrc*) – zastúpené len vo fragmentoch v západnej časti územia.

Z hľadiska vekovej štruktúry porastov ide o veľmi mladé porasty, najstarší porast má 40 rokov.

Druhové zloženie lesov môžeme charakterizovať ako chudobné (obr. c. 6), len čiastočne zodpovedajúce prirodzenému druhovému zloženiu takýchto typov lesných spoločenstiev.

V stromovom a krovitom poschodí sa vyskytujú najmä nasledovné druhy drevín:

- agát biely (*Robinia pseudoacacia*)
- borovica čierna (*Pinus nigra*)
- borovica lesná (*Pinus silvestris*)
- bršlen európsky (*Euonymus europaeus*)
- dub cerový (*Quercus cerris*)
- dub letný (*Quercus robur*)
- dub zimný (*Quercus petraea* agg.)
- hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*)
- hrab obyčajný (*Carpinus betulus*)
- jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*)
- javor horský (*Acer pseudoplatanus*)
- jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*)
- lipa malolistá (*Tilia cordata*)
- topol kanadský (*Populus x canadensis*).

Pre ochranu a využívanie lesného pôdneho fondu platia opatrenia stanovené v Lesnom hospodárskom pláne SR.

V území je sledované:

- zachovať a posilňovať systém miestnych ekosystémov.

V rámci ÚPN obce územne bližšie konkretizovať koncepčné zámery krajinotvorby s tvorbou ucelených lesíkov .

Čo sa týka zastúpenia porastových typov (PT), ako jednotiek charakterizujúcich súčasné drevinové zloženie lesných porastov na základe zastúpenia drevín, tak v území jednoznačne prevládajú agátiny (43,55 %). Druhé najviac plošne zastúpené sú cerové

dubiny semenného pôvodu (15,38 %). Zastúpenie ostatných PT sa pohybuje od 1,10 % do 6,27 %. Plošné výmery porastových typov v k. ú. Veľká Mana .Reálny stav lesných spoločenstiev v záujmovom území je nepriaznivo ovplyvnený výsadbou nepôvodných druhov drevín, najmä agátu bieleho (*Robinia pseudoacacia*) a duba červeného (*Quercus rubra*). Okrem nich sa v porastoch nachádzajú borovica lesná (*Pinus silvestris*) a borovica čierna (*Pinus nigra*). V porastoch hrabových lužných jasenín, je jeden dielec tvorený výhradne (100 %) topolom kanadským (*Populus x canadensis*).

V zmysle § 5 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch pri využívaní lesných pozemkov na iné účely ako na plnenie funkcií lesov sa chránia lesné pozemky najmä v ochranných lesoch (§ 13) a v lesoch osobitného určenia (§ 14).

Podľa § 10 zákona o lesoch ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

V zmysle § 12 zákona o lesoch sa rozlišujú nasledovné kategórie lesov:

- ochranné lesy,
- lesy osobitného určenia,
- hospodárske lesy.

Lesy v k.ú. obce obhospodarujú LHC Podhájska.

Všetky lesné porasty sú zaradené do kategórie hospodárskych lesov. Hospodárske lesy sú lesy, ktoré nie sú ochrannými lesmi alebo lesmi osobitného určenia a ktorých účelom je produkcia dreva a ostatných lesných produktov pri súčasnom zabezpečovaní mimoprodukčných funkcií lesov.

Povinnosti pri ochrane lesa sú zakotvené v § 28 zákona o lesoch.

Navrhované ciele a zásady riešenia:

1. vytvárať pracovné príležitosti ako základný prvok stability sídla;
2. podporovať rozvoj malého a stredného podnikania (ÚPC Q,Y,Z3,Z6);
3. zachovanie ovocinárskej a vinárskej tradície – rekultivácia areálových viníc a starých viníc v lokalite Stará hora ,Nová hora;
4. vytvoriť predpoklady pre vznik ovocných sádov s typickými krajovými odrodami, vytvoriť územno-priestorové predpoklady pre chov včiel v súlade so zachovaním ekostabilizačných prvkov v krajine;
5. územie ÚPC Q , ÚPC Y,ÚPC Z6 revitalizovať s využitím súčasnej infraštruktúry na moderné prosperujúce výrobné spoločnosti .
6. Podporovať rozvoj miestnych poľnohospodárskych fariem a agroturistiky v rámci prípustných limitov.

B10 REKREÁCIA - NÁVRH RIEŠENIA

Základné geograficko - geomorfologické danosti dávajú predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu a nasledovných foriem športu a rekreácie:

Cestovný ruch v mikropriestore obce

Jedným z programov ÚPN je riešenie cestovného ruchu a turisticko-športových aktivít v obci. ÚPN obce ako nástroj pre reguláciu územia vytvára podmienky a rezervuje územia nielen pre výrobnú sféru, ale podporuje a rozvíja oblasť rekreácie a turizmu, s prihliadnutím na

trvalo udržateľný rozvoj územia, ochranu prírody a vyzdvihnutie kultúrno-historických hodnôt v území. Rekreačný a turistický potenciál obce dáva predpoklady na saturáciu ľudských potrieb v území, za účelom oddychu a športu / športový rybolov, cykloturistika/. Medzi dôležité intervenčné kroky ÚPN obce patrí vybudovanie rekreačného areálu na bývalom ramene starej Žitavy pri starom mlyne, ako revitalizáciu verejného priestoru s rybníčkom.

Podporovať miestne združenia zamerané na rybolov a chov včiel, podporovať rozvoj ovocinárstva za účelom obnovy a zachovania starých krajových odrôd, ktoré by okrem produktivity mali i edukatívny význam pre širšie okolie. Členstvo a partnerská spolupráca obce so Združením obcí Termál ponúka možnosť rozvoja cestovného ruchu, kúpeľníctva, rekreácie hlavne v oblasti cykloturistiky, za účelom budovania prepojujúcich cyklotrás medzi členskými obcami v nadväznosti na sieť cyklotrás s vyšším významom.

Rozvoj vybavenia v obci bude viazaný aj na rast funkcie bývania a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie.

Katastrálne územie má potenciál pre rozvoj predovšetkým pešej turistiky a cykloturistiky. Základným predpokladom pre úspešný rozvoj rekreácie a cestovného ruchu sú nasledovné rekreačné a turistické ciele:

- kúpalisko Podhájska;
- Systém náučných turistických, cykloturistických chodníkov a trás Združenia obcí Termál do ktorého je obec Maňa konceptom riešenia ÚPN začlenená;
- Žitavský luh, rieka Žitava;

Cykloturistika

ÚPN rieši návrh cyklotrás v súlade s cyklotrasami mikroregiónu Termál

- Po hrádzi rieky Žitavy ako súčasť Požitavskej trasy;

Cykloturisti môžu tiež po vyznačenej regionálnej trase navštíviť pamätihodnosti i zaujímavé miesta v regióne s tým, že tieto trasy nadväzujú na cyklistické cesty v susedných regiónoch.

Cyklistické trasy sú vyznačené i v širších súvislostiach k príslušnému územiu. Ich šírkové usporiadanie je potrebné v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie navrhnúť a realizovať podľa STN 73 6110.

Každodenná krátkodobá rekreácia

Predovšetkým v obecnom športovom areáli /ÚPC J, ÚPC J1, /: športovoherné a voľnočasové aktivity, fitnes, futbal, kolektívne športy a obecné podujatia.

V Manianskom parku – prechádzky, relax, kultúrne podujatia.

Záhradkárstvo - ovocinárstvo, vinohradníctvo, včelárstvo

Je tiež forma relaxácie, pre ktorú ÚPN obce vytvoril predpoklady v oblasti viníc a sadov v lokalite: Stará hora, Nová hora.

Jedným z programov ÚPN bude riešenie cestovného ruchu a turisticko-športových aktivít v obci. ÚPN obce ako nástroj pre reguláciu územia má za cieľ vytvárať podmienky a rezervovať územia nielen pre výrobnú sféru, ale podporovať a rozvíjať oblasť rekreácie a turizmu, s prihliadnutím na trvalo udržateľný rozvoj územia, ochranu prírody a vyzdvihnutie kultúrno-historických hodnôt v území. Rekreačný a turistický potenciál obce dáva predpoklady na saturáciu ľudských potrieb v území, za účelom oddychu a športu /vodné športy, športový rybolov, cykloturistika/. Medzi dôležité intervenčné kroky ÚPN obce patrí vybudovanie rekreačného areálu na bývalom ramene starej Žitavy pri starom mlyne, ako revitalizáciu verejného priestoru s rybníčkom.

Podporovať miestne združenia zamerané na rybolov a chov včiel, podporovať rozvoj ovocinárstva za účelom obnovy a zachovania starých krajových odrôd, ktoré by okrem produktivity mali i edukatívny význam pre širšie okolie. Členstvo a partnerská spolupráca

obce so Združením obcí Termál ponúka možnosť rozvoja cestovného ruchu, kúpeľníctva , rekreácie hlavne v oblasti cykloturistiky, za účelom budovania prepojujúcich cyklotrás medzi členskými obcami v nadväznosti na sieť cyklotrás s vyšším významom.

Rozvoj vybavenia v obci bude viazaný aj na rast funkcie bývania a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie.

Katastrálne územie má potenciál pre rozvoj predovšetkým pešej turistiky a cykloturistiky. Základným predpokladom pre úspešný rozvoj rekreácie a cestovného ruchu sú nasledovné intervenčné kroky:

1. zvýšiť atraktivnosť obce Maňa;
2. podpora rekreačno-športových aktivít;
3. podpora rozvoj ovocinárstva, rybolovu a včelárstva za účelom edukácie širšej verejnosti;
4. prezentácia a propagácia miestnych kultúrno-historických pamiatok a zvyklostí-tradičný folklórny festival;
5. tvorba propagačných materiálov o miestnych zaujímavostiach a pamiatkach;
6. zriadenie priestoru pre umiestnenie propagačných materiálov;
7. služby pre návštevníkov obce;
8. vytvorenie informačno-orientačných tabúl;
9. vybudovanie značených turistických a cykloturistických trás;
10. podporovať rozvoj obecného športového areálu
11. podporovať rozvoj cyklodopravy v nadväznosti na Ponitriansku a Žitavskú cyklomagistralu a cyklotrasy Združenia obcí Termál. Podporovať rozvoj pešej turistiky v rámci systému peších náučných a turistických chodníkov budovaného v rámci systému Združenia obcí Termál.

B11 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Pôvodné hranice zastavaného územia k 1.1.1990 aj novo navrhovaná hranica zastavaného územia sú podrobne zobrazené vo výkresovej časti ÚPN /podrobne výkres č.5 ,6/.

B12 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Pásma hygienickej ochrany

Ochranné pásma všetkých druhov s potrebou uplatnenia v rámci ÚPN obce Maňa

Pásma hygienickej ochrany (PHO) v okolí technických prvkov sa určujú s cieľom ochrany okolia pred ich nepriaznivými účinkami. Možno ich považovať za zóny negatívneho vplyvu daných objektov na okolité prostredie. Okrem pásiem hygienickej ochrany sa v okolí technických prvkov vyčleňujú tiež technické a bezpečnostné pásma, cieľom ktorých je ochrana technických objektov pred negatívnymi vplyvmi okolia.

Spoločnou črtou uvedených pásiem je limitujúci a obmedzujúci vzťah k rozvoju jednotlivých socioekonomických aktivít a z toho vyplývajúci obmedzujúci a limitujúci účinok využitia potenciálu územia.

Západná časť riešeného územia sa nachádza v ochrannom pásme II. stupňa VZ Maňa, Kmeťovo.

Ochranné pásma všetkých druhov s potrebou uplatnenia v rámci ÚPN obce Maňa:

Ochranné pásmo miestneho cintorína

Ochranné pásmo pohrebiska je 50 m od hranice pozemku pohrebiska; v ochrannom pásme pohrebiska sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom (v súlade so zákonom č.131/2010 Z.z. o pohrebníctve).

Ochranné pásma líniových stavieb

Ochranné pásma cestných komunikácií a zariadení

K ochrane ciest a prevádzky na nich mimo zastavaného územia alebo v území určenému k trvalému zastavaniu slúžia cestné ochranné pásma. V týchto pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť cesty alebo prevádzku na nich. Podľa zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb. sú určené zvislými plochami vedenými po oboch stranách komunikácie a to vo vzdialenosti:

- cesta III. triedy (vzdialenosť od osi vozovky) mimo zastavaného územia	20 m
a v zastavanom území ako komunikácia triedy B3	15m
- cesta II. triedy	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty 25m

Vozovky miestnych komunikácií	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty 15m
-------------------------------	---

Ochranné pásmo železničnej trate

V prípade akejkoľvek stavebnej činnosti v ochrannom pásme železničnej trate je nutné dodržať ustanovenia zákona č. 513/2009 Z.z. §5 odsek 3 o dráhach, v znení neskorších predpisov.

- ochranné pásmo železničnej trate od osi krajnej koľaje po oboch stranách	60m
najmenej však 30m od vonkajšej hranice obvodu dráhy	
- ochranné pásmo železničnej vlečky od osi krajnej koľaje po oboch stranách	30m

Ochranné pásma elektrických zariadení

Rieši zákon č.656/2004 Z. z o energetike a o zmene niektorých zákonov.

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je pri napätí:

od 1 kV do 35 kV vrátane

1. pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
3. pre zavesené káblkové vedenie 1 m,

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je:

1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,

Ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia

a) s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,

- b) s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- c) s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.

Ochranné pásma plynárenských zariadení

V návrhu plánovanej zástavby je nutné rešpektovať príslušné STN a ochranné a bezpečnostné pásma jestvujúcich plynovodov, predovšetkým VTL plynovodov tak ako ich ustanovujú §79 a § 80 zákona NR SR č.251/2012 Z. Z.. V návrhu trás nových plynovodných sietí je nutné rešpektovať platné záväzné STN a súvisiace zákony a vyhlášky.

Ochranné pásma plynovodných sietí (od osi na každú stranu plynovodu), z dôvodu mierky výkresovej časti sa všetky ochranné pásma neznačia:

- A) 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- B) 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm,
- C) 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm,
- D) 50 m pre plynovod s menovitou svetlosťou nad 700 mm,
- E) 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 mpa,
- F) 8 m pre technologické objekty - RS plynu,
- G) 150 m pre sondy,
- H) 50 m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete neuvedené v písmenách a) až g).

Bezpečnostným pásmom na účely tohto zákona sa rozumie priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je

- A) 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 mpa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
- B) 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 mpa do 4 mpa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,
- c) 50 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 mpa do 4 mpa a s menovitou svetlosťou nad 350 mm,
- d) 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 mpa s menovitou svetlosťou do 150 mm,
- E) 100 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 mpa s menovitou svetlosťou do 300 mm,
- F) 150 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 mpa s menovitou svetlosťou do 500 mm,
- G) 200 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 mpa s menovitou svetlosťou nad 500 mm,
- H) 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch,
- I) 250 m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete neuvedené v písmenách a) až h).

Ochranné a bezpečnostné pásma PZ a činnosť v nich vymedzuje zákon č. 251/2012 Z.z.. Pre situovanie PZ v dotknutom území platia ustanovenia príslušných technických noriem a predpisov.

Pásma ochrany verejných vodovodov a kanalizácií

Rieši zákon 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách § 19 ods. 2 Pásma ochrany sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany.

- a) 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm,
- b) 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

Ochranné pásma telekomunikačných zariadení a rozvodov

Ochranné pásma pre telekomunikačné podzemné vedenia sú 1,5 m na obe strany od osi káblovej trasy.

Ochranné pásmo vodného toku

V zmysle § 49 zákona č.364/2004 Z.z. (vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 je nutné rešpektovať a zachovať ochranné pásmo:

zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 zachovať ochranné pásmo vodohospodársky významných vodných tokov Žitava a Dolinský potok v šírke 6 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne a pri drobných vodných tokoch v šírke 4 m od brehovej čiary obojstranne.

Ochranné pásmo vodnej nádrže Veľká Maňa:

V rámci vodnej nádrže Veľká Maňa, ktorá je umiestnená v rkm 2,200 vodného toku Dolinský potok, zachovať a rešpektovať ochranné pásmo min. 10 m od kóty maximálnej hladiny - 148,49 m.n.m. v zmysle Manipulačného poriadku pre vodnú nádrž Veľká Maňa.

Hranica pobrežného pozemku:

- pri vodohospodársky významnom toku čiar päty hrádze)	10 m od brehovej (resp. vzdušnej
- pri drobných vodných tokoch	5 m od brehovej čiar
- manipulačný pás	4 m od brehovej čiar

Pásmo hygienickej ochrany PHO poľnohospodárskych družstiev

V bývalých areáloch PD na území obce Maňa sa hospodárske zvieratá nechovajú.

Ochranné pásmo prírodnej rezervácie Žitavský luh:

100m

Obec Maňa sa nachádza v 20 km ochrannom pásme JE Mochovce.

Pre zabezpečenie potrebných opatrení na zvládnutie havarijného stavu jadrového zariadenia a opatrení na ochranu obyvateľstva a hospodárstva pri havárii s vplyvom na okolie je národná organizácia havarijnej pripravenosti organizovaná na úrovni regiónu a tvoria ju krízové štáby orgánov krízového riadenia miestnej štátnej správy a samosprávy, ktorých územie spadá do oblasti ohrozenia, v ktorej môže byť ohrozený život, zdravie, alebo majetok a kde sa plánujú opatrenia na ochranu obyvateľstva. Toto územie je stanovené ako kruh s polomerom 21 km okolo JZ V2Jaslovské Bohunice a s polomerom 20 km okolo JZ Mochovce (Zdroj: Národná správa spracovaná v zmysle dohovoru o jadrovej bezpečnosti, máj 2016.

Záver

V návrhovom období je potrebné rešpektovať všetky uvedené ochranné pásma vrátane vyznačených OP vodných zdrojov. Realizovať opatrenia vedúce k zlepšeniu životného prostredia, kvality povrchových a podzemných vôd a ochranu pôdy.

B13 NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

Pri vzniku mimoriadnych udalostí sa činnosť v teritóriu obce Maňa riadi v zmysle základných ustanovení Prehľadu činnosti Obecného úradu po vyhlásení stupňov pohotovosti :

1. stupeň pohotovosti - situácia nebezpečenstva
2. stupeň pohotovosti - stav ohrozenia

Právo vyhlasovania predbežných opatrení a stupňov pohotovosti má Bezpečnostná rada štátu. Materiál podrobne charakterizuje realizáciu opatrení pri prvom stupni pohotovosti –

situácia nebezpečenstva a pri vyššom stupni pohotovosti – stave ohrozenia. Ďalej sú presne určené opatrenia príslušných ústredných orgánov, o ktorých rozhodla BR SR a spôsob ich nevyhnutnej realizácie. Dôležité je zabezpečenie spojenia. Spojenie Obecného úradu sa organizuje tak, aby bol zabezpečený styk s určenými organizáciami na teritóriu obce s nadriadenými orgánmi okresu Nové Zámky a so súčinnosťnými organizáciami pre odborné zabezpečenie činnosti Obecného úradu. Využívajú sa všetky dostupné technické prostriedky (telefón, fax,...). Plán činnosti Obecného úradu po vyhlásení stupňov pohotovosti musí mať starosta obce a členovia štábu obrany už v období mieru. Z hľadiska územno-technického je dôležité nezablokovať automobilové komunikácie a udržiavať v prejazdnom stave hlavnú evakuačnú trasu, cestu II. Triedy II./511 a železničnú trať.

Ohrozenie územia povodňami

Ochrana pred povodňami zahŕňa:

- a) úpravy tokov,
- b) budovanie ochranných hrádzí
- a) kombináciu opatrení a) + b)

V území okresu Nové Zámky sú na vodohospodársky významnom toku Žitava odtokové pomery z väčšej časti vysporiadané a toky sú upravené s kapacitou v zastavanom území na Q_{100} , v extravilánoch od Q_{20} do Q_{100} .

Do celkovej koncepcie vodného hospodárstva je zahrnutá aj úprava menších vodných tokov a drobných prítokov v území.

Medzi ochranu pred povodňami zaraďujeme najmä: povodňové plány, povodňové prehliadky, predpovedná, hlásna a varovná povodňová služba, povodňové zabezpečovacie a záchranné práce.

Pri návrhu rozvojových zámerov v tomto území je nevyhnutné rešpektovať zákon o ochrane pred povodňami č.7/2010 Z.z. (§20, ods. 6, 7, 8, 9).

Civilná ochrana

V rámci schvaľovacieho procesu pri stavebných konaniach riešiť požiadavky civilnej ochrany v súlade so Zákonom č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva a príslušnými vykonávacími predpismi.

a) V zmysle § 2 Vyhlášky MV SR č.297/1994 Z.z. O stavebno-technických požiadavkách na stavby a o technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany v znení neskorších predpisov, ukrytie obyvateľstva zabezpečovať :

- v odolnom kryte v objekte samosprávy pre zamestnancov, ktorí budú v prípade vzniku mimoriadnej udalosti zabezpečovať riadenie alebo vykonanie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác;
- v plynosných alebo jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne v bytových domoch;
- v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne v rodinných domoch;

Obec Maňa má vypracovaný "Úkrytový plán obce Maňa". Dokumentácia týkajúca sa plánu ukrytia obyvateľstva obce je spracovaná v zmysle Vyhlášky MV SR č. 532/2006 o ochrane obyvateľstva.

b) Zberné komunikácie šírko dimensionovať s rezervou aj z hľadiska možnosti evakuácie obyvateľstva z predmetného územia;

Požiadavky a podmienky civilnej ochrany stanovuje zákon NRSR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva, v znení neskorších predpisov - úplné znenie zákona NRSR č.444/2006 Z.z.

Pri funkčnom využití územia obce a následnej príprave výstavby zariadení pre zhromažďovanie a pobyt ľudí a zvierat ako aj pri činnostiach, ktoré môžu ohrozovať ich bezpečnosť a zdravie, pri budovaní infraštruktúry obce je potrebné sa riadiť citovaným zákonom.

Podmienky pre zariadenia CO ustanovuje vyhláška MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany je potrebné rešpektovať na príslušnom stupni územnej prípravy a investičnej činnosti.

1. Stavebno-technické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany sú požiadavky na územnotechnické, urbanistické, stavebno-technické a dispozičné riešenie a technické vybavenie stavieb z hľadiska potrieb civilnej ochrany. Uplatňujú sa v rámci obstarávania, navrhovania a schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie

2. Stavebno-technické požiadavky podľa odseku 1 sa uplatňujú tak, že ochranné stavby
a/ sa budujú v podzemných podlažiach, alebo úpravou nadzemných podlaží stavebných objektov, alebo ako samostatne stojace stavby,

b/ tvoria prevádzkovo uzatvorený celok a nesmú ním viesť tranzitné inžinierske siete, ktoré s nim nesúvisia,

c/ sa navrhujú do miest najväčšieho sústredenia osôb, ktorým treba zabezpečiť ukrytie v dochádzkovej vzdialenosti najviac do 500m,

d/ sa umiestňujú najmenej 100m od zásobníkov prchavých látok a plynov s toxickými účinkami, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť ukryvaných osôb,

e/ sa umiestňujú tak, aby prístupové komunikácie umožňovali prístup k objektu pre ukryvané osoby,

f/ sa navrhujú s kapacitou 150 a viac ukryvaných osôb podľa prílohy č. 1 štvrtej časti písmena A (Kapacita ochrannej stavby je súčet miest na sedenie a ležanie ukryvaných osôb, pričom miest na ležanie musí byť 20% až 30% z navrhovaného počtu miest),

g/ majú zabezpečené vo vnútorných priestoroch mikroklimatické podmienky,

h/ spĺňajú ochranné vlastnosti vyjadrené ochranným súčiniteľom stavby K_0 .

3. Stavebno-technické požiadavky na ochranné stavby podľa ods. č. 1 sa vypracúvajú v územnoplánovacej dokumentácii v časti verejné dopravné a technické vybavenie územia v územných obvodoch takto:

a/ v budovách zabezpečujúcich ukrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti,

b/ v budovách poskytujúcich služby obyvateľstvu, najmä v nemocniciach, hoteloch, ubytovniach, internátoch všetkých typoch škôl, bankách, divadlách, kinách, poisťovniach, telovýchovných objektoch, zabezpečujúcich ukrytie podľa prevádzkovej a ubytovacej kapacity pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,

c/ v hypermarketoch a polyfunkčných domoch podľa projektovanej kapacity návštevnosti pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,

d/ v budovách štátnych orgánov, orgánov miestnej štátnej správy a samosprávy pre plánovaný počet zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti.

4. Ochranné stavby sa navrhujú podľa analýzy územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí.

V zmysle nariadenia vlády 565/2004 Z.z. /ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 166/1994 Z.z. o kategorizácii územia Slovenskej republiky v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 25/1997 Z.z. / čl. I. , Zaradenie územia do jednotlivých kategórií podľa územných obvodov obvodných úradov Slovenskej republiky sa zaraďuje územný obvod do kategórie IV. Následne sa budovanie ochranných stavieb vykonáva:

a/ na území kategórie IV. V plynosných úkrytoch alebo v jednotlivých úkrytoch budovaných svojpomocne,

b/ na území kategórii I. – IV. V bytových a rodinných domoch s kapacitou do 50 ukrývaných osôb v plynosťných úkrytoch alebo v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne a v bytových domoch s kapacitou nad 50 ukrývaných osôb v plynosťných úkrytoch.

Podrobné podmienky pre uplatnenie citovaného zákona a vyhlášky ustanovuje príslušný orgán ochrany a obec.

V rámci schvaľovacieho procesu pri stavebných konaniach riešiť požiadavky civilnej ochrany v súlade so Zákonom č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva a príslušnými vykonávacími predpismi.

Požiarna ochrana

Riešenie požiarnej ochrany vychádza zo zákona NR SR č.314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov s citáciou § 2, §4 - §7.

Z hľadiska požiarnej ochrany obec nemá vybudovanú požiarnu zbrojnicu. V prípade požiaru zasahuje Hasičský zbor Šurany ako vedľajšia hasičská stanica v okrese Nové Zámky. V prípade vážnejšej situácie aj PZ Vráble. V prípade väčšieho požiaru a pre vykonávanie záchranných prác pri živelných pohromách, slúži zásahová jednotka v okresnom meste Nové Zámky a krajskom meste Nitra. V obci je dobrovoľný hasičský zbor, ktorý tvoria zamestnanci obecného úradu. Obec Maňa nemá vlastnú požiarnu zbrojnicu. Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Na hlavné vodovodné potrubia sú napojené uličné rozvody s osadenými protipožiarnymi hydrantmi. Zásobovanie navrhovaných rozvojových zámerov požiarou vodou sa navrhuje riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete - vybudovaných uličných rozvodov. Ak nie sú zriadené odberné miesta (nadmerný, podzemný hydrant alebo výtokový stojan), zriadiť:

- hydranty vo vzájomnej vzdialenosti 400 m pri stavbách na bývanie a 160 m pri ostatných stavbách,
- výtokový stojan vo vzájomnej vzdialenosti 600 m,
- plniace miesto vo vzdialenosti 6000 m,
- odberné miesta musia byť viditeľne označené v zmysle § 9 ods. 7, 8 a prílohy č. 2 cit. vyhlášky. Príjazd pre požiarne vozidlá je v obci zabezpečený po spevnených komunikáciách šírky minimálne 3,5 m (minimálna šírka 3 m v zmysle § 82 vyhl. MV SR č. 94/2004 Z.z.). Komunikácie sú dimenzované na zaťaženie min. 80 kN, reprezentujúce pôsobenie zaťaženej nápravy požiarneho vozidla.

Rešpektovať aj zákon MŽP SR č.442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, v znení neskorších predpisov.

Hydranty na verejnej vodovodnej sieti slúžia predovšetkým na prevádzku verejného vodovodu, t.j. na preplachovanie, odkalenie a odvodušenie potrubia, pričom v súlade s §15 ods.f) zákona 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, v znení neskorších predpisov, je umožnený prístup k prevádzkovým hydrantom na verejnom vodovode a odber z nich hasičským jednotkám pri zásahu na plnenie hasičskej techniky.

Vodu na hasenie požiarov v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z.z., najmä čo sa týka zabezpečenia dostatočného, fixného tlaku a množstva vody v potrubí, potrebnom na hasenie požiarov, ako aj dostatočného času dodávky vody na hasenie požiarov, z verejnej vodovodnej siete prevádzkovateľ vodovodu negarantuje.

Pri realizácii rozvojových zámerov a zmene funkčného využitia územia žiadame rešpektovať aj § 22 ods.5) zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, v znení neskorších predpisov: „Ak má žiadateľ o pripojenie na verejný vodovod, alebo odberateľ, požiadavky na čas dodávky vody, množstvo, tlak alebo odlišnú kvalitu vody, ktoré presahujú možnosti dodávky vody verejným vodovodom, vlastník verejného vodovodu môže odmietnuť splnenie týchto požiadaviek.

Ak to technické podmienky verejného vodovodu umožňujú, so súhlasom vlastníka verejného vodovodu si žiadateľ o pripojenie na verejný vodovod, alebo odberateľ, môže splnenie týchto požiadaviek zabezpečiť vlastnými zariadeniami na vlastné náklady."

Verejný vodovod slúži prioritne na hromadné zásobovanie obyvateľstva kvalitnou pitnou vodou a musí spĺňať požiadavky na zdravotnú bezpečnosť pitnej vody, ktorej zdravotná bezchybnosť nesmie byť ohrozená požiadavkami vyplývajúcimi zo záujmov požiarnej ochrany a požiadavkami na zabezpečenie požiarnej vody.

Vojenská správa nemá v riešenom území zvláštne územné požiadavky.

Navrhované zásady, dlhodobé a trvalé ciele:

1. Podporovať opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami, úpravy pred vybrežovaním vôd, stabilizácia koryta na tokoch a realizovať ochranné technické opatrenia na monitorovaných lokalitách v rámci riešeného územia obce Maňa.
2. V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami.
3. Vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastavaného územia obce.
4. Stavby protipovodňovej ochrany sú zaradené medzi verejnoprospešné stavby.
5. V rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich.
6. Navrhovanú výstavbu realizovať bez podpivničenia, v dostatočnej vzdialenosti od vodného toku s umiestnením +/- 0,00 min. 30 cm nad Q₅₀ (jednostranná zástavba) resp. Q₁₀₀.
7. Protipovodňovú ochranu navrhovaných rozvojových zámerov, spolu s príslušnou projektovou dokumentáciou si musí žiadateľ - investor zabezpečiť na vlastné náklady.
8. V rozvojových plochách určených pre obytnú výstavbu riešiť ukrytie obyvateľstva v JÚBS, v zmysle príslušných predpisov:
 - zákona NR SR č. 42/1994 o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
 - vyhlášky MV SR č. 533/2006 o ochrane obyvateľstva pri výrobe, preprave, skladovaní a manipulovaní s nebezpečnými látkami v znení neskorších predpisov,
 - vyhlášky MV SR č. 297/199 Z.z. o stavebno-technických požiadavkách na stavby a technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany v znení neskorších predpisov,
 - vyhlášky MV SR č. 314/98 Z.z. hospodárenie s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov,
 - vyhlášky MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany,
 - v objektoch určených pre funkciu bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a podnikateľských aktivít riešiť ochranu obyvateľstva ukrytím v JÚBS v zapustených, polozapustených priestoroch a v technickom prízemí domov v zmysle vyhlášky 532/2006.
9. Z hľadiska potrieb požiarnej ochrany je nutné:

- pri realizácii rozvojových zámerov riešiť požiadavky na zabezpečenie požiarnej vody pre stavby v súlade s vyhláškou MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov,
 - pri zmene funkčného využitia územia riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi a súvisiacimi predpismi,
 - zásobovanie požiarňou vodou riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete z požiarňých hydrantov, potrebu požiarnej vody stanoviť v zmysle STN 92 0400 PBS Zásobovanie vodou na hasenie požiarov, pričom uvedená potreba požiarnej vody bude zabezpečená z vonkajších podzemných hydrantov.
10. Akceptovať ustanovenia vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a pre potrebu zabezpečenia množstva požiarnej vody je potrebné vychádzať z platnej STN 92 0400:2005-07 Požiarňa bezpečnosť stavieb. Zásobovanie vodou na hasenie požiarov.
 11. V nových územiach, resp. v rámci rekonštrukcií jestvujúcich vodovodov v jestvujúcom území obce navrhovať a inštalovať na vodovodných radoch najmenej menovitej svetlosti DN 80 nadzemné hydranty pre plnenie cisterien oprávnených osôb. Podzemné hydranty je možné realizovať len vtedy, ak nie je možné navrhnuť nadzemný hydrant v súlade s § 8 ods. 6 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.
 12. Pre zabezpečenie zásobovania obce požiarňou vodou sa navrhujú a využívajú nadzemné hydranty, ktoré slúžia na plnenie cisterien oprávnených osôb v prípadoch požiarov v súlade s vyhláškou MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.
 13. súčasťou záväznej časti je návrh riešenia záujmov civilnej ochrany v zmysle § 4 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany a to zabezpečenie druhu a rozsahu stavebnotechnických požiadaviek zariadení civilnej ochrany zameraných na ochranu života, zdravia a majetku a technických podmienok zariadení na utváranie predpokladov na znižovanie rizík a následkov mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu,
 14. zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojené s ich únikom (vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov),
 15. zabezpečenie materiálom civilnej ochrany a humanitárnej pomoci (vyhláška MV SR č. 314/1998 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany (vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov).
 16. Z hľadiska formalizovanej štruktúry územného plánu obce tvorí „civilná ochrana obyvateľstva“ samostatnú časť, ktorá je zahrnutá v návrhu záväznej časti „Zásady a regulatívy verejného dopravného a technického vybavenia a občianskeho vybavenia“ vrátane jej grafického vypracovania vo forme výkresov grafickej časti územného plánu

obce (§11 ods. 5 písm. f) a § 139a ods. 10 písm. m) zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov).

17. Pri spracovaní návrhu je potrebné, vychádzať predovšetkým z už existujúcej dokumentácie obce na úseku civilnej ochrany podľa § 15 zákona NR SR č. 42/1994 o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

V rámci navrhovaného územného rozvoja obce, či už bytového, výrobného, športového alebo rekreačného žiadame vodné toky rešpektovať a pri vlastnom návrhu rozvojových zámerov vychádzať z nasledovných požiadaviek:

18. Rešpektovať Zákon o vodách č.364/2004 Z.z v znení neskorších predpisov, Zákon č.7/2010 o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“ a pod.

19. Navrhované križovanie inžinierskych sietí s vodnými tokmi žiadame technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“. V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z.(Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 , zachovať ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku Žitava a Bočovka v šírke min.6 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne.

20. V ochrannom pásme, ktoré je potrebné ponechať bez trvalého oplotenia, nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí.

21. Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity. Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení (§ 49 Zákona o vodách č.364/2004 Z.Z) môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.

Uvedené rešpektovať a zapracovať do textovej (Smerná a Záväzná časť) i grafickej časti ÚPN kap. „Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území“ a ďalších príslušných kapitol.

22. Vlastnú výstavbu navrhovanú v blízkosti vodných tokov situovať nad hladinu Q_{100} , mimo záplavové územie (súvislá zástavba, významné líniové stavby a objekty a pod.). V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami

23. Zabezpečiť ochranu inundačného územia, zamedziť v ňom výstavbu a iné nevhodné činnosti.

24. Vytvárať podmienky pre prirodzené meandrovanie vodných tokov, pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia.

25. V rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok zdaného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.).

26. *Podporovať inovačné postupy a technológie zabezpečujúce vsakovanie dažďových vôd do územia.*

27. *Obmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov.*

28. *Odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z.z a NV SR č.269/2010 Z.z, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.*

29. *Komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody.*

30. *V návrhu zohľadniť a rešpektovať PHO vodných zdrojov určených pre hromadné zásobovanie obyvateľov pitnou vodou v zmysle vodoprávných rozhodnutí. Vodný zdroj*

31. *V súčasnosti SVP š.p. v rámci svojho Podnikového rozvojového programu investícií neplánuje, resp. nemá zaradené investičné akcie v súvislosti s úpravou vodných tokov v riešenom území. Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma odsúhlasiť s organizáciou SVP š.p..*

B14 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ A OCHRANY KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Ochrana krajiny ,významné krajinárske ekologické štruktúry,chránené územia prírody

Ochranu prírody a krajiny upravuje najmä osobitný zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a zákon č.454/2007, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“)

V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny na území Slovenskej republiky platí prvý stupeň ochrany, ak tento zákon alebo všeobecne záväzný právny predpis vydaný na jeho základe neustanovuje inak. Ďalej tento zákon upravuje druhovú ochranu, ochranu drevín, pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti právnických a fyzických osôb a zodpovednosť za porušenie povinností na úseku ochrany prírody a krajiny.

Územná ochrana

Podmienky ochrany a povinnosti určené zákonom 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa týkajú najmä vlastníkov a užívateľov príslušných pozemkov. Štátnu správu ochrany prírody vykonávajú príslušné orgány (Okresný úrad , Odbor starostlivosti o životné prostredie), v oblasti ochrany drevín je orgánom ochrany prírody obec.

Pre celkové zlepšenie ekologickej kvality a stability posudzovaného územia je dôležité chápať navrhované opatrenia ako integrované opatrenia všeobecnej, územnej a druhovej ochrany prírody a krajiny.

- súvislostiach so všeobecnou ochranou prírody a krajiny sú dôležité najmä nasledovné ustanovenia zákona:
- významný krajinný prvok možno užívať len takým spôsobom, aby nebol narušený jeho stav a nedošlo k ohrozeniu alebo k oslabeniu jeho ekologicko-stabilizačnej funkcie (§ 4, ods. 2).

- vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispievajú k jeho vytváraniu a udržiavaniu (§ 4, ods. 3).
- podnikatelia a právnické osoby, ktorí svojou činnosťou zasahujú do ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov, sú povinní na vlastné náklady vykonávať opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu ich poškodzovania a ničenia (§ 4, ods. 4).
- udržiavanie a dosiahnutie priaznivého stavu časti krajiny sú činnosti vykonávané vo verejnom záujme (§ 5, ods. 4).
- vlastník (správca, nájomca) pozemku s osobitne chránenou časťou prírody a krajiny v navrhovanom území európskeho významu a území medzinárodného významu je povinný pri jeho bežnom obhospodarovaní zabezpečovať priaznivý stav časti krajiny (§ 5, ods. 5).
- ak udržiavanie alebo dosiahnutie priaznivého stavu časti krajiny podľa odseku 5 nemožno zabezpečiť bežným obhospodarováním, možno vlastníkovi (správci, nájomcovi) dotknutých pozemkov poskytnúť finančný príspevok (§ 5, ods. 6).
- ak vlastník (správca, nájomca) dotknutých pozemkov nezabezpečí ani po predchádzajúcom upozornení priaznivý stav časti krajiny alebo ak je zabezpečenie priaznivého stavu časti krajiny potrebné z dôvodu jej bezprostredného ohrozenia, môže tak urobiť organizácia ochrany prírody a krajiny zriadená podľa § 65 ods. 1 písm. k) na vlastné náklady (§5, ods.7).
- každý, kto zamýšľa zasiahnuť do biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu spôsobom, ktorým možno biotop poškodiť alebo zničiť je povinný vyžiadať si súhlas obvodného úradu životného prostredia. Ak zásahom dôjde k poškodeniu alebo zničeniu biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu je žiadateľ povinný uskutočniť primerané náhradné revitalizačné opatrenia vyplývajúce najmä z dokumentácie ochrany prírody a krajiny; táto povinnosť neplatí, ak ide o bežné obhospodarovanie poľnohospodárskych kultúr alebo lesných kultúr. Ak nemožno uskutočniť náhradné revitalizačné opatrenia, je povinný uhradiť finančnú náhradu do výšky spoločenskej hodnoty zasiahnutého biotopu (§ 95). Finančná náhrada je príjmom Environmentálneho fondu (§ 6, ods. 1).
- vlastník (správca, nájomca) pozemku je povinný odstraňovať invázne druhy zo svojho pozemku spôsobmi podľa odseku 7 a o pozemok sa starať takým spôsobom, aby zamedzil opätovnému šíreniu invázných druhov, a to na náklady pôvodcu ich šírenia, ak je známy, inak na náklady štátu (§ 7, ods. 3).
- obstaráť Dokument starostlivosti o dreviny - DSOD (aj čiastkového) ako odborného podkladu k ÚP a MÚSES, ako dokumentácie ochrany prírody a krajiny - § 54 zákona, ktorá najmä určuje strategické ciele ochrany prírody a krajiny a opatrenia na ich dosiahnutie, vymedzuje chránené územia a ich ochranné pásma vrátane zón a stupňov ich ochrany, biotopy chránené týmto zákonom, chránené druhy a územia medzinárodného významu, stanovuje zásady ich vývoja vo vzťahu k činnostiam jednotlivých odvetví, posudzuje dôsledky zásahov do ekosystémov, ich zložiek a prvkov alebo do biotopov a navrhuje ich optimálne využitie a spôsob ochrany.
- obsahuje návrh asanačných, rekonštrukčných, regulačných alebo iných zásahov do územia a ďalších preventívnych alebo nápravných opatrení v územnej ochrane, druhovej ochrane a ochrane drevín.
- určuje programové zámery a opatrenia na dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja a územného systému ekologickej stability,
- poskytuje súhrn poznatkov o základných prírodných zložkách ekosystémov chránených území, ich ochranných pásiem a zón,
- určuje vzácnosť, zriedkavosť a ohrozenosť chránených druhov vrátane prioritných druhov a prioritných biotopov.

Obstarávanie a schvaľovanie týchto dokumentov je kompetencia obce - § 69 ods. 1 písm. g/ zákona č. 543/2002 Z. z.

Funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou, to znamená nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, opлотeniami, resp. sem neumiestňovať budovy a stavebné zámery.

NATURA 2000

Zo záväzkov SR ako členského štátu Európskeho spoločenstva vyplýva realizácia Programu budovania sústavy osobitne chránených území NATURA 2000. Túto sústavu tvoria dva typy území:

- **územia európskeho významu**

- **chránené vtáčie územia**

Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území schválila Vláda SR dňa 9.júla 2003 uznesením vlády č. 636/2003, národný zoznam obsahuje 38 navrhovaných chránených vtáčích území s celkovou rozlohou cca 1 236 545 ha (25,2% rozlohy SR).

Do riešeného územia nezasahuje žiadne navrhované ani vyhlásené chránené vtáčie územie ani žiadne územie európskeho významu.

Ekologicky významné segmenty krajiny

Územný systém ekologickej stability

V zmysle § 2 zákona o ochrane prírody a krajiny sa za územný systém ekologickej stability (ÚSES) považuje taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými prvkami kostry ÚSESu sú biocentrá a biokoridory provincionálneho, nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu a interakčné prvky. Súčasťou tvorby ÚSES v krajine je aj systém opatrení na ekologicky vhodné a optimálne využívanie krajiny a jej potenciálu.

V Slovenskej republike koncepcia ÚSES bola prijatá uznesením vlády SR č. 394 z roku 1991.

V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny:

- **biocentrum** je ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev,
- **biokoridor** je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky,
- **interakčný prvok** je určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä trvalá trávna plocha, močiar, porast, jazero, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.

V návrhu ÚPN sú zapracované a rešpektované všetky prvky ÚSES, ktoré do k.ú. zasahujú v zmysle Koncepcie územného rozvoja Slovenska (2001), ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja, (2012, 2015) - časti krajinná štruktúra, R - ÚSESu okresu Nové Zámky (2019).

Na miestnej úrovni je ÚSES dopĺňaný o prvky miestneho významu a o interakčné prvky, čím sa postupne vytvárajú podmienky pre zabezpečenie priestorovej ekologickej stability krajiny a tým zachovanie rôznorodosti podmienok a foriem života.

Minimálne nutné parametre biocentier a biokoridorov na úrovni M - ÚSES:

- biocentrum: pre vegetačný stupeň dubový a lužné lesy: 30 -10 ha, pre vodné spoločenstvá tečúce: viac ako 100 m, pre vody stojaté: 1 ha, pre lúčne spoločenstvá: 3 ha
- biokoridor: pre lesné spoločenstvá: 2000 m, mokrade: 2000 m, lúčne spoločenstvá: 1000 m, minimálne nutná šírka jednoduchého biokoridoru pre lesné spoločenstvá: 15 m, mokrade a lúčne spoločenstvá: 20 m.

Približná minimálna doba na dosiahnutie plnej funkčnej spôsobilosti biocentra a biokoridora miestneho významu je pre:

- vodné spoločenstvá: 10 rokov
- mokrade: 10 rokov
- lúky: 20 rokov
- les s prirodzenou prevahou duba: 400 rokov
- les s prirodzenou prevahou drevín mäkkého luhu – 60 rokov

Z hľadiska rozloženia jednotlivých ťažiskových prvkov územného systému ekologickej stability v riešenom území možno uviesť nasledovné prvky :

Podľa Zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny je definované:

1. biocentrum je ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie prirodzeného vývoja ich spoločenstiev.

Význam biocentra je daný jeho rozlohou, druhovým zložením a biogeografickým významom. Biocentrum regionálneho významu predstavujú oblasť alebo časť krajiny so zvláštnym významom pre daný región, ktorá umožňuje za vhodných podmienok existenciu prirodzených ekosystémov a ich trvalý prirodzený vývoj.

2. biokoridor je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentra a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

Význam biokoridoru je daný jeho rozlohou, druhovým zložením a biogeografickým významom. Ide o prvok krajinej štruktúry, ktorý svojou štruktúrou a stavom ekologických podmienok umožňuje migráciu organizmov s cieľom výmeny genetických informácií a interakciu medzi rôznymi ekosystémami s rôznou ekostabilizačnou, príp. inou funkciou.

3. interakčný prvok určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä trvalá trávna plocha, močiar, porast, jazero, prepojený na biocentra a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.

Ostatné ekostabilizačné prvky:

Genofondovo významné lokality (GL) predstavujú územia s výskytom vzácných a chránených druhov flóry a fauny. Významné sú pre zachovanie autochtónnej biodiverzity (Bohálková et al., 2014). Sú to lokality, ktoré spĺňajú kritériá najmä z hľadiska významnosti pre biodiverzitu a prítomnosť ohrozených a chránených druhov, reprezentatívnosť, pôvodnosť, umiestnenie v krajine a veľkosť.

Z hľadiska rozloženia jednotlivých ťažiskových prvkov územného systému ekologickej stability v riešenom území možno uviesť nasledovné prvky :

a) Chránené územia

Z hľadiska záujmov ochrany prírody a tvorby krajiny sa v katastrálnom území obce Maňa sú evidované nasledovné chránené územia:

Chránený areál Maniansky park

- predmetom ochrany je historický park, v jeho území platí 4. stupeň územnej ochrany a obmedzenia vyplývajúce z § 15 zákona č. 543/2002 Z.z. Vyhlásený bol Uznesením rady Okresného národného výboru v Nových Zámkoch č. 500/041284 zo dňa 4.12.1984 v roku 1985, výmera: 7,69 ha.

Prírodná Pamiatka Rieka Žitava

- predmetom ochrany je starý tok rieky Žitavy s brehovými porastmi s výskytom druhu európskeho významu - korytnačka močiarna (*Emys orbicularis*) a ostatných druhov živočíchov. Predstavuje cenný biologicko - krajinársky prvok v intenzívne poľnohospodársky využívannej krajine, dôležitého z vedeckovýskumného, kultúrneho, náučného a ekologického hľadiska. V jej území platí 4. stupeň územnej ochrany a obmedzenia vyplývajúce z § 15 zákona č. 543/2002 Z.z. Nakoľko pre Prírodnú pamiatku Rieka Žitava nebolo vyhlásené ochranné pásmo, je ním podľa § 17 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. územie do vzdialenosti 60 m smerom von od jej hranice a platí v ňom 3. stupeň ochrany. Vyhlásená bola Nariadením ONV v Nových Zámkoch č. 21/900828/XXI zo dňa 28.8.1990 - ú. od 1.9.1990 a prevyhlásená Vyhláškou Krajského úradu životného prostredia v Nitre č. 1/2004 z 10.5.2004 - ú. od 1.7.2004 na celkovej výmere 18 221 m². **Z európsky významných druhov obojživelníkov** sa v Prírodnej pamiatke Rieka Žitava vyskytujú pravidelne 2 druhy: mlok dunajský (*Triturus dobrogicus*) a kunka červenobruchá (*Bombina orientalis*), pričom sa v území i rozmnožujú (vrátane periodických poľných depresíí „Luh“ a „Pasienky“ v k.ú. Kmeťovo, južne a JZ od samotnej PR). **Z európsky významných druhov rýb** sa tu vyskytujú: čík európsky (*Misgurnus fossilis*), slíž severný (*Barbatula barbatula*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus*). **Z európsky významných druhov cicavcov** sa v Prírodnej pamiatke Rieka Žitava a jeho ochrannom pásme už pravidelne vyskytuje vydra riečna (*Lutra lutra*), škrečok poľný (*Cricetus cricetus*), netopier vodný (*Myotis daubentonii*), netopier hrdzavý (*Nyctalus noctula*), netopier pískavý (*Pipistrellus pygmaeus*), netopier hvízdavý (*Pipistrellus pipistrellus*).

Prírodná rezervácia Žitavský luh

- predmetom ochrany je zvyšok pôvodného meandrujúceho toku v k. ú. Maňa, Kmeťovo, Michal nad Žitavou, kde každoročne hniezdia mnohé chránené druhy avifauny (predovšetkým bahniaky - *Charadriiformes*, zúbkozobce - *Anseriformes*) a zároveň je i stanovištom pri migrácii vodného vtáctva. V jej území platí 4. stupeň územnej ochrany a obmedzenia vyplývajúce z § 15 zákona č. 543/2002 Z.z. Nakoľko pre Prírodnú rezerváciu Žitavský luh nebolo vyhlásené ochranné pásmo, je ním podľa § 17 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. územie do vzdialenosti 100 m smerom von od jej hranice a platí v ňom 3. stupeň ochrany. Vyhlásená bola Úpravou MK SSR č. 797/1980-32 z 29.2.1980 - ú. od 1.3.1980, a prevyhlásená Vyhláškou Krajského úradu životného prostredia v Nitre č. 1/2004 z 10.5.2004 - ú. od 1.7.2004 na celkovej výmere 74,69 ha.

Chránené vtáčie územie Žitavský luh (SKCHVU038)

- vyhlásené bolo vyhláškou MŽP SR č. 31/2008 Z.z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Žitavský luh (ďalej len „CHVÚ Žitavský luh“) na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov chliašťa bodkovaného (*Porzana porzana*), kačice chrapľavej (*Anas querquedula*), kane

močiarnnej (*Circus aeruginosus*) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. CHVÚ Žitavský luh má celkovú rozlohu 155,40 ha a predstavuje významné hniezdne a migračné refugium ornitofauny s dôrazom na lúčne a mokrad'ové druhy. ŠOP SR eviduje v CHVÚ Žitavský luh biotopy európskeho významu, ako Lk8 Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosí*, Lkl Nížinné a podhorské kosné lúky. Na základe Vyhlášky MŽP SR č.31/2008 Z.z. je územie prírodnej pamiatky Rieka Žitava a prírodnej rezervácie Žitavský luh súčasťou CHVÚ Žitavský luh. CHVÚ Žitavský luh predstavuje veľmi významné mokrad'ové územie a **svojim významom presahuje rámec regiónu Nitrianskeho kraja**. Bol tu dokumentovaný výskyt celkom **195 druhov ornitofauny** (vtáky-Aves), pričom 56 druhov vtákov na území i hniezdi. Všetky druhy vtákov sú chránené a sú uvedené v rámci prílohy č. 32 Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z. a v znení neskorších predpisov. Celkom 50 druhov patrí medzi európsky významné druhy, ktoré sú zaradené tiež v prílohe č. I smernice o vtákoch (smernica rady Č.79/409/EHS z 2. apríla 1979). V území sa vyskytuje celkom **10 druhov obojživelníkov, 2 druhy plazov, 14 druhov rýb a 29 druhov cicavcov**.

Z európsky významných druhov vtákov sa v CHVÚ Žitavský luh vyskytujú tieto druhy vtákov: Volavka biela (*Casmerodius albus*), volavka purpurová (*Ardea purpurea*), volavka striebřistá (*Egretta garzetta*), volavka vlasatá (*Ardeola ralloides*), bučiak/chavkoš nočný (*Nycticorax nycticorax*), bučačik močiarny (*Ixobrychus minutus*), bučiak trst'ový (*Botaurus stellaris*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), chochlačka bielooká (*Aythya nyroca*), kazarka hrdzavá (*Tadorna ferruginea*), orliak morský (*Haliaeetus albicilla*), orol kráľovský (*Aquila heliaca*), orol krikl'avý (*Aquila pomarinä*), haja tmavá (*Milvus migrans*), haja červená (*Milvus milvus*), kršiak rybožravý (*Pandion haliaetus*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), kaňa sivá (*Circus cyaneus*), kaňa popolavá (*Circus pygargus*), sokol kobec (*Falco columbarius*), sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*), žerjav popolavý (*Grus grus*), chriaštel' bodkovaný (*Porzana porzana*), chriaštel' malý (*Porzana parva*), chriaštel'/chrapkáč poľný (*Crex crex*), bojovník bahenný (*Philomachus pugnax*), kulík zlatý (*Pluvialis apricaria*), kalužiak močiarny (*Tringa glareola*), močiarnica lúčna (*Gallinago medici*), lyskonoh úzkozobý (*Phalaropus lobatus*), čorík čierny (*Chlidonias niger*), čorík bahenný (*Chlidonias hybridus*), rybár riečny (*Sterna hirundo*), myšiarka močiarna (*Asio flammeus*), lelek lesný (*Caprimulgus europaeus*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), d'atel'/tesár čierny (*Dryocopus martius*), d'atel' prostredný (*Dendrocopos medius*), d'atel' hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), žlna sivá (*Picus canus*), ľabtuška poľná (*Anthus campestris*), muchárik bieločrý (*Ficedula albicollis*), muchárik malý (*Ficedula parva*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), slávik modrák (*Luscinia svecica*), trsteniarik vodný (*Acrocephalus paludicola*), trsteniarik tamariškový (*Acrocephalus melanopogori*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*). Z globálne ohrozených druhov sa v CHVÚ Žitavský luh vyskytuje orol kráľovský (*Aquila heliaca*) a chriaštel' poľný (*Crex crex*) a zároveň boli v CHVÚ Žitavský luh zistené aj **2 nové druhy pre avifaunu Slovenska - chochlačka obojková** (*Aythya collaris* - 2004) a **beluša veľká juhoázijská** (*Casmerodius albus modesia*, od roku 2004 vedená ako samostatný druh *Ardea modesta* - www.birding.sk).

Komplexný prístup k ochrane a manažmentu územia CHVÚ Žitavský luh definuje strategický dokument ochrany prírody Program starostlivosti o Chránené vtáčie územie Žitavský luh na roky 2020 - 2049. Dokument vymedzuje činnosti pre dosiahnutie zadaného priaznivého stavu územia a predmetov ochrany."

Významné biotopy.

Ďalej z hľadiska záujmov ochrany prírody upozorňujeme na výskyt všetkých významných biotopov v k.ú. obce Maňa, ktoré sú významné refugiá fauny a flóry a ktoré musia byť* zakreslené v mapových podkladoch ÚPN ako miesta významné z hľadiska záujmov ochrany prírody:

VN Maňa - „Maniansky rybník“ a vtokový a výtokový potok nad a pod VN Maňa

- významné hniezdne a migračné refugium hlavne avifauny, výskyt významných mokradňových druhov fauny (obojživelníky, ryby, cicavce) a flóry. Významné refugium poľovných druhov zvery.

Rieka Žitava s inundačným územím

- významný regionálny biokoridor fauny, významné refugium rýb, plazov, obojživelníkov, vtákov a vodných druhov cicavcov (výskyt európsky významných druhov - bobor európsky/vodný (*Castor fiber*), vydra riečna (*Lutra lutra*). Významné refúgium poľovných druhov zvery.

Periodicky zaplavované mokrade na nive rieky Žitavy

- juhozápadne od obce Maňa a západne od štátnej cesty: Vlkaš - Maňa. Významné mokradňové spoločenstvá s výskytom biotopu národného významu - zv. *Magnocaricion* - spoločenstvá tzv. vysokých ostríc. Významný výskyt lúčnych a mokradňových druhov flóry a fauny - vtáky, obojživelníky, plazy a cicavce. Významné refúgium poľovných druhov zvery.

Všetky na jar periodicky zaplavované poľné depresie

- niva rieky Žitavy - a to severozápadne, západne a juhozápadne od obce Maňa -1, j. terénne zmäžieniny v celom úseku medzi obcou a zregulovaným tokom Žitavy. Tieto depresie predstavujú významné refúgiá vtákov, obojživelníkov a vodných druhov cicavcov. Z európsky významných druhov obojživelníkov sa tu pravidelne vyskytujú a rozmnožujú európsky významné druhy - kunka obyčajná (*Bombina bombina*) a mlok dunajský (*Triturus dobrogicus*). Významné refúgiá avifauny a poľovnej zvery.

Lesný komplex Gedriansky les

- nad VN Maňa - významné biocentrum a refúgium lesných druhov fauny a flóry, významné refúgium poľovných druhov zvery.

Všetky poľné remízky a stromoradia a poľné lesíky nachádzajúce sa v k. ú. obce - ide lokálne významné biocentra a refúgiá chránených druhov vtákov, cicavcov a plazov a flóry.

Poľné cesty so sprievodnou zeleňou a travinnými pásmi - potreba zachovania a podchytenia do mapových podkladov k ÚPN, významné refúgiá viacerých druhov fauny a flóry.

Všetky vinice v k.ú. obce - Maňa, Stará hora a vinice nad obcou od VN Maňa a pod. - ide o lokálne významné refúgiá i chránených druhov vtákov európskeho významu ako napr. strakoše obyčajné (*Lanius collurio*), penice jarabé (*Sylvia nisoria*) a dudky obyčajné (*Upupa epops*).

Všetky trvalé trávne plochy v k.ú. obce - ide o lokálne významné refúgiá flóry a fauny, významné plochy z hľadiska i protieróznych opatrení a pod.

Genofondové lokality.

GL36 –Žitavský luh, GL61-Vlkaš

b) Prvky ÚSES:

Prvky MÚSES sa pre potreby projektov pozemkových úprav navrhujú v rámci administratívnych hraníc, resp. na území, ktoré je predmetom PÚ. Z prírodného hľadiska však tieto hranice nie sú prvoradé, čo sa potvrdzuje aj v k. ú. Veľká Maňa. Pri vymedzovaní prvkov MÚSES sa pracuje na miestnej úrovni, ale zároveň je potrebné akceptovať širšie regionálne vzťahy medzi ekostabilizačnými prvkami krajiny. V k. ú. Veľká Maňa sa nachádza niekoľko významných ekologických prvkov. Z ekologického hľadiska je najvýznamnejší

komplex mokradí a vlhkých lúk na severozápade k. ú. – prírodná rezervácia Žitavský luh. Predstavuje jednu z posledných lokalít aluviálnych lúk. Tieto lúky boli pôvodne udržiavané kosením a pasením dobytkom. Po regulácii a vytvorení nového toku rieky Žitavy je priaznivý vodný režim udržiavaný systémom stavidiel a umelo vybudovanej hrádze. Trvalo zaplavená je najnižšia časť územia rezervácie. Významná je aj nezregulovaná časť pôvodného toku Žitavy so zachovanými brehovými porastmi (Prírodná pamiatka Rieka Žitava). Rozsiahlejšie lesné prvky (cca 70 ha) sú v území lokalizované na východnej a severnej hranici k. ú. Ide o mladé porasty, ktoré boli na pomerne strmých svahoch údolia Dolinského potoka vysadené cca pred 40 rokmi. Ich druhové zloženie však vo veľkej miere tvoria nepôvodné druhy agát biely (*Robinia pseudoacacia*) a dub červený (*Quercus rubra*). Potenciálne by sa tu vyvinuli teplomilné dubové lesy s prevahou duba zimného (*Quercus petraea* agg.) a duba cerového (*Quercus cerris*). Významným ekologickým prvkom sú aj plochy zarastajúcich lúk resp. orná pôda, tvorené trávo-bylinnými porastami s prímiesou drevín. Vyskytujú sa najmä na lokalite Gedra alebo Vlkaš.

V záujmovom území sú v rámci ÚSES vymedzené nasledovné prvky :

Prvky RÚSES

Biocentrá navrhované: RBc22 – biocentrum regionálneho významu -Žitavský luh,

Biokoridory navrhované:

NRBk5- biokoridor nadregionálneho významu hydrický- Žitava

ÚSES miestneho významu :

Biocentrá existujúce:

MBc1 Horná Gedra, MBc2 Vodná nádrž Mana, MBc3 Vlkaš

Biokoridory existujúce:

MBk1 Stará Žitava, MBk2 Dolinský potok, MBk3 Východná hranica , MBk4 Za dolinou – Gedra, MBk5 Za dolinou, MBk6 Pri salaši, MBk7 Dolná Gedra, MBk8 Za hlbokou cestou,

Biokoridory navrhované:

nMBk4 Za dolinou – Gedra, nMBk8 Za hlbokou cestou ,

Interakčné prvky plošné existujúce: IPP1 – IPP12,

Interakčné prvky líniové existujúce : IPL1- IPL7,

Interakčné prvky líniové navrhované: nIPL8, nIPL9,

Stromoradia existujúce: S1 smer Trávnica, S2 smer Vlkaš, S3 Maňa -Gedra, S4 Gedra-Žitavce, S5 k stanici, S6 smer Černík

Stromoradia navrhované: nS7 Nová hora, nS8 Nad vinicami, nS9 Dlhé, nS10 Pri kameňoch;

ÚSES miestneho významu :

Miestny územný systém ekologickej stability MÚSES tvoria plošné a líniové prvky v krajine s hodnotným ekologickým významom miestneho charakteru.

Súčasťou miestneho územného systému ekologickej stability sú *interakčné prvky*, ktoré predstavujú skupinu ekosystémov, nadväzujúcich na biocentrá a biokoridory, so schopnosťou zabezpečiť alebo posilniť priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny. Sú nimi maloplošné lesíky, vysokokmenné sady, lúky, areály vyhradenej zelene, medze s líniovou vysokou zeleňou. V riešenom území sa nachádzajú interakčné prvky líniové IPL i plošné IPP:

Koeficient ekologickej stability (KES) vypočítaný podľa metodiky Reháčková, Pauditšová (2007) dosahuje hodnotu **1,15**. Dôvodom je vysoká prevaha veľkoblokovo poľnohospodársky využívanej pôdy a veľmi nízky podiel ekologicky stabilnejších plôch, najmä lesov a ostatnej drevinovej vegetácie, čo podmieňuje vysokú potrebu realizácie nových ekostabilizačných prvkov a opatrení.

Pri budovaní a prevádzkovaní, ako aj pri rekonštrukcii líniových stavieb je potrebné zachovať vhodnými technickými opatreniami ich migračnú priechodnosť - § 4 ods. 6 a 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších právnych predpisov.

Účelom navrhovaných opatrení na ekologicky vhodné a optimálne využívanie krajiny je dosiahnutie týchto základných cieľov:

- vytvorenie a zabezpečenie reálnej funkčnej územnej sústavy ekologickej stability územia, ktorý budú tvoriť navzájom prepojené a funkčné prvky ÚSES nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu.
- zabezpečiť ochranu a starostlivosť o chránené časti prírody a krajiny v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- zabezpečiť ochranu prírodných zdrojov podľa legislatívne platných zákonov a uplatňovať princípy trvalo udržateľného využívania prírodných zdrojov,
- orgán ochrany drevín v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody“) je príslušná obec. V zmysle novely zákona o ochrane prírody príslušným orgánom na povolenie výrubu drevín za hranicami zastavaného územia obce je Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie.
- Z hľadiska záujmov ochrany prírody pri výsadbách drevín v zastavanom území obce aj za hranicami zastavaného územia obce uprednostňovať domáce, pôvodné druhy drevín. Pri výsadbe nepôvodných druhov drevín za hranicami zastavaného územia obce sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody.

Návrh opatrení pre usporiadanie územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a krajiny

V riešenom území výrazne prevláda rastlinná poľnohospodárska výroba no prítomné sú aj menšie lesné spoločenstvá a stabilné územia trvalých trávnych porastov..

Odkrytím pôdnej zložky a jej intenzívne využívanie si žiada používanie umelých hnojív a chemických ochranných prostriedkov na ochranu pestovanej vegetácie ako aj na zvyšovanie objemu poľnohospodárskej výroby.

Vodné toky sú zregulované, povrchová i podzemná voda je ohrozovaná najmä chemickými látkami z poľnohospodárskej činnosti. Prírodné biotopy boli obmedzené na minimum.

V nadväznosti na vyššie uvedené sú navrhované nasledovné opatrenia:

Navrhované opatrenia:

- A. prvky ÚSESu považovať za limity územného rozvoja, zabezpečiť v nich taký režim využívania, aby spĺňali funkciu biokoridoru, biocentra resp. interakčného prvku, neprerušovať línie biokoridorov a plochu biocentier pri navrhovaní koridorov infraštruktúry a líniových stavieb, navrhované prvky ÚSES schváliť v záväznej časti ÚPD obce,
- B. zachovať súčasnú sieť vodných tokov v riešenom území aj s brehovými porastami za účelom zachovania ich ekologických funkcií pri súčasnom zachovaní úrovne protipovodňovej ochrany,

- C. v rámci revitalizácie vodných tokov ponechať brehy zatrávnené, doplniť brehovú vegetáciu vhodnými pôvodnými drevinami, zabezpečiť dostatočné množstvo vody v tokoch, vybudovať prehrádzky na vybraných úsekoch toku s cieľom zadržiavať vodu v krajine, oddeliť pásmami TTP brehy potokov od plôch ornej pôdy a iné),
- D. zachovať plochy súčasnej NDV a zabezpečiť ich odbornú starostlivosť,
- E. zachovať EVSK a genofondové lokality v území
- F. pri výsadbe drevín v krajine napr. v rámci náhradnej výsadby za realizované výruby drevín v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny alebo pri dopĺňaní prvkov M-ÚSES uprednostniť také druhy, ktoré sú typické pre potencionálnu vegetáciu v riešenom území
- G. vypracovať návrh uličnej a parkovej zelene v obci, v ktorom budú zahrnuté nasledovné úpravy: stanoviť základné prvky starostlivosti o zeleň v obci (napr. kosenie, výsadba drevín), doplniť stromy a kríky na miestach, kde chýbajú, zabezpečiť odbornú starostlivosť o verejnú a vyhradenú zeleň, vyčleniť pozemky na náhradnú výsadbu, odstrániť vzdušné elektrické káblové vedenia v obci,
- H. rozšíriť plochy NDV výsadbou v lokalitách, ktoré sú bez vegetácie a na zanedbaných a nevyužívaných plochách,
- I. zachovať jestvujúce plochy TTP
- J. zachovať jestvujúce plochy ochranných a hospodárskych lesov, dodržiavať lesohospodársky plán
- K. realizovať opatrenia na zamedzenie šírenia invázných druhov rastlín a drevín.

Návrh opatrení na ochranu prírodných zdrojov a na znižovania negatívneho pôsobenia stresových javov

Ochrana prírodných zdrojov je realizovaná vo forme legislatívnych opatrení na ochranu jednotlivých prírodných zdrojov.

Stresové javy v krajine vytvárajú v krajine rôzne environmentálne problémy ohrozujúce prírodné zdroje (vodu, pôdu, ovzdušie, horninové prostredie, vegetáciu), ekologickú stabilitu, biodiverzitu, i zdravie obyvateľstva).

Navrhované opatrenia:

- L. na ochranu poľnohospodárskej pôdy pred eróziou realizovať systém ochranných agrotechnických opatrení (v zmysle § 5 zákona č. 220/2004 Z.z.):
 - a) výsadba účelovej poľnohospodárskej a ochrannej zelene,
 - b) vrstevnicová agrotechnika,
 - c) striedanie plodín s ochranným účinkom,
 - d) mulčovací medziplotina kombinovaná s bezorbovou agrotechnikou,
 - e) bezorbová agrotechnika,
 - f) oševné postupy so striedaním plodín s ochranným účinkom,
 - g) usporiadanie honov v smere prevládajúcich vetrov,
 - h) iné opatrenia, ktoré určí pôdna služba podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy.
- M. uprednostniť poľnohospodársku výrobu na menších parcelách PPF (o veľkosti cca 50-60 ha), jednotlivé parcely oddeliť medzami (pásmi TTP) resp. vhodnými drevinami, a tak umožniť rozmanitejšiu štruktúru krajiny, ktorá by poskytovala viacej možností pre úkryt, hľadanie potravy a rozmnožovanie živočíchov, čo by podporilo zvýšenie biodiverzity v krajine,
- N. realizovať potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektoch alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia už v existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred radiačnou záťažou. Na území, na ktorom je potrebné realizovať

- potrebné protiradónové opatrenia, neplánovať výstavbu rekreačných objektov, liečební, školských a predškolských zariadení a pod.,
- O. realizovať opatrenia na zníženia zariadenia obyvateľstva hlukom a exhalátmi z automobilovej dopravy,
 - P. realizovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov,
 - Q. monitorovať upravené (prekryté) skládky v zastavanom území obce
 - R. na vzdušných elektrických vedeniach vykonať technické opatrenia zabraňujúce usmrcovaniu vtákov,
 - S. rešpektovať plán protipovodňových opatrení
 - T. realizovať protierózne opatrenia v lokalitách s extrémnou vodnou, resp. výmoľovou eróziou /vrstevnicový spôsob obhospodarovania - terasovanie parciel na výrazných svahoch so sklonom nad 12°/

Jednotlivé opatrenia sú podrobne graficky znázornené vo výkresoch č.3,4.

V súvislosti so zaradením riešeného územia medzi zraniteľné oblasti sa vyžaduje dodržiavanie určených opatrení pri obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy.

Realizácia ekostabilizačných opatrení v zmysle dokumentu „ R- ÚSES“ okresu Nové Zámky (2019):

Maňa: P6, H3, E2, E10, E22, E24

Kódovanie navrhovaných opatrení:

Protipovodňové a protierózne opatrenia

P6.: zatrávniť ornú pôdu/v územiach postihnutých eróziou/;

Hydroekologické opatrenia

H3: Hydroekologické opatrenia – zrealizovať opatrenia na zlepšenie kvality povrchových vôd;

Ekostabilizačné opatrenia

E2: - zvýšiť podiel nelesnej drevinovej vegetácie v poľnohospodársky intenzívne využívannej krajine, rozčleniť veľkoblokovú ornú pôdu (makroštruktúry) na menšie bloky (mezoštruktúry až mikroštruktúry) ;

E10: - celoplošne vylúčiť používanie chemických prípravkov, minerálnych hnojív a hnojovice;

E22: - zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej vegetácie v okolí antropogénnych objektov s nepriaznivými vplyvmi na životné prostredie - poľnohospodárske a priemyselné objekty, skládky ;

E24: - monitorovať a sanovať environmentálne záťaž;

Manažmentové opatrenia

MO10:

3- podporiť resp. obnoviť primerané obhospodarenie nelesných biotopov (lúky a pasienky)-kosenie,pastva ,vypaľovanie

6- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry

8- realizovať schválené programy starostlivosti o chránené územia

18- zachovať vodný režim územia , resp. v prípade jeho narušenia ho optimalizovať

19- zabezpečiť pravidelnú strážnu službu

MO17:

- 9- minimalizovať akékoľvek ľudské zásahy do samostatného toku a do brehovej vegetácie, minimalizovať reguláciu toku, vylúčiť výstavbu MVE a ďalších priečných prekážok v toku
- 10- vylúčiť komerčnú ťažbu štrku v koryte
- 11- vyvinúť úsilie na spriechodnenie a odstránenie bariér v toku
- 12- všade tam kde je to možné obnoviť pôvodnú morfológiu toku a vodný režim, napr. napojením odstavených riečnych ramien, obnovou meandrov, obnovou periodických záplav
- 13- minimalizovať úmyselný výrub drevín v biokoridore, tam, kde to je možné rozšíriť plochy brehových a sprievodných porastov
- 14- vylúčiť aplikáciu chemických látok

(*vid'. výkres č.3*)

Konfliktné uzly

V záujmovom území je možné v rámci stresových javov definovať konfliktný uzol.

Konfliktný uzol KU1 – narušenie regionálneho hydrického biokoridoru dopravnými bariérami - cestou III.triedy a súvisiacou infraštruktúrou (*vid'. výkres č.3*)

Územnotechnické predpoklady pre realizáciu opatrení, ktoré budú smerovať k zmierneniu nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy na záujmové územie a sídelné prostredie obce Maňa. V súlade s dokumentom: "Metodické usmernenie MDVRR SR k Stratégií adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky klímy".

a) Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav;

- koncipovať urbanistickú štruktúru obce tak aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu;
- zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v obci osobitne v časti s navrhovanou novou urbanizáciou. - ÚPC D1, K1, K2, G1,G2,P1, U, W, ktorú je možné ešte ovplyvniť v koncepcnej fáze ;
- zabezpečiť a podporovať obmedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavieb k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, tienením transparentných výplní ;
- vytvárať a podporovať vhodnú mikroklimu pre chodcov a cyklistov v obci- sprievodná a alejová zeleň pozdĺž jestvujúcich aj navrhovaných ulíc;
- zabezpečiť a prispôbiť výber drevín pre výsadbu v obci meniacim sa klimatickým podmienkam;
- vytvárať komplexný systém plôch zelene v obci v prepojení do kontaktných hraníc obce a príľahlej krajiny. Dôsledne realizovať prepojenie sprievodnej zelene ulíc, alejí /ÚPC D1,G2, M1, N1, P1 a zelene voľnej krajiny/. Realizovať interakčné prvky líniové a plošné a prvky MÚSES;

b) Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc;

- zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa, alebo spoločenstiev drevín v extraviláne obce- realizovať navrhovanú výsadbu sprievodnej zelene pozdĺž tokov a poľných ciest v súlade s MÚSES;
- zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie- pravidelná údržba a monitoring;
- zabezpečiť dostatočnú odstupovú vzdialenosť stromovej vegetácie od elektrického vedenia – rešpektovať ochranné pásma elektroenergetických zariadení;
- zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii / výsadba vetrolamov, živých plotov, aplikácia prenosných zábran /;

c) Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha;

- podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody;
- zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodovej sieti obce- zaviesť monitoring;
- realizovať opatrenia voči riziku lesných požiarov- výstražné infotabule;
- podporovať a zabezpečovať zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov;
- v zalesnenej časti katastra a v oblasti depresii na lúkach podporovať budovanie malých akumulčných - zádržných hrádzok;

d) Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok;

- podporovať a zabezpečiť udržiavanie plôch s vegetáciou lesných spoločenstiev;
- zabezpečiť a podporovať infiltračnú kapacitu územia diverzifikovaním štruktúry krajinej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov na urbanizovaných plochách v zastavanom území;
- zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v obci – navrhovaná sprievodná zeleň pozdĺž tokov a poľných ciest
- zabezpečiť a podporovať a ochranu tokov a mokradí – územia pozdĺž toku Žitavy;
- odtokové pomery usmerňovať pomocou drobných hydrotechnických opatrení- zadržiavanie vody aj formou zatrávnenie určených lokalít s bezorbovou technikou hospodárenia /opatrenia P6 nad vodnou nádržou Maňa (Máňanský rybník) ;
- zohľadňovať aj možnosť realizácie prvkov revitalizácie krajiny v extraviláne a to formou vytvárania drobných vodozádržných a zasakovacích zariadení.
- podporovať a udržiavať sieť lesných ciest s účinnou protipovodňovou ochranou;
- dodržiavať plán protipovodňovej ochrany obce;
- v území s eróziou realizovať vrstevnicový spôsob obhospodarovania v kombinácii s členením veľkoblukov ornej pôdy na menšie celky (Horná a dolná Gedra),revitalizovať miestny biokoridor MBK3 na východnej hranici k.ú.

Požiadavky na ochranu kultúrneho dedičstva - objekty pamiatkového fondu

Objekty pamiatkového fondu

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v obci Maňa eviduje v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len ÚZPF) nasledovné nehnuteľné národné kultúrne pamiatky:

- **Kaštieľ**, č. ÚZPF 375.1, pare. číslo 106/1, neskorý barok.
- **Park**, č. ÚZPF 375.2, pare. číslo 104/1-3,104/13,106/2,104/1, prírodné - krajinársky.
- **Socha**, č. ÚZPF 375.3, pare. číslo 149/13, sv. **Ján** Nepomucký.
- **Archeologická lokalita**, dedina zaniknutá.
- **Kostol**, č. ÚZPF 377.1, pare. číslo 1/1, Kostol Panny Márie Sedembolestnej, ranný klasicizmus.
- **Socha**, č. ÚZPF 378.1, pare. číslo Vi, sv. Florián, ranný klasicizmus.

V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky, desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je pozemok (§ 27 ods. 2 pamiatkového zákona).

Z hľadiska ochrany archeologických nálezov a situácií je potrebné zapracovať do záväznej časti ÚPD nasledovné podmienky:

1. Ku všetkým rozhodnutiam iných orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ktorými môžu byť dotknuté záujmy chránené pamiatkovým zákonom, sa vyžaduje záväzné

stanovisko krajského pamiatkového úradu. Orgán štátnej správy a orgán územnej samosprávy, ktorý vedie konanie, v ktorom môžu byť dotknuté záujmy ochrany pamiatkového fondu, môže vo veci samej rozhodnúť až po doručení právoplatného rozhodnutia alebo záväzného stanoviska orgánu štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu.

2. V prípade nevyhnutnosti vykonania archeologického výskumu za účelom záchrany archeologických nálezov alebo nálezových situácií predpokladaných v zemi na území stavby rozhodne o archeologickom výskume a podmienkach jeho vykonania v samostatnom rozhodnutí podľa § 35 ods. 7, § 36 ods. 3 a § 39 ods. 1 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad.

3. V prípade zistenia archeologického nálezu mimo povoleného pamiatkového výskumu je nálezca povinný oznámiť to krajskému pamiatkovému úradu priamo alebo prostredníctvom obce. Oznámenie o náleze je nálezca povinný urobiť najneskôr na druhý pracovný deň po nájdení. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa oznámenia nálezu. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu. Nález, ktorý je strelivo alebo munícia pochádzajúca pred roku 1946, môže vyzdvihnúť iba pyrotechnik Policajného zboru.

4. Podľa § 40 ods. 10 pamiatkového zákona v prípade, ak k nálezu nedošlo počas pamiatkového výskumu alebo počas nepovolennej činnosti, má nálezca právo na náhradu výdavkov súvisiacich s ohlásením a ochranou nálezu podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona. Podľa § 40 ods. 11 pamiatkového zákona Pamiatkový úrad rozhodne o poskytnutí nálezného a poskytne nálezcovi nálezné v sume až do výšky 100 % hodnoty nálezu. Hodnota nálezu sa určuje znaleckým posudkom.

5. V predmetnom území, pozdĺž brehov rieky Žitava, sa našli doklady osídlenia z viacerých pravekých a historických období dejín ľudstva. Osídlenie je známe už z obdobia prvých roľníckych kultúr, mladšej doby kamennej, z kultúry ľudu s lineárnou keramikou a železovskej skupiny. Je pravdepodobné, že v obci bol aj eneolitický rondel lengyelskej kultúry. Najnovšie boli objavené doklady osídlenia z doby bronzovej, najmä v blízkosti dnešného Kostola Sedembolestnej Panny Márie. Najznámejším archeologickým náleziskom v obci je keltské pohrebisko, ktoré sa našlo pri areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva. Okrem nálezov z uvedených období sú známe aj nálezy zo stredovekého osídlenia a novoveku. Zistené archeologické náleziská sa všetky nachádzajú na ľavom brehu rieky Žitava. Pre archeológiu je dôležité najmä východné územie od starého koryta rieky, v páse 500 m. Samotná dedina Veľká Maňa sa nachádza v priestore, ktoré z hľadiska archeológie má mimoriadny význam, kým územie Malej Mane je považované za bývalé záplavové územie a z hľadiska archeológie je preto menej zaujímavé.

Zdôvodnenie:

V katastri obce Maňa sa v minulosti uskutočnilo niekoľko prieskumov a výskumov, ktoré dokladajú osídlenie z rôznych období. Najstaršie osídlenie spadá do obdobia neolitu - kultúra s lineárnou keramikou (priestor bývalého JRD) a eneolitu - badenská kultúra (poloha Dolná Gedra). Zaujímavosťou je aj rondel lengyelskej kultúry, zachytený pomocou leteckého snímkovania v priestore medzi obcami Žitavce a Veľká Maňa. Z doby bronzovej sa podarilo prieskumami zachytiť osídlenie v okolí kostola Sedembolestnej Panny Márie a v polohe Dolná Gedra (predovšetkým maďarovská kultúra). Mladšie obdobie je ojedinele doložené z doby halštatskej, rozsiahlejšie z doby laténskej (poloha Hliník na Cigáni), kde sa okrem

pohrebiska z daného obdobia preskúmalo aj sídlisko a pohrebisko z 9. - 13. storočia. Výskum v obci Maňa aj v jej okolí by mohol priniesť ďalšie poznatky a rozšíriť už získané informácie o jeho staršom osídlení, preto je potrebné pri zemných prácach postupovať v súlade s požiadavkami AU SAV.

Tieto podmienky sú súčasťou záväznej časti.

Najdôležitejšie zásady a ciele riešenia zapracované v návrhu:

1. *Pri rozvoji obce rešpektovať regionálne, miestne prvky ÚSES a chránený areál-Maniansky park .*
2. *Realizovať ekostabilizačné opatrenia v poľnohospodárskej krajine v zmysle návrhu – cielene dotvoriť prvky kostry MÚSES – biocentrá, biokoridory a interakčné prvky.*
3. *Dbáť na dodržiavanie zásad trvalo udržateľného rozvoja mimo zastavaného územia obce.*
4. *V zmysle návrhu realizovať vegetačný doprovod pozdĺž poľných ciest tak, aby plnil funkciu migrácie v systéme ekologickej stability a ozelenenia krajiny.*
5. *Rešpektovať a chrániť pamiatkové objekty a objekty s kultúrohistorickou hodnotou. Pri každej zmene a doplnku uvádzať aj zmenu KES a SES. Zaviesť evidenciu pozemkov určených pre náhradnú výsadbu drevín. Riešiť otázku verejnej zelene (súčasný stav a návrh) tak, aby bol dodržiavaný princíp zachovania rozlohy, t. j. koľko plochy verejnej zelene zanikne, minimálne toľko plochy verejnej zelene musí vzniknúť. Rovnakým princípom riešiť všetky dreviny rastúce na pozemkoch vo vlastníctve obce, teda každú vyrúbanú drevinu nahradiť výsadbou novej dreviny. Rešpektovať vypracované VZN o tvorbe , ochrane a údržbe zelene na území obce Maňa, ktorým sa ustanovili podrobnosti o ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene (§ 69 ods. 2 zákona), a takisto sa ustanovuje, že pri výsadbách drevín (najmä stromov) je nevyhnutné brať na zreteľ ich možnú alergénosť, šírku koruny, uloženie koreňového systému, výšku, vzdialenosť od susedného pozemku, aby sa v zmysle § 127 zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník) nestali príčinou susedských sporov, potrebu zohľadňovať minimálnu vzdialenosť 2,5 m od inžinierskych sietí, a taktiež dodržiavanie STN 83 7010 u prác v blízkosti stromovej vegetácie.*
 - *Zadeklarovať potrebu vypracovania sadových úprav ako samostatného stavebného objektu ku každej významnejšej investícii a to už v projektovej dokumentácii pre územné rozhodnutia, resp. stavebné konanie.*
 - *Podporovať vytváranie priestorových rezerv na umiestňovanie uličnej drevinovej zelene v súlade s ochrannými pásmami inžinierskych sietí.*
 - *Vypracovať Dokument starostlivosti o dreviny (DSoD) a miestneho územného systému ekologickej stability (MÚSES), ako dokumentácie ochrany prírody a krajiny - § 54 zákona, ktorá najmä:*
 - *určuje strategické ciele ochrany prírody a krajiny a opatrenia na ich dosiahnutie,*
 - *vymedzuje chránené územia a ich ochranné pásma vrátane zón a stupňov ich ochrany, biotopy chránené týmto zákonom, chránené druhy a územia medzinárodného významu, stanovuje zásady ich vývoja vo vzťahu k činnostiam jednotlivých odvetví,*

- posudzuje dôsledky zásahov do ekosystémov, ich zložiek a prvkov alebo do biotopov a navrhuje ich optimálne využitie a spôsob ochrany, obsahuje návrh asanačných, rekonštrukčných, regulačných alebo iných zásahov do územia a ďalších preventívnych alebo nápravných opatrení v územnej ochrane, druhovej ochrane a ochrane drevín,

- určuje programové zámery a opatrenia na dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja a územného systému ekologickej stability,

- poskytuje súhrn poznatkov o základných prírodných zložkách ekosystémov chránených území, ich ochranných pásiem a zón,

- určuje vzácnosť, zriedkavosť a ohrozenosť chránených druhov vrátane prioritných druhov a prioritných biotopov.

Obstarávanie a schvaľovanie týchto dokumentov je v kompetencii obce - § 69 ods. 1 písm. i) zákona.

6. Rešpektovať vymedzený priestor na vytvorenie polyfunkčnej krajinej zelene (dobudovanie ostatných prvkov ÚSES, vetrolamov, sprievodnej zelene poľných ciest a cestných komunikácií).
7. Revitalizovať krajinu aj formou budovania vodozádržných prehrádzok na Dolinskom potoku a obmedzením zvyšovania podielu lesnej cestnej siete. V prípade údržby vodných tokov a kanálov zachovať brehové porasty aspoň z jednej strany vodného toku resp. postupne doplniť brehovú vegetáciu a vytvárať podmienky pre rozvoj vodnej a litorálnej vegetácie.
8. Podporovať budovanie lesných protipožiarnych nádrží vo všetkých typoch lesov bez rozdielu.
9. Zinventarizovať lokality s výskytom invázných druhov rastlín, ktoré sa dosť často prekrývajú aj so živelnými nelegálnymi skládkami odpadov. V prílohe č. 2 vyhlášky č. 24/2003 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov, sú uvedené druhy invázných druhov rastlín, pri ktorých sú uvedené aj metódy ich odstraňovania. Na území obce sa nesmú pestovať a rozširovať invázne druhy rastlín podľa zákona č. 150/2019 Z.z. a nariadenia vlády č. 449/2019 Z.z., ktorým sa vydáva zoznam invázných, nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky. Vo vyhláške č. 450/2019 Z. z. sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov.
10. Prvky ÚSESu považovať za limity územného rozvoja, zabezpečiť v nich taký režim využívania, aby spĺňali funkciu biokoridoru, biocentra resp. interakčného prvku, neprerušovať línie biokoridorov a plochu biocentier pri navrhovaní koridorov infraštruktúry a líniových stavieb, navrhované prvky ÚSES sú záväzné a sú súčasťou záväznej časti ÚPN obce Maňa .
11. Územnoplánovacia dokumentácia je spracovaná v súlade s ustanoveniami legislatívy na úseku ochrany prírody, zákona o ochrane prírody a krajiny, a súvisiacich predpisov.
12. Pre verejnú a areálovú zeleň zabezpečiť odbornú starostlivosť v zmysle STN 83 7010.
13. V prípade použitia celopresklených budov alebo budov s veľkými plochami presklenia navrhnúť a požadovať od stavebníkov -investorov ochranné a kompenzačné opatrenia (napr. použitie špeciálnych fólií odrážajúce ultrafialové svetlo a pod.) zamerané proti vrážaniu vtáctva do skla. Obdobne riešiť aj iné stavby - napr. všetky zastávky MHD.

14. V rámci novo navrhovaných obytných alebo rekreačných zón, ako i iných funkčných priestorov v rámci služieb, obchodu a výroby, vytvárať také usporiadanie pozemkov, ktoré umožní vybudovanie a rozvoj funkčnej verejnej alebo areálovej sprievodnej zelene so stromami a kríkovými porastmi. V prípade výstavby resp. zvyšovania podielu parkovacích stojísk v rámci jednotlivých plôch uplatňovať STN 73 60 10, ktorá stanovuje na každé 4 parkovacie miesta umiestnenie 1 ks vzrastlého stromu.
15. V prípade rušenia verejnej a inej zelene v prospech IBV požadujeme kompenzovať úbytok verejnej zelene úpravou maximálne prípustného koeficientu zastavanosti v rámci IBV na 0,4. Rešpektovať stanovený minimálny podiel zelene (vrátane hospodársky využívaných záhrad) v rámci nezastavaných častí stavebných pozemkov v zmysle regulatívu pre príslušné ÚPC / 35% z celkovej plochy stavebného pozemku/.
16. Neumiestňovať reklamné pútače tzv. Bilboardy popri líniách regionálnych a lokálnych biokoridorov. V záväzných regulatívoch zakomponovať požiadavku regulovaného umiestňovania reklamných zariadení (pútače, billboardy, bigboardy, infotabule), ako prvku nežiaduceho vizuálneho smogu. Pre umiestnenie týchto zariadení vytypovať vhodné lokality a neumiestňovať ich živelne len podľa požiadaviek investora.
17. Vyšpecifikovať maticu určovania tzv. náhradnej výsadby, zaradená do VZN obce. Pri výruboch výmena drevina za drevinu nie je postačujúce z hľadiska zabezpečenia biologickej diverzity.
18. Rešpektovať a realizovať navrhované opatrenia na zmiernenie nepriaznivých prejavov zmenenej klímy na životné prostredie. Pri riešení opatrení na zmiernenie vplyvov na životné prostredie súvisiacich so zmenami klímy rešpektovať Metodické usmernenie MDVRR SR k Stratégií adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky klímy. Každá navrhovaná zmena, a to najmä z funkcie zelene a záhrad na iné funkcie musí obsahovať návrh ADAPTAČNÝCH OPATRENÍ a to podľa typu stavby - napr. zelená strecha, vertikálna zeleň, zelené steny, jazierko a pod.
19. Návrh rešpektuje polohu dvoch upravených skládok odpadov a navrhuje rekultiváciu vyznačenej opustenej skládky bez prekrytia.
20. Pri prácach v blízkosti stromovej vegetácie dodržiavať STN 83 7010 Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie; ak nie je možnosť obísť koreňový priestor dreviny, výkopové práce sa musia v tomto priestore vykonávať ručne a nesmú sa viesť bližšie ako 2,5 m od päty kmeňa stromu; vzdialenosť uloženia inžinierskych sietí od drevín musí byť podľa platných STN z dôvodu predchádzania negatívnych zásahov do zelene počas údržby zariadení.
21. Rešpektovať CHA Maniansky park je zaradený do 3. stupňa ochrany.
22. Rešpektovať všetky prvky ÚSES v rozsahu riešeného územia.
23. ÚPN obce musí dynamicky reagovať na požiadavky a opatrenia vyplývajúce zo spracovávaných SD - PUM Nitrianskeho regiónu.
24. ÚPN je spracovaný digitálne musí byť prístupný pre užívateľov a verejnosť - v grafickej a textovej časti obsahuje podstatné informácie pre verejnosť a investorov v rozsahu riešeného územia/ povinné údaje: KZ, Index vegetácie, prvky MUSES/.

25. Na úrovni obce - každoročne aktualizovať a uchovávať staršie tepelné mapy. Snímky v archíve využívať na vyhodnotenie prijatých a plánovaných opatrení v rámci Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky klímy.
26. Záujmovými objektmi ochrany prírody a krajiny vo vzťahu k druhovej ochrane a ochrane biotopov je aj zeleň (NSKV - nelesná stromová a krovinná vegetácia) v urbanizovanej a tiež poľnohospodárskej krajine. Tieto sú prioritné pri vytváraní a udržiavaní územného systému ekologickej stability krajiny, ako činnosti vo verejnom záujme - § 3 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z.
27. Sledovať ako v budúcnosti budú jednotlivé stavebné alebo regulačné zámery ovplyvňovať kvalitu a stupeň ŽP a ekologickú stabilitu v území obce. Preto je žiadúce, aby na riešené územia v rámci ÚP bol určený a neustále monitorovaný a vyhodnocovaný koeficient ekologickej stability (KES) a stupeň ekologickej stability (SES). Tieto stupne uvádzať aj pri každej zmene a doplnku ÚP podľa najnovších údajov. Udržiavať stupeň ekologickej stability a nepripustiť jeho pokles oproti stanovenému SES v súčasnosti bez kompenzačných opatrení. Stupne ekologickej stability daného územia je nasledovný: pre lesíky - SES=4- 5, SES=3 - TTP, SES=2 - záhrady, vinice, SES=1 - orná pôda, SES=0 - ZPaN - vid' METODICKÝ POSTUP STANOVENIA KOEFICIENTU EKOLOGICKEJ STABILITY KRAJINY - Tamara Řeháčková, Eva Pauditšová Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta, Katedra ekológie a fyziotaktiky, Katedra krajinnej ekológie, Mlynská dolina, 842 15 Bratislava. Stanovovať k jednotlivým rozvojovým územiám ich súčasný SES a SES po realizácii zámerov.
28. Závazne podporovať riešenia pozitívne ovplyvňujúce negatívny trend vysušania krajiny a nepriaznivé trendy - zelenú infraštruktúru: zelené strechy stavieb, vertikálne ozelenenie, dažďové záhrady, zariadenia alebo objekty zadržiavajúce a sústreďujúce dažďovú vodu, uprednostňovať na voľných nezastavaných plochách porasty TTP a záhrad, pričom všetky tieto riešenia plnia ekosystémové služby. Podporovať riešenia využívajúce dažďovú vodu v objektoch a recykláciu použitej vody. V prípade právnej možnosti podporiť tieto riešenia vhodným legislatívnym nástrojom (príspevok obce a pod., úľava na dani z pozemku, nižší koeficient pri stanovení platby pri investičnom príspevku a pod.). Vegetačné strechy budú takto plniť spolu so sadovými úpravami zákonom stanovené ekosystémové služby (§ 2 ods. 2 písm. zh/ zákona) s výrazne tlmiacim vplyvom na negatívne zmeny v klíme.
29. Zelená infraštruktúra a biodiverzita:
Za každý záber z každého pozemku o ploche min. 30 m² a viac (aj začatých) určenej na stavby, vrátane spevnených plôch, parkoviska a komunikácie (nie inžinierske siete) ako kompenzáciu za zníženie stupňa ekologickej stability (z ornej pôdy, vinica, TTP a záhrada na ZPaN) záväzne vysadiť 1 ks vzrastenej stromovej zelene a to najneskôr ku kolaudácii objektu. Sadenice stromov musia byť o min. výške 1,8 metra - začleniť do záväzných regulatívov. Zelené strechy — minimálne extenzívne suchomilné (15 cm výška) - aplikovať záväznú požiadavku a reguláciu na všetky objekty s plochými strechami - do záväzných regulatívov. Popri zelených strechách žiadame používať aj samostatne stojace zelené steny, vertikálne ozeleňovanie stien budov pri vyššom koeficiente zastavanosti nad 50%.
30. Pri všetkých plochých strechách akýchkoľvek objektov so sklonom strechy do 20° do ÚP zaviesť záväzný regulatív s povinnosťou zriadiť celoplošnú vegetačnú strechu (minimálne extenzívnu suchomilnú) a to, ako v prípade nových objektov (najmä pri plochých strechách väčšie a tiež menšie objekty), tak aj v prípade ich rekonštrukcie ako významné adaptačné opatrenie na nepriaznivé zmeny v klíme. Uvedené opatrenie je

zamerané predovšetkým na znižovanie tepelnej sálavosti a tlmenie horúčav urbanizovaného prostredia - vyplýva z toho pozitívny vplyv na zmiernenie účinku desertifikácie územia a na celkové zlepšenie mikroklimy. Tepelnú sálavosť budov a zastavaných plôch riešiť aj vhodným výberom farieb. Uvedené vegetačné strechy by mohli plniť v čase od jari do jesene aj funkciu krátkodobej relaxácie (napr. čítanie, slnenie sa a pod.). V tomto prípade však je potrebné zohľadniť najmä možné vyvstávajúce problémy napr. s odstraňovaním snehu počas obdobia intenzívnejšieho sneženia. Ostatné typy striech budov realizovať v takej hmotovej a povrchovej úprave, aby neakumulovali nadbytočné teplo v letných horúčavách v nadväznosti na zmeny v klíme.

31. Minimalizovať riziko vzniku bahenných povodní vytváraním prvkov zelenej infraštruktúry v svahovitejších lokalitách. Ponechávať nekosené časti trávnikov na vhodných miestach pre rozvoj bezstavovcov.
32. Vodná politika: prispôbiť ju aktuálnym potrebám obce. Závazne vytvárať na území obce vodné prvky - aj pri stavbách - do ZR Vytvárať podmienky pre zadržiavanie najmä dažďovej vody pre obdobia sucha - akumulačné a záchytné nádrže s recirkuláciou.
33. Doprava. Nové MK vytvárať aspoň s jednostrannou verejnou zeleňou - stromy , kroviny - bez inžinierskych sietí. Nové MK povoľovať len s cyklopruhom. Všetky parkoviská (objekty statickej dopravy) pri iných stavbách ako rodinných domoch či už nové, alebo ktoré budú podliehať rekonštrukciám žiadame doriešiť v zmysle STN 73 6110 parkovacie stojiská a to výsadbou 1 ks vzrastenej dreviny na každé 4 parkovacie stánie - (sadenice o výške cca 1,8 až 2,0 metra) pôvodného druhu - stromu do maximálnej vzrastovej výšky stromu 4 metrov. Sadenice neumiestňovať solitérne ale musia byť umiestnené do spoločného žlabu s prepojením koreňových systémov - využiť dažďovú vodu. Parkovacie (odstavné) stojiská pri rodinných domoch taktiež ozeleniť min. 1 ks stromovej zelene k dátumu kolaudácie - § 8 ods. 5 vyhlášky č. 532/2002 Z. z. Cyklotrasy: dokončiť plánované a vytvoriť nové a technicky ich upraviť spôsobom, aby boli bezpečné pre cyklistov ako zraniteľného účastníka CP. V rámci dopravy žiadame, aby obec ako cestný správny orgán spasportizovala všetku cestnú zeleň na komunikáciách v pôsobnosti obce a rozhodovala o výrube drevín v týchto prípadoch podľa osobitného predpisu. V rámci cestných telies, spevnených plôch a parkovísk nesmú byť realizované alebo v prevádzke také stavebné objekty, ktoré by pôsobili ako pascovým efektom pre živočíchy (odkryté jamy, žumpy, nádrže, nekryté alebo nevhodne k týmto odtokové žlaby a kanalizačné šachty s nevhodným typom poklopov a pod.). V prípade ich existencie ich upraviť technicky.
34. Stavby: v rámci budov sa zamerať na záväzné používanie materiálov a technických riešení, ktoré znižujú akumuláciu tepla, z čoho vyplýva aj zníženie potreby energie na prevádzku vzduchotechniky a zníženie tepelnej záťaže na pracoviskách a v obydlíach.
35. Pri stavbách budov sa zamerať aj na riešenie nasledovného: V prípade použitia celopresklených budov alebo budov s veľkými plochami presklenia navrhnúť a požadovať ochranné a kompenzačné opatrenia (napr. použitie špeciálnych fólií odrážajúce ultrafialové svetlo a pod.) zamerané proti vrážaniu vtáctva do skla. Obdobne riešiť aj iné stavby - napr. zastávky hromadnej dopravy. Prípadne sklené výplne opatriť nálepkami proti nárazom vtáctva. Pri bytových domoch a administratívnych budovách v rámci podpory biodiverzity viesť investorov k záväznému začleňovaniu umelých hniezd pre spevavce a netopiere ich vhodným začleňovaním do stien budov.

36. Rekreácia: V ÚPC G vytvoriť menšiu zónu pre krátkodobú rekreáciu a oddych s dozorovaným ohniskom a prístreškom - piknik lúka.
37. Pri návrhoch nových zón na IBV zabezpečiť územnú rezervu pre funkčnú uličnú zeleň bez kolízie s podzemnými alebo vzdušnými koridormi inžinierskych sietí a vytvárať také usporiadanie pozemkov, ktoré umožní vybudovanie a rozvoj funkčnej verejnej alebo areálovej sprievodnej zelene so stromami a kríkovými porastmi.
38. Závazne zadeklarovať v záväzných regulatívoch ÚP povinnosť vypracovania Sadovníckych úprav ako samostatný stavebný objekt ku každej investícii a to už v projektovej dokumentácii pre územné rozhodnutia a tiež stavebné povolenie.
39. Rešpektovať v rámci novonavrhovaných obytných, ako i iných funkčných priestorov v rámci služieb, obchodu a výroby, záväzne zadefinovaný vyšší podiel zelene. Index zelene min. 50% v prípade IBV (RD so záhradami, nie s ornou pôdou a vinicami), 40% v prípade polyfunkcie a vybavenosti) z každého predmetného pozemku. Z každého pozemku na dreviny rezervovať min 40% z jeho rozlohy na dreviny - zabezpečiť záväznú pokryvnosť drevinami na tejto ploche aspoň 60%.
40. Rešpektovať navrhované funkčné zónovanie územia obce a nevčleňovať dodatočne plochy akejkoľvek výroby a podnikania - najmä hlučných, prašných, emisne zhoršujúcich a enormne dopravu zaťažujúcich prevádzok do zón určených na bývanie.
41. Upriamujeme pozornosť na možnosť obstarania dokumentov ochrany prírody a realizácie zelenej infraštruktúry v zmysle využitia finančnej náhrady za výrub drevín - § 48 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z.; Finančná náhrada je príjmom obce, na území ktorej sa výrub uskutočňuje; obec je povinná tieto príjmy použiť výlučne na úhradu nákladov spojených s
 - vypracovaním dokumentu starostlivosti o dreviny, -vypracovaním dokumentu miestneho územného systému ekologickej stability,
 - výsadbou najmä geograficky pôvodných a tradičných druhov drevín a starostlivosťou o dreviny rastúce na jej území,
 - realizáciou opatrení súvisiacich s vytváraním prvkov miestneho územného systému ekologickej stability [§ 2 ods. 2 písm. a) druhá veta] podľa schváleného dokumentu miestneho územného systému ekologickej stability,
 - budovaním prvkov zelenej infraštruktúry, ako sú zelené parky, zelené strechy alebo ekodukty,-realizáciou opatrení na zabezpečenie starostlivosti o chránené územia a chránené stromy podľa programov starostlivosti o chránené územia a chránené stromy,
 - realizáciou iných opatrení vykonávaných na účely ochrany prírody a krajiny v odôvodnených prípadoch na základe súhlasného stanoviska ministerstva.
42. Lokality cintorínov vždy izolovať od zástavby určenej na bývanie min. 5-15 metrov širokou plnou vegetačnou clonou v rámci ochranného pásma cintorína . V priestore ochranného pásma cintorína nepovoľovať žiadne bývanie a výrobné aktivity.
43. 47. Hľadať a uplatňovať nástroje a možnosti v oblasti OPaK na zavádzanie a uplatnenie legislatívnych nástrojov: § 2 ods. 2 zákona:
 - ekosystémové služby - prínosy a úžitky, ktoré poskytujú prirodzene fungujúce ekosystémy
 - zelená infraštruktúra - sieť prírodných a poloprírodných prvkov, predovšetkým plôch zelene a vodných ekosystémov, ktorá je vytváraná a spravovaná tak, aby poskytovala široký rozsah ekosystémových služieb, s osobitným zreteľom na zabezpečenie

biologickej rozmanitosti, ekologickej stability a priaznivého životného prostredia a prepojenie urbanizovaného prostredia s okolitou krajinou,

- zelený park - územie so súvislými plochami drevinovej a inej vegetácie poskytujúce prostredie pre biodiverzitu v urbanizovanom prostredí, ktoré je územným plánom vymedzené na tento účel

- zelená strecha - vrchná časť budovy alebo inej stavby pokrytá vegetáciou, ktorá poskytuje prostredie pre biodiverzitu v urbanizovanom prostredí

- ekodukt objekt, ktorý prekonáva umelú prekážku v migračných trasách živočíchov a ktorý slúži ich migrácii a zároveň znižuje negatívne dopady fragmentácie krajiny.

- 44.** Rešpektovať navrhovaný index ozelenenia plochy (podiel vegetačných prvkov v rámci pozemku ako aj stavby). Stanovený podiel zelene ako tzv. zelený index, vrátane plôch trávnikov s drevinami, mobilnej a vertikálne zelene a vegetačných striech). Tento index Nieje možné z akýchkoľvek príčin znižovať, ale udržiavať a zvyšovať. Index musí byť stanovený pri každej ďalšej zmene a doplnku ÚP.
- 45.** Nepripustiť ponechanie nezastavaných častí pozemkov v kultúrach zastavané plochy a nádvoria, resp. ostatné plochy.
- 46.** Každé opltenie z uličnej strany kombinovať súvislou zeleňou do výšky max 1,8 metra, okrem vstupnej časti a to najvhodnejšie živým plotom. Realizovať ku dátumu kolaudácie.
- 47.** Realizovať navrhované opatrenia v oblasti monitorovaných konfliktných uzlov.
V oblasti KU1 Realizovať opatrenia na na kompenzáciu negatívneho vplyvu na živočíšstvo a to pri budovaní a prevádzkovaní najmä líniových stavieb –cesta III triedy. Je potrebné zachovať vhodnými technickými opatreniami ich migračnú priechodnosť - § 4 ods. 6 a 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších právnych predpisov.
- 48.** Na území obce sa zaoberať aj monitoringom migrácie živočíchov, ktorý poukáže na najviac konfliktné úseky plánovaných a existujúcich ciest. Poukazujeme na to najmä v súvislosti s neustále rastúcim nebezpečenstvom a zvyšujúcim sa rizikom vo vzťahu k mimoriadne závažnému javu na cestách, t. j. k usmrčovaniu živočíchov na cestách a to z dôvodu významného oblasti výskytu najmä poľovnej zveri (diviaky, srny, zajace, bažanty), ale aj iné vtáctvo (chránené druhy - sovy, dravce, spevavce) resp. cicavce (napr. jež, kunovité šelmy a pod.) alebo obojživelníky. Uvedený jav môže znamenať v prípade súbežného vedenia viacerých vážnu prekážku v migrácii živočíchov, vyšší stupeň stresového pôsobenia na živočíchy, ako aj vážne nebezpečenstvo, čo sa týka bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a zvyšujúce sa riziko vážnych dopravných nehôd (škody na majetku a zdraví). Takýto jav môže mať vážny negatívny synergický vplyv na okolitú faunu. Napríklad realizáciou nových ciest I. triedy bez opltenia, pri ktorej je predpokladaná rýchlosť od 70 do 90 km/hod. sa takéto riziká úmerne zvyšujú.
- 49.** Pri výsadbách drevín používať dreviny odolné voči extrémnejším suchám, mrazom, ktoré sú trvácnejšie - nie s mäkkým a lámavým drevom, nie alergénne. Navrhujeme použiť také druhy a typy drevín, ktorých výška nepresiahne 5 m (odporúčaná výška 4-6m) nad úrovňou terénu v blízkosti bytových domov. Dreviny pri výsadbe dobre ukotviť a zabezpečiť, aby sa eliminoval v čo najvyššej možnej miere ich vývrat vplyvom živelných udalostí (vietor, rozmočenie terénu, a pod.) a navrhujeme ich umiestňovať minimálne vo vzdialenosti 4-8 m od budov. Pri výsadbách používať aj pôvodné druhy ihličnatých drevín z dôvodu protibakteriálnych účinkov, potreby stálej zelene aj v zime. Na plochách

výsadiieb neuvažovať s umiestňovaním IS z dôvodu ich preventívnej ochrany pred poškodzovaním a výrubom.

50. *ÚPN obsahuje princípy trvalo udržateľného rozvoja (TUR), ktoré sú uvedené v záväzných regulatívoch. V strategickom dokumente musia byť implementované princípy trvaloudržateľného rozvoja (TUR), ktorými bude nakoniec v záväzných regulatívoch samotného UP stanovené, aby akékoľvek investície a rozvojové projekt}', napr, vybavenosť obytného komplexu, služby a pod., boli v čo najmenšej miere závislé na vonkajších zdrojoch a súčasne, aby sa vhodne zhodnocovali a využívali lokálne energeticko-surovinové zdroje (využitie slnečnej energie, geotermálnej energie, využitie vody zo studní a pod.), v čo možno v najširšom uplatniteľnom rozsahu, aby boli použiteľné na poskytnutie určitého stupňa energeticko-surovinového samozásobovania.*
51. *V súlade s opatreniami na elimináciu dôsledkov zmenenej klímy realizovať prvky revitalizácie krajiny v extraviláne a to formou vytvárania drobných vodozádržných a zasakovacích zariadení.*
52. *Areály výrobných podnikov (bývalý areál PD) a obytných súborov od seba záväzne izolovať štrukturálne členitou a druhovo bohatou vyhradenou zeleňou v súlade s ekologickými princípmi.*
53. *Podporovať zavádzania prvkov hmyzích hotelov na vhodných objektoch, najmä pre samotárske včely a iný užitočný hmyz na vhodných miestach (napr. strechy objektov, oplotenia a pod.) a podporu včelárstva ako významného biodiverzitu podporujúceho prvku (opeľovače rastlín, potravná báza pre vtáctvo a pod.).*
54. *V zónach vyhradených na bývanie nepripúšťať nadmerný chov akýchkoľvek problémových hospodárskych zvierat (najmä väčších typov HZ – kone, ošípané, hovädzí dobytok), príp. nebezpečných zvierat, s negatívnymi účinkami na kvalitu bývania a ZP, veľkosť chovu limitovať formou VZN .*
55. *Verejné priestranstvá, ako aj prístup do objektov, riešiť s ohľadom aj na imobilných občanov.*
56. *V rámci odpadového hospodárstva zabezpečiť pre záujemcov z radov obyvateľstva bývajúceho v rodinných domoch bezplatne kompostéry priamo do záhrad, čím sa zníži nadmerné množstvo bioodpadu zvázaného do kompostárne.*
57. *Pri návrhoch nových obytných súborov resp. nových zón na IBV zabezpečiť územnú rezervu pre funkčnú uličnú zeleň bez kolízie s podzemnými alebo vzdušnými koridormi inžinierskych sietí a vytvárať také usporiadanie pozemkov, ktoré umožní vybudovanie a rozvoj funkčnej verejnej alebo areálovej sprievodnej zelene so stromami a kríkovými porastmi.*
58. *V čo najvyššej možnej miere záväzne zachovať plošný rozsah súčasnej zelene ako významnejšie prvky MUSES. Zachovať aj lokálne biocentrá už existujúce. V súlade s návrhom MUSES realizovať prepojenia týchto lokalít líniovou okrajovou zeleňou na okraji územia ako lokálneho terrestrického biokoridoru, ktorý by súčasne chránil územie aj pred východnými vetrami. Územie je totiž v súčasnosti veľmi otvorené a vystavené vetrom. Vetrolamy tu nie sú žiadne a situácia sa môže v blízkej budúcnosti len zhoršovať. Je nutné počítať s vysadením vhodných vetrolamov už v iniciačných fázach*

výstavby a v dostatočnej šírke, najvhodnejšie vo viacerých paralelných líniách a vo viacerých vegetačných etážach.

B15 DOPRAVA A PREPRAVNÉ VZŤAHY

Z hľadiska širších dopravných vzťahov najvýznamnejšou dopravnou tepnou je cesta II. triedy II/511 *Vráble – Bešeňov - Dvory nad Žitavou* a železničná jednokoľajová trať č.151 Nové Zámky – Zlaté Moravce. Obe dopravné línie prechádzajú cez riešené územie severo - južným smerom. V katastrálnom území Malá Maňa paralelne so železnicou vedie cesta III. triedy III/1650 Kmeťovo - križovatka s III/1641. Kolmé prepojenie medzi ňou a cestou II. triedy II/511 zabezpečuje cesta III/1490. Súčasťou siete ciest III. triedy je aj cesta III/1493 Maňa - Trávnica, ktorá sa nachádza v k.ú. Veľká Maňa.

Cestná doprava

Cesty III. triedy a cesta II/511 slúžia zároveň ako obslužné a prístupové komunikácie k miestnym zastavaným častiam. Cesty II. a III. triedy sú v správe VÚC NSK. Z cesty II/511 a ciest III. triedy vychádza niekoľko vjazdov na poľnohospodárske pozemky, ktoré úzko súvisia s poľnohospodárskou výrobou. Po ceste II. triedy II/511 *Vráble – Bešeňov - Dvory nad Žitavou* a všetkých cestách III. triedy je prevádzkovaná autobusová doprava.

Miestne komunikácie

Sú to cesty IV. triedy. V obci sa nachádza 8,79 km miestnych komunikácií.

Stav niektorých miestnych komunikácií je v zmysle problémového výkresu v zlom stavebno-technickom. Komunikácie s poškodenými krajinami a poškodeným povrchom sú určené na rekonštrukciu. Sieť miestnych komunikácií je v obci umiestnená paralelne alebo v kolmom smere na cesty III. triedy. Smerové oblúky na miestnych komunikáciách majú malé polomery. Komunikácie sú vybudované v nenormových kategóriách, v šírkach od 3,0m do 5,0m. Dopravná premávka je na všetkých komunikáciách napriek nie vždy vhodným šírkovým usporiadaniam obojsmerná. Po trasách miestnych komunikácií nie sú prevádzkované autobusové linky. Vzhľadom na dopravný význam, spoločenskú funkciu a polohu v obci prisudzujeme miestnym komunikáciám funkčnú triedu C3.

Miestne komunikácie sú obslužné komunikácie, miestneho významu, so spevneným povrchom. Slúžia predovšetkým ako prístupové cesty k rodinným domom a k iným verejným objektom a využívajú sa aj ako prístupové cesty na poľnohospodárske pozemky v rámci zastavaného územia, alebo ako spojovacie komunikácie mimo zastavaného územia.

Účelové komunikácie

Sieť ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií je doplnená účelovými komunikáciami. Ako účelové komunikácie sú vybudované cesty, tvoriace pokračovanie miestnych komunikácií mimo zastavaného územia. Okrem toho, že účelové komunikácie sprístupňujú jednotlivé časti chotára, sú taktiež súčasťou výrobných areálov a areálov poľnohospodárskych podnikov. Povrch účelových komunikácií je z časti spevnený a z časti nespevnený.

Poľné cesty

Prístup do chotára zabezpečuje sieť poľných ciest, nadväzujúca na cestu II. triedy, cesty III. triedy, účelové alebo miestne komunikácie. Majú väčšinou prašný povrch. Sprístupňujú jednotlivé časti chotára a bloky poľnohospodárskej pôdy.

Pešie komunikácie a priestranstvá

V obci sa nachádza 14,4 km chodníkov. Pešie trasy v obci nie sú dobudované. Pešie trasy sú v zlom stave.. Poškodený je povrch a nevyhovuje ani ich šírka. Z hľadiska pešej dopravy je v návrhu ÚPD potrebné uvažovať s výstavbou a rekonštrukciou chodníkov popri miestnych komunikáciách a rekonštruovať chodníky popri ceste II. a III. triedy .

Statická doprava

Obec nemá vybudované dostatočné parkovisko pri cintoríne, kostole, obecnom úrade, futbalovom ihrisku a pred COOP Jednotou. Garážovanie motorových vozidiel je riešené v súkromných garážach na pozemkoch rodinných domov. Na základe problémového výkresu navrhnuť optimálne odstavné plochy pri športoviskách , cintoríne , objektoch občianskej vybavenosti a administratívy.

Dopravné zariadenia

V obci sa verejná ČSPHM nenachádza. Najbližšie verejnú ČSPHM sa nachádzajú v meste Vrábľe, Šurany. Podhájska. Významnejšie dopravné zariadenia sa nachádzajú v meste Vrábľe ,Šurany a v okresnom meste Nové Zámky.

Cestná hromadná doprava

Má najväčší podiel na preprave cestujúcich do zamestnania, škôl, za nákupmi a službami. Obec má vzhľadom na svoju polohu v blízkosti okresného mesta Nové Zámky a krajského mesta Nitra zabezpečenie prímestskou autobusovou dopravou. Prímestskú dopravu zabezpečuje spoločnosť Arriva Nové Zámky, a.s. s odchodmi v pravidelných intervaloch. V obci je zabezpečená aj autobusová doprava s priamym spojením do Vrábľe, Šurian, Nových Zámok a Podhájskej. Na území obce sa nachádza 13 autobusových zastávok, pričom 6 z nich je na hlavnej trase Vrábľe - Šurany.

Dopravné závady:

Bodové závady

- nedostatok parkovacích miest v centre obce, v tesnom dotyku s občianskou vybavenosťou;
- malé polomery na smerových oblúkoch miestnych komunikáciách;
- na MK so slepým zakončením chýba otočka;
- chýbajúce autobusové výbočiská.

Líniové závady

- závady na pozdĺžnom a priečnom profile miestnych komunikácií;
- závady na pozdĺžnom a priečnom profile miestnych chodníkov.

Ochranné pásma cestných dopravných trás

Cesta II. triedy	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty	25m
Cesty III. triedy	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty	20m
Vozovky miestnych komunikácií	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty	15m

Cyklistická doprava

Obec je svojím vzhlľadom a charakterom priamo predurčená pre rozvoj horskej aj cestnej cyklistiky a cykloturistiky. V obci pôsobí Občianske združenie Tatra-Bike Maňa, ktoré združuje nadšencov horskej a cestnej cyklistiky a cykloturistiky. V rámci ZO Termál boli v r. 2004 navrhnuté trasy, ktoré prechádzali aj cez obec Maňa. V r. 2013 boli vyznačené nové oficiálne cyklotrasy, ktoré sú začlenené do cykloturistických trás Slovenska. Základná trasa je značená modrou farbou a spája 11 obcí ZO Termál a cez Maňu prechádza v smere Trávnica - Vlkaš po cestách III. a II. triedy ako pôvodná trasa. V samotnej obci pribudli aj tri ďalšie trasy. Zelená trasa s dĺžkou 7,8 km s výhľadom na dolinu Žitavy vedie z námestia k pohostinstvu Espresso, ďalej po ulici Ľ. Štúra k družstevnej vinici, pokračuje k bývalému ovčiemu salašu, cez Dolinský potok k okraju lesa na „Štvrtej“ a odtiaľ do Trávnice. Druhá trasa, žltá, s dĺžkou 4 km vedie z námestia k Prírodnej rezervácii Žitavský luh a tretia, tiež žltá s dĺžkou 2,8 km vedie od družstevnej vinice, okolo rybníka do vinohradov na Starej hore.

Predmetom návrhového riešenia ÚPN obce bude i vybudovanie ďalších lokálnych cyklotrás, za účelom prepojenia obce, systému cyklotrás ZO Termál s Ponitrianskou regionálnou cyklotrasou. Vytvoriť predpoklady pre realizáciu:

- regionálnej cyklotrasy Nitra-Vráble s pokračovaním do Podhájskej;
- miestnej cyklotrasy spájajúcej miestne časti Veľká Maňa a Malá Maňa s využitím existujúceho mosta cez rieku Žitavu;

Rešpektovať a rozvíjať návrhy podľa platného ÚPN-R NSK v oblasti rozvoja cyklistiky, cyklotransportu a cykloturistiky.

Letecká doprava

Podľa Dopravného úradu ako príslušného orgánu štátnej správy na úseku civilného letectva v zmysle § 28 ods. 3 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa riešené územie nachádza mimo ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení.

V riešenom území sa nenachádza žiadne letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie.

Do riešeného územia nezasahujú ani ochranné pásma, resp. prekážkové roviny letísk, heliportov, a leteckých pozemných zariadení, ktoré sa nachádzajú mimo riešeného územia, preto Dopravný úrad neuplatňuje pripomienky k predmetnej územnoplánovacej dokumentácii.

Upozorňujeme Vás však na skutočnosť, že v zmysle ustanovenia § 30 leteckého zákona je nutné prerokovať s Dopravným úradom nasledujúce stavby:

- stavby alebo zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písmeno a) leteckého zákona),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písmeno b) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielačnice (§ 30 ods. 1 písmeno c) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1 písmeno d) leteckého zákona).

Železničná doprava

Územím obce Maňa prechádza jednokolejná neelektrifikovaná časť železničnej trate č.151 Nové Zámky – Zlaté Moravce. Rozchod 1435 mm. Traťová rýchlosť 80 km/h. Časť trate Nové Zámky – Úľany nad Žitavou je elektrifikovaná zvyšok trate nie je elektrifikovaný.

Prevádzka bola zahájená v roku 1894. Podľa aktuálneho grafikonu premávajú štyri pári vlakov denne. Na úseku žel. trate sa v časti Malá Maňa nachádza zastávka a v časti Maňa stanica. V k.ú. Malá Maňa sa nachádza areál železničnej dopravne, ktorá je využívaná ako sklad traťovej správy. V návrhovom období je potrebná rekonštrukcia železničnej stanice a miestnej železničnej zastávky, nakoľko v súčasnosti je zastávka v dezolátnom stave, chýbajú sociálne zariadenia, prístrešok a čakáreň pre cestujúcich. Podľa portálu www.zsr.sk je traťový úsek evidovaný pod číslom :123B./Úľany nad Žitavou –Topoľčianky/.

Ochranné pásma železničných dopravných trás

- Ochranné pásmo železničnej trate, od osi krajnej koľaje po oboch stranách	60 m
- Ochranné pásmo železničnej vlečky, od osi krajnej koľaje po oboch stranách	30 m

Najdôležitejšie zásady a ciele riešenia zapracované v koncepte riešenia:

1. V obci Maňa sa nachádzajú cesty II/511 Vráble –Bešeňov-Dvory nad Žitavou, III/1493 Maňa -Trávnica, III/1650 Kmeťovo - križovatka s III/1641, III/1490 Veľká Maňa - križovatka s III/1650 .
Z hľadiska koncepcie rozvoja cestnej siete sa požaduje:
 - rešpektovať nadradenú ÚPD regiónu Nitrianskeho samosprávneho kraja;
 - rešpektovať existujúcu dopravnú infraštruktúru a jej ochranné pásma;
 - dopravné pripojenia, navrhované cestné komunikácie, statickú dopravu (pri všetkých navrhovaných objektoch), autobusové zastávky, cyklistické trasy a pešie trasy je potrebné riešiť v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi;
 - v záväznej časti požadujeme neuvádzať stavebné kategórie pozemných komunikácií. Uvedené informácie možno ponechať len ako odporúčané v smernej časti územnoplánovacej dokumentácie;
2. V textovej a grafickej časti ÚPN vyznačiť a rešpektovať existujúce trasy ciest a ich výhľadové šírkové usporiadanie.
v zastavanom území
cesta II. triedy v kategórii MZ 12/50, resp. MZ II,5/50 vo funkčnej triede B2;
cesty III. triedy v kategórii MZ 8,5/50, resp. MZ 8.0/50 vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110;
mimo zastavané územie cesta II. triedy v kategórii C 9,5/80;
cesty III. triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101.
3. V grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie sú vyznačené, rešpektované existujúce trasy ciest a navrhnuté ich šírkové usporiadanie v súlade s STN 73 6110;
4. Mimo zastavané územie sú vyznačené a rešpektované ochranné pásma ciest v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb. Je navrhnuté umiestnenie zastávok autobusovej dopravy a vyznačená ich pešia dostupnosť;
5. Cyklistické a pešie trasy sú navrhnuté a vyznačené i v širších vzťahoch k príslušnému územiu. Ich šírkové usporiadanie je potrebné navrhnuť v zmysle STN 73 6110;
6. Návrh ÚPN obce je v súlade s nadradenou dokumentáciou ÚPN regiónu Nitrianskeho samosprávneho kraja, ktorý zabezpečuje majetkovú správu a prevádzku ciest II. a III. triedy, rešpektuje Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja, rešpektuje

- ochranné pásmo cesty III. triedy 20m od osi vozovky na obe strany v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. a vyhlášky č.35/1984 Zb. Pri realizácii dopravných rozvojových zámerov rešpektovať zákon číslo 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, v nadväznosti na vyhlášku číslo 35/1984 Zb., ako i príslušné STN (01820);
7. Na všetkých miestnych slepo ukončených komunikáciách sú navrhované otočky;
 8. v zmysle STN 73 6110/Z1 - Projektovanie miestnych komunikácií Zmena 1. časť 16.3.17, v súlade s STN 83 7010 Ochrana prírody. Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie, povinne realizovať na všetkých navrhovaných parkovacích plochách výsadbu vysokej zelene v počte minimálne 1 strom na 4 parkovacie miesta v priestore medzi stojiskami.
 9. Pri návrhu nových lokalít IBV, OV v blízkosti ciest I. rešpektovať nepriaznivé vplyvy z dopravy v zmysle vyznačeného pásma prípustných hladín hluku podľa Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov;
 10. Dopravné napojenia navrhovaných lokalít sú riešené systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty a miestne komunikácie vyššieho dopravného významu, v súlade s platnými STN a TP.
 11. V návrhu sú vyznačené hranice ochranného pásma ciest mimo sídelného útvaru obce označeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce v zmysle Zákona č. 135/1961 Zb. v znení jeho neskorších predpisov (účinnosť od 02.01.2015).
 12. Za účelom ochrany vodohospodárskych záujmov a v záujme zamedzenia vzniku migračných bariér, škôd a porúch na vodných tokoch, ako i zabezpečenia riadnej údržby vodných tokov (v zmysle § 48 a § 49 zákona č.364/2004 Z.z. o vodách) správca vodných tokov požaduje nové dopravné a technické riešenie územia, miestne komunikácie resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu, ktoré budú križovať vodný tok navrhovať:
 - o ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť (urbanistický obvod, lokalitu a pod.), ktorá v prípade vhodných technických podmienok môže byť v súbehu s vodným tokom, a s následným - iba jedným spoločným križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku,
 - o križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“,
 - o žiadna časť navrhovaných objektov nesmie zasahovať do prietokového profilu vodného toku,
 - o za účelom optimalizácie a regulácie nových mostných objektov križujúcich vodné toky, návrh situovania (umiestnenia) ešte pred zahájením spracovania podrobnejšej dokumentácie odsúhlasiť s organizáciou SVP š.p. a v prípade možností prednostne využívať už vybudované mostné objekty, ak to technické vybavenie záujmového územia umožňuje.
 13. Pri zásahu do cesty I. a III. triedy postupovať v súlade so zákonom č.135/1961Zb.(Cestný zákon) v znení neskorších predpisov ,ako aj príslušné STN.

14. V zmysle § 3 ods. 2 cestného zákona, miestnu štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií vykonávajú obce, ako prenesený výkon štátnej správy.
15. Nové ulice formovať v zmysle optimálnej šírky bez dopravných závad, t.j. musia byť prejazdné a spĺňať všetky kritériá, rozvoj inžinierskych sietí, odstavné plochy, účinná prepravná šírka. V rámci uličných priestorov riešiť aj koridor pre peší pohyb, riešiť peší pohyb a cyklistickú dopravu zvlášť medzi oboma susediacimi obcami .
16. Rešpektovať výhľadové záujmy ŽSR, z hľadiska plánovanej modernizácie, elektrifikácie trate č.151.
- novobudované objekty priemyselnej, občianskej a technickej vybavenosti odporúčame situovať z ekologického hľadiska v takej vzdialenosti od železničnej trate, frekventovanej pozemnej komunikácie aby boli umiestnené za hranicou najvyššej prípustnej hodnoty hladiny hluku, pôsobenej prevádzkou železničnej /automobilovej dopravy, platnej pre príslušné objekty, stavby a územia, v zmysle príslušnej legislatívy. V prípade ich umiestnenia v bližšej vzdialenosti zabezpečiť hlukovú štúdiu vo vzťahu k dráhe a doprave na dráhe a zahrnúť jej výsledky do protihlukových opatrení stavieb, ktoré zabezpečia, aby expozícia obyvateľov a ich prostredia hlukom bola v súlade s prípustnými hodnotami, ustanovenými Vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z.z., (ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí,) a v súlade s požiadavkami regionálneho úradu verejného zdravotníctva.
Voči prevádzkovateľovi, správcovi pozemných komunikácií, železničnej trate nebude možné uplatňovať požiadavky na riešenie protihlukových prípadne iných opatrení , pretože negatívne účinky bežnej prevádzky sú v čase realizácie nových stavieb už známe a musia byť riešené na náklady investora už v stavebnom povolení.
17. Stavby v ochrannom pásme dráhy podliehajú dodržiavaniu ustanovení č. 513/2009 Z.z. o dráhach, v znení neskorších predpisov a zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení neskorších predpisov a akákoľvek stavebná činnosť v tomto pásme, musí byť vopred prekonzultovaná a odsúhlasená so ŽSR.
18. Pri lokalitách slúžiacich na bývanie, resp. ubytovanie požadujeme zabezpečiť vypracovanie hlukovej štúdie vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre (a doprave na nej) a zahrnúť jej výsledky do protihlukových opatrení stavieb tak, aby bola zabezpečená expozícia obyvateľov a ich prostredia hlukom v súlade s prípustnými hodnotami, ustanovenými vyhláškou č. 549/2007 Z. z. a vyhláškou č. 237/2009 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyššie uvedená vyhláška;

B16 ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

B16.1 ZÁSOBOVANIE VODOU

Hydrológia – vodohospodárske pomery

Povrchové vody

Vodné toky

Základnú riečnu sústavu v záujmovom území obce tvorí vodohospodársky významný vodný tok rieka Žitava. Zároveň je najvýznamnejším hydrologickým prvkom v území, hoci z celého povodia (1 244 km²) zasahuje do riešeného územia len malou časťou. Zregulovaná Žitava preteká severo - južným smerom a mimo k. ú. Veľká Maňa sa vlieva do rieky Nitra. Staré koryto (Stará Žitava, časť koryta je označená ako kanál Martinová – Maňa, meandruje na pravom brehu zregulovaného toku, pri Žitavskom luhu pretína nové koryto a prechádza na jeho ľavý breh. V obci Maňa sa do Žitavy vlieva Dolinský potok, prameniaci priamo v k. ú. Veľká

Maňa, v lokalite Dolina. Jeho dĺžka je približne 3,5 km. Tečie najskôr severojužným smerom a od vodnej nádrže Maňa (Máňanský rybník) má východo - západný smer. Okrem vodnej nádrže Maňa (11,1 ha) sa v území nachádzajú aj vodné plochy v Žitavskom luhu, situované v najnižšie položených miestach prírodnej rezervácie.

Najvyššie vodné stavy a prietoky dosahujú vodné toky územia vo februári a najnižšie v auguste. Na území obce bola na Dolinskom potoku vybudovaná v rokoch 1962-1967 umelá vodná plocha Maňa, ktorá je využívaná na športový rybolov. Na severozápadnom obvode obce v miestnej časti Veľká Maňa pri bývalom mlyne sa nachádza menšia vodná plocha-rybníček. V miestnej časti Malá Maňa sa nachádza rozlohou menšia umelo vytvorená vodná nádrž, ktorá vznikla počas regulačných prác na rieke Žitava. V súčasnosti má iba estetický význam.

Podzemné vody

Základnou hodnotenou jednotkou vodohospodárskej bilancie podzemných vôd Slovenska je hydrogeologický rajón s jeho následným detailným členením na subrajóny a čiastkové rajóny. Hydrogeologický rajón je hydrogeologicky jednotné územie s podrobnými hydrogeologickými vlastnosťami, typom zvodnenia a obehom podzemnej vody. Podľa súčasnej hydrogeologickej rajonizácie je územie Slovenska rozdelené na 141 hydrogeologických rajónov. (*Generel ochrany a racionálneho využívania vôd SR, 2002*).

Hodnotené územie spadá do hydrogeologického rajónu č. **Q 072** - kvartér a neogén Nitry od mesta Nitra až po Nové Zámky. Určujúcim typom priepustnosti je medzizrnová priepustnosť. V aluviálnej nive rieky Nitry je od Nitry po Šurany 270 mil. m³ statických a 75 l.s⁻¹ dynamických zásob podzemných vôd. Výdatnosť studní sa pohybuje od 1 až 30 l.s⁻¹, vo väčšine rajónu však 5 - 15 l.s⁻¹, pri priaznivých podmienkach až 20 - 30 l.s⁻¹. Špecifická výdatnosť je od 0,5 do 20 l.s⁻¹. Ustálená hladina podzemnej vody sa pohybuje v rozmedzí od 3,8 m do 4,3 m pod terénom, pričom maximálne zvýšenie hladiny podzemnej vody môže lokálne dosiahnuť 2,3 m p.t.. Ide o vody stredne tvrdé a tvrdé, slabo zásadité. Kvantitatívna charakteristika prietochov a hydrogeologickej produktivity je v území mierna, vysoká až veľmi vysoká, t.j., že hodnoty sa pohybujú od $T = 1 \cdot 10^{-4}$ až $1 \cdot 10^{-2}$ m².s⁻¹ a viac.

Pramene a geotermálne vrty

Podľa portálu Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra spadá územie obce do vymedzenej oblasti č. 2/34 s výskytom geotermálnych vôd. Najbližší geotermálny vrt GRP- 1, PO-1, (č.381) sa nachádza v obci Podhájska.

- v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.),
- podporovať inovačné postupy a technológie zabezpečujúce vsakovanie dažďových vôd do územia a obmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov.

Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma odsúhlasiť s príslušným správcom vodných tokov.

Pri aktivitách obce (priestorovom usporiadaní územia, umiestňovaní a uskutočňovaní stavieb v blízkosti vodných tokov) vyplývajúcich z predmetného strategického dokumentu požadujeme rešpektovať zákon č. 364/2004 Z.z., o vodách v znení neskorších predpisov a zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov. Pre návrh odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd je potrebné zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle NV SR č. 269/2010, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

Vodné hospodárstvo

Koncept riešenia – zásobovanie vodou

Obec Maňa je zásobovaná pitnou vodou z diaľkového vodovodného potrubia - skupinového vodovodu Gabčíkovo - Nové Zámky- Levice cez vodojem Černík. Z vodojemu Černík /2x4000m³/ je vybudované prírodné vodovodné potrubie DN 250 pre obce Maňa a Vlkaš. Potrubná sieť je vyhotovená z materiálov: AZC, HDPE, PVC, LA, v celkovej dĺžke: 9 456 m sa za žel. traťou rozdeľuje na prírodnú trasu Maňa a trasu Malá Maňa – Vlkaš. Prevádzkovateľom vodovodnej siete v obci je Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.. Západná časť obce a riešeného územia, spadá do ochranného pásma II. stupňa vodného zdroja Kmeťovo a Maňa.

Pre výhľadový stav riešený územným plánom sídelného útvaru je nutné rozšíriť jestvujúcu vodovodnú sieť o nasledovné :

Veľká Maňa

rozvážacie vodovodné potrubie :

- vodovodný rád „G“ – HDPE D110 – 1055m
- vodovodný rád „G1“ – HDPE D110 – 66m
- vodovodný rád „G2“ – HDPE D110 – 48m
- vodovodný rád „G3“ – HDPE D110 – 308m
- vodovodný rád „G3-1“ – HDPE D110 – 35m
- vodovodný rád „4“ – HDPE D110 – 5,0m
- vodovodný rád „I“ – HDPE D110 – 673m
- vodovodný rád „I-1“ – HDPE D110 – 315m
- vodovodný rád „I-2“ – HDPE D110 – 107m
- vodovodný rád „J“ – HDPE D110 – 1000m
- vodovodný rád „J-1“ – HDPE D110 – 39m
- vodovodný rád „8“ – HDPE D110 – 272m

Celková potrebná dĺžka vodovodného potrubia pre konečný stav riešený územným plánom časti Veľká Maňa, predstavuje 4337,00 m vodovodného potrubia.

Malá Maňa

rozvádzacie vodovodné potrubie : -vodovodný rád „M4“ – HDPE D110 – 779m
 -vodovodný rád „M5“ – HDPE D110 – 639m
 -vodovodný rád „M5-1“ – HDPE D110 – 62m

Celková potrebná dĺžka vodovodného potrubia pre konečný stav riešený územným plánom časti Malá Maňa, predstavuje 1480,00 m vodovodného potrubia.

Vodovodná sieť je navrhovaná ako okružná sieť v kombinácii s vetvovou sieťou. Na vodovodnej sieti budú osadené vodárenské uzávery a podzemné hydranty.

Tlakové pomery vo vodovodnej sieti sa budú pohybovať cca 0,4 MPa.

Ochranné pásmo vodovodného potrubia v zmysle zákona č.442/2002 o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách je :

- pre potrubie do DN 500 – 1,5m horizontálne na obe strany od okraja potrubia
- pre potrubie nad DN 500 – 2,5 m horizontálne na obe strany od okraja potrubia.

Výpočet potreby vody

Výpočet potreby vody pre sídelný útvar Veľká a Malá Maňa je spracovaný v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z. zo dňa 14.11.2006.

Návrhový stav riešený územným plánom

Počet obyvateľov : 3540 obyv.

Priemerná špecifická potreba vody pre bytový fond a občianskú a technickú vybavenosť /Qp/

Bytový fond

3540 obyv..... 145 l/ob/d..... 513 300 l/d.....5,94 l/s

Vybavenosť

3540 obyv..... 25 l/ob/d..... 88 500 l/d.....1,024 l/s

$$Q_p = 5,94 + 1,024 = 6,964 \text{ l/s}$$

Maximálna denná potreba vody Q_m

$$Q_m = 6,964 \times 1,6$$

$$Q_m = 11,142 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba vody Q_h

$$Q_h = Q_m \times K_h$$

$$Q_h = 11,142 \times 1,8$$

$$Q_h = 20,05 \text{ l/s}$$

Zásady technického riešenia verejnej vodovodnej siete predpokladajú:

- 1) Technické riešenie verejnej rozvodnej vodovodnej siete zodpovedá ustanoveniam normy STN EN 805:2001 (75 5403) – Vodárenstvo; Požiadavky na systémy a súčasti vodovodov mimo budov; a STN 75 5401:1988 - Navrhovanie vodovodných potrubí.
- 2) Opis technického riešenia tlakového potrubia
 - potrubie bude navrhované ako tlakové pre tlak do 1MPa, s detailmi technického riešenia podľa normy STN 75 5401 - Navrhovanie vodovodných potrubí
 - potrubie je z PVC, profilu DN 100
 - v bežnej trase bude potrubie uložené tak, aby krytie nad potrubím bolo od 1,4 do 1,7m.

Na potrubnej trase sú navrhnuté sekčné uzávery, ktoré slúžia pri poruche systému na odstavenie úseku. Zasúvadlá sú ovládané zemnou zasúvadlovou súpravou.

Poloha podzemných zasúvadiel je signalizovaná orientačnými tabuľkami podľa OTN 75 5025.

Trasa potrubia bude križovať rôzne terajšie podzemné a nadzemné vedenia. Styk sa navrhuje podľa ustanovení STN 73 6005 - Priestorová úprava vedení technického vybavenia.

Pozemné komunikácie štátnych ciest budú križované prevedením tlakového potrubia v otvore pretlačenom pod cestou.

Zásady pripojenia spotrebiteľov na vodovod:

Súčasťou súkromnej vodovodnej prípojky je vždy vodomerná šachta navrhnutá podľa STN 75 5411 – Vodovodné prípojky.

Na vodovodný systém sa môžu napojiť odberné miesta vodovodnými prípojkami podľa STN 75 5411. Odberné miesta, kde sa manipuluje so zdravie škodlivými vodami, musia mať vodovodnú prípojku vybavenú spätnou klapkou so zavzdušnením pri strate tlaku vody vo vodovodnom systéme pitnej vody.

Kombinovanie napojenia vlastných vodných zdrojov na ten istý vnútorný vodovod, alebo na vnútroareálový rozvod vody sú zásadne neprípustné. V prípade záujmu odberateľa vody o kombinovanie odberu z vlastného vodného zdroja a z vodovodu podľa toho projektu, je potrebné tlakové prerušenie medzi verejným vodovodom a súkromným vodovodom.

Je potrebné vykonávať kontrolu kvality pitnej vody v zmysle Nariadenia vlády SR číslo 354/2006 Z.z. Kvalita vody bude meraná v rámci obecného vodovodu na základe odsúhlaseného harmonogramu prevádzkovateľa Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Nitre. Kontrola kvality vody sa vykonáva v budove obecného úradu.

Podrobné grafické riešenie navrhovaných vodárenských zariadení je obsahom výkresu č.10.

„V zmysle Zákona MŽP SR č. 442/2002 Z.z. §22, v znení neskorších predpisov, ak má žiadateľ o pripojenie na verejný vodovod požiadavky, ktoré presahujú možnosti dodávky vody existujúcim verejným vodovodom, vlastník verejného vodovodu môže odmietnuť splnenie týchto požiadaviek. Ak to technické podmienky umožňujú, so súhlasom vlastníka verejného vodovodu si žiadateľ o pripojenie na verejný vodovod môže splnenie týchto požiadaviek zabezpečiť vlastnými zariadeniami na vlastné náklady.“

Zavlažovanie

Zavlažovanie

Zavlažované územia predstavujú vlastne územia poľnohospodárskej pôdy, na ktorých sú vybudované zavlažovacie systémy (závlahy). Ide najmä o oblasti s nižšou intenzitou zrážok, na pôdach málo zadržujúcich vodu, umožňujú reguláciu využívania vody

v poľnohospodárskej krajine za účelom zvyšovania produkcie v poľnohospodárstve. V závislosti od prírodných podmienok - zdrojov vody v krajine (podzemných i povrchových), zvýšený tlak na využívanie vody môže mať aj negatívne dôsledky ako napr. vodnú eróziu, salinizáciu alebo kontamináciu podzemných vôd splavenými minerálmi hnojivami či pesticídami. Na druhej strane dosahovanie lepších výsledkov v poľnohospodárstve vytvára tlak na využívanie prírodných zdrojov, najmä vody. Pri dostatočných zásobách vody a jeho vysokom potenciáli využiteľnosti, sa samotný tlak na využívanie vody môže pohybovať v intenciách trvalej udržateľnosti.

Hydromeliorácie

Po preverení dostupných mapových podkladov Vám oznamujeme, že vk.ú. Veľká Maňa evidujeme vodnú stavbu „ZP Maňa“ (evid.č. 5207 099) v správe Hydromeliorácie, š.p. Stavba závlahy bola daná do užívania v r. 1967 s celkovou výmerou 86 ha.

Vk.ú. Malá Maňa evidujeme vodnú stavbu „ZP Vlkaš“ (evid.č. 5207 106) v správe Hydromeliorácie, š.p. Stavba závlahy bola daná do užívania v r. 1965 s celkovou výmerou 50 ha.

Zároveň Vás upozorňujeme, že v k.ú. Veľká Maňa je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom nám neznámeho vlastníka.

– prílohe sme Vám zasielame situáciu v M 1 : 23 000 s orientačným vyznačením časti záujmového územia závlah a plôch drenáže.

Závlahovú stavbu a podzemné závlahové potrubie žiadame pri vypracovaní územnoplánovacej dokumentácie, návrhu a realizácii stavieb rešpektovať. S umiestnením stavieb trvalého a dočasného charakteru na závlahovom potrubí a v jeho ochrannom pásme nesúhlasíme.

– prípade, že v rozhodovacom procese prevýši záujem vlastníkov parciel o zhodnotenie ich vlastníctva a správny orgán vydá súhlas so zmenou funkčného využitia územia na stavebné účely podľa § 13 zákona č.220/2004 Z.z. a následne rozhodnutie o odňatí parciel podľa § 17 uvedeného zákona, žiadame správny orgán, aby v rozhodnutí zaviazal vlastníka stavebných pozemkov pred začatím stavebného konania na príslušnú stavbu prekonzultovať návrh projektu stavby so š.p. Hydromeliorácie - Odborom správy a prevádzky HMZ, ktorý na základe predloženej dokumentácie a odborného posúdenia určí stavebníkovi jednu z podmienok stanovených v bodoch a/, b/, c/

- a) v prípade, že sa preukáže odborným posúdením možnosť zrušenia časti potrubia bez náhrady novým potrubím (toto preukazuje žiadateľ a následne schvaľuje Hydromeliorácie, š.p.), zaviazat' vlastníka stavebných pozemkov pred začatím stavebného konania majetkovoprávne vysporiadať so správcom vodnej stavby príslušnú časť rúrovej siete (podzemného závlahového potrubia). Postupovať sa bude podľa § 45a ods. 1 a 3 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov v súlade so Smernicou Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky k činnosti rezortnej majetkovej komisie a jej postupe pri nakladaní s majetkom štátu. Podmienkou je, že uzatvorenie a odpredaj časti rúrovej siete nesmie mať za následok znefunkčnenie zostávajúcej časti rúrovej siete,

- b) v prípade, že sa preukáže odborným posúdením nutnosť preložky časti podzemnej rúrovej siete tak, aby vodná stavba zostala naďalej využiteľná, zaviazat' vlastníka stavebných pozemkov pred začatím stavebných prác zrealizovať preložku potrubia podľa schválenej PD, ktorú predkladá stavebník. Náklady na vykonanie preložky budú hradené v plnej výške stavebníkom. Odovzdanie a prevzatie realizovanej preložky potrubia bude vykonané za účasti zástupcu Hydromeliorácie, š.p. Vybudovaná preložka bude správcovi vodnej stavby odovzdaná bezodplatne po jej kolaudácii,

- c) ak nebude možné zrušenie, resp. preložka časti rúrovej siete, zaviazat' vlastníka stavebných pozemkov o rešpektovanie jestvujúceho závlahového potrubia vodnej stavby a dodržanie ochranného pásma od osi závlahového potrubia, ktoré bude stanovené správcom vodnej stavby. V ochrannom pásme neumiestňovať stavby trvalého charakteru, ani vysádzať stromy a kríky. Zároveň požadujeme zaviazat' vlastníka pozemkov k právu prístupu k vodnej stavbe za účelom vykonávania prevádzkových činností a nevyhnutných opráv (Zákon o vodách č. 364/2004). Všetky inžinierske siete realizovať v zmysle ustanovení STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami“. V prípade poškodenia majetku štátu, ku ktorému má Hydromeliorácie, š.p. právo hospodárenia, jeho uvedenie do pôvodného stavu na náklady žiadateľa - stavebníka. Majiteľ pozemku si nebude uplatňovať u správcu závlahy náhradu za škody na majetku, spôsobené prípadnou poruchou na závlahovom potrubí a pri jej odstraňovaní,

- d) Predložiť projektovú dokumentáciu k stavebnému povoleniu na odsúhlasenie na Hydromeliorácie, š.p. Ďalšie stupne územnoplánovacej dokumentácie vrátane grafických podkladov s vyznačením riešených lokalít zaslať na vyjadrenie podniku Hydromeliorácie, š.p.

Vodné zdroje a ich ochranné pásma

Časť obce sa nachádza v ochrannom pásme II. stupňa VZ –Kmeťovo a Maňa.

B16.2 KANALIZÁCIA

Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

Kanalizácia- koncept riešenia

V obci Veľká Maňa a Malá Maňa nie je v súčasnosti vybudovaná žiadna splašková kanalizácia. Pre obec je v súčasnosti vyprojektovaná splašková kanalizácia v stupni pre územné rozhodnutie v investorstve ZsVS, a.s.

Obec Veľká Maňa a Malá Maňa je zaradená v rámci odvedenia a čistenia splaškových odpadových vôd do regiónu Šurany, aglomerácia č.2 ČOV Šurany.

Pre odvedenie splaškových vôd z územia riešeného územným plánom je potrebné vybudovať splaškovú kanalizačnú sieť v dvoch častiach a to:

- pre jestvujúcu zástavbu
- pre navrhovanú zástavbu riešenú územným plánom

Jestvujúca zástavba

Pre jestvujúcu zástavbu je potrebné vybudovať delenú - splaškovú kanalizačnú sieť, s prislúchajúcimi objektmi.

Z dôvodu rovinatého terénu, resp. spádovania okrajových častí obce, sú pre jestvujúcu zástavbu riešené kanalizačné čerpacie stanice, ktoré prostredníctvom výtlačných potrubí prečerpávajú gravitačne privedené splašky z príslušného spádového územia do vyššej úrovne.

Na kanalizačnej sieti navrhujeme v časti:

Veľká Maňa sedem čerpacích staníc ČS-C a ČS-1 až ČS-6. Čerpacia stanica ČS-C prečerpáva splaškové odpadové vody z celej obce (vrátane obcí Malá Maňa a Kmeťovo) výtlačným potrubím „VT-C“ DN200 do kanalizačného zberača „A“ v obci Vlkaš. ČS-2 až ČS-5 prečerpávajú splašky v rámci obce do vyššej úrovne. ČS-1, ČS-3 a ČS-6 prečerpávajú splašky z obce Malá Maňa a Kmeťovo do vyššej úrovne.

Malá Maňa dve čerpacie stanice ČS-1 a ČS-2. Čerpacie stanice ČS-1 a ČS-2 prečerpávajú splašky v rámci obce do vyššej úrovne.

Kanalizačná sieť bude vybavená automatickým systémom riadenia technológie a prevádzky - AS RTP. Prenos dát z čerpacích staníc na velín v ČOV Šurany bude zabezpečený rádiovým prenosom. Z tohto velínu bude umožnené diaľkové ovládanie jednotlivých čerpacích staníc (ČS).

Kanalizačné stoky v obci budú trasované v zelených pásoch pozdĺž krajníc resp. cestných priekop. V nevyhnutnom prípade v okraji jedného jazdného pruhu komunikácie. Jedná sa o gravitačné (beztlakové) kanalizačné potrubia DN 300 a výtlačné tlakové potrubia príslušnej dimenzie z PE.

Na kanalizačných stokách budú osadené kanalizačné šachty (sútokové, lomové a kontrolné) v max. vzdialenosti od seba 50,0m.

Križovanie cesty III. triedy Hul – Vráble v intraviláne obce Veľká Maňa je uvažované pri stokách

DN300 pretláčaním ocelevej chráničky DN450, pri výtlačných potrubíach pretláčaním oceľových chráničiek profilov DN150 a DN350.

V rámci výstavby dôjde k jednému križovaniu vodného toku Žitava výtlačným potrubím „VT-6“ DN150. Potrubie stoky sa uloží do ocelevej chráničky DN350 pozdĺž existujúceho potrubia na moste.

Ďalej dôjde k jednému križovaniu železničnej dráhy Úľany nad Žitavou – Lúčnica nad Žitavou v intraviláne obce Malá Maňa. Križovanie stokou DN 300 navrhujeme pretláčaním ocelevej chráničky DN 450.

Križovanie obecných komunikácií kanalizačným potrubím je uvažované prekopením.

Kanalizačné prípojky

Slúžia na odkanalizovanie domov ležiacich pozdĺž trasy zberačov a stôk. Pre každú nehnuteľnosť

navrhujeme samostatnú kanalizačnú prípojku potrubím z PE resp. PVC DN150 zaústenú do zberača prostredníctvom jednoduchej odbočky DN300/150 a na ňu nadväzujúcej tvarovky – kolena 150/30°, alebo prostredníctvom jednoduchej odbočky, tvarovky a kanalizačnej rúry z PE

resp. z PVC DN150. Sklon domovej prípojky má byť po celej dĺžke jednotný (minimálne 2%). Pre drobné prevádzky a pri väčšej potrebe vody sa navrhne profil kanalizačnej prípojky DN 200.

Objekty na stokovej sieti

Veľká Maňa

- ČS-C, ČS-1, ČS-2, ČS-3, ČS-4, ČS-5, ČS-6
- križovanie komunikácie III. triedy
- križovanie rieky Žitava
- kanalizačné šachty

Malá Maňa

- ČS-1, ČS-2

- križovanie dráhy
- kanalizačné šachty

Údaje o projektovaných kapacitách

Veľká Maňa

Navrhované gravitačné kanalizačné zberače a stoky:

„A“ - DN 300 - 2 385,0m
„AA“ - DN 300 - 48,0m
„AB“ - DN 300 - 976,0m
„AB-1“ - DN 300 - 509,0m
„AC“ - DN 300 - 216,0m
„AD“ - DN 300 - 341,0m
„AE“ - DN 300 - 822,0m
„AE-1“ - DN 300 - 415,0m
„AE-2“ - DN 300 - 262,0m
„AE-2-1“ - DN 300 - 120,0m
„AE-2-2“ - DN 300 - 128,0m
„AF“ - DN 300 - 51,0m
„AG“ - DN 300 - 111,0m
„AH“ - DN 300 - 465,0m
„AI“ - DN 300 - 795,0m
„AI-1“ - DN 300 - 442,0m
„AI-2“ - DN 300 - 415,0m
„AI-3“ - DN 300 - 44,0m
„AI-4“ - DN 300 - 180,0m
„AI-5“ - DN 300 - 150,0m
„AJ“ - DN 300 - 290,0m
„B“ - DN 300 - 482,0m
„B-1“ - DN 300 - 74,0m
„C“ - DN 300 - 595,0m
„Z“ - DN 300 - 120,0m

Výtlačné potrubia

„VT-1“ - DN 100 - 101,0m
„VT-2“ - DN 60 - 216,0m
„VT-3“ - DN 100 - 326,0m
„VT-6“ - DN200 - 907,0m
„VT-C“ - DN200 - 1 851,0m

Potrubia spolu :

DN 300 - 9 631,0m
DN 200 - 2 878,0m
DN 100 - 427,0m
DN 80 - 795,0m
DN 60 - 216,0m
Celkom 13 947,0m

Malá Maňa

Navrhované gravitačné kanalizačné zberače a stoky:

„A“ - DN 300 - 1 170,0m
„AA“ - DN 300 - 151,0m
„AB“ - DN 300 - 460,0m

„AC“ - DN 300 - 56,0m

„B“ - DN 300 - 91,0m

Výtlačné potrubia

„VT-1“ - DN 60 - 1 116,0m

„VT-2“ - DN 60 - 527,0m

„VT-3“ - DN 100 - 912,0m

Potrubia spolu :

DN - 300 - 1 928,0m

DN - 100 - 912,0m

DN - 60 - 1 643,0m

Celkom : 4 483,0m

Veľká Maňa a Malá Maňa

Potrubia spolu :

DN 300 - 11 559,0m

DN 200 - 2 878,0m

DN 100 - 1 339,0m

DN 80 - 795,0m

DN 60 - 1 859,0m

Celkom : 18 430,0m

Navrhovaná zástavba riešená ÚP

Pre navrhovanú zástavbu riešenú ÚP je potrebné vyprojektovať a dobudovať nasledovnú kanalizačnú sieť :

Veľká Maňa

Gravitačné stoky

- „AF“ – PP DN 300 – 55m

- „AD“ – PP DN 300 – 34m

- „D“ – PP DN 300 – 425m

- „AI“ – PP DN 300 – 393m

- „AI-1-1“ – PP DN 300 – 532m

- „AI-1-2“ – PP DN 300 – 319m

- „AE-2-1“ – PP DN 300 – 276m

- „AE-2-1-1“ – PP DN 300 – 151m

- „AE-2-1-2“ – PP DN 300 – 159m

- „E“ – PP DN 300 – 736m

- „E1“ – PP DN 300 – 164m

Celkovo je potrebné vyprojektovať a vybudovať pre navrhovaný stav 3344 m gravitačných kanalizačných stôk.

Kanalizačné výtlaky

- „VTE“ – HDPE D110 – 859m

Čerpacia stanica

- ČSE – osadená na kanalizačnej stoke „E“

Malá Maňa

Gravitačné stoky

- „AD“ – PP DN 300 – 566m

- „C“ – PP DN 300 – 326m

- „C1“ – PP DN 300 – 64m

Celkovo je potrebné vyprojektovať a vybudovať pre navrhovaný stav 956 m gravitačných kanalizačných stôk.

Kanalizačné výtlaky

-„VTC“ – HDPE D90 – 396m

Čerpacia stanica

-ČSE – osadená na kanalizačnej stoke „E“

Ochranné pásmo kanalizačného potrubia v zmysle zákona č.442/2002 o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciach je :

- pre potrubie do DN 500 – 1,5 m horizontálne na obe strany od okraja potrubia.
- pre potrubie nad DN 500 – 2,5 m horizontálne na obe strany od okraja potrubia.

Celkové množstvo odpadových vôd prijímaného do kanalizačnej siete – výhľad riešený ÚP

Celkové množstvo odpadových vôd prijímaných do kanalizačnej siete je nasledovné:

- počet obyvateľov – súčasnosť - 2112 obyv.
- prírastok v rámci návrhového obdobia riešený ÚP - 1428 obyv./optimistický variant/

Priemerný denný prítok odpadových vôd Q_{24}

$$Q_{24} = 513,3 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{24} = 21,387 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_{24} = 5,94 \text{ l/s}$$

Maximálny hodinový prítok odpadových vôd Q_h

$$Q_h = 64,161 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_h = 17,82 \text{ l/s}$$

Minimálny hodinový prítok odpadových vôd $Q_{\min}$

$$Q_{\min} = 12,832 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_{\min} = 3,56 \text{ l/s}$$

Navrhované ciele a zásady riešenia:

1. Vytvoriť územno-technické predpoklady pre realizáciu vodovodu, kanalizácie v obci, vo všetkých rozvojových lokalitách a zaradiť ich medzi verejnoprospešné stavby.
2. Rešpektovať vodárenské zariadenia a ich ochranné pásma.
3. Vytvorenie územno-technických podmienok pre lokalizáciu stavieb, objektov a opatrení protipovodňovej ochrany obce.
4. Vytvoriť územno-technických podmienky pre lokalizáciu stavieb, objektov a opatrení protipovodňovej ochrany obce. Zamedziť výstavbu v území ohrozovanom povodňami.

- Vlastnú výstavbu situovať nad hladinu Q_{100} - ročnej veľkej vody, mimo zistené inundačné územie.
5. Zachovať retenčnú schopnosť územia/ dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe v maximálnej miere zadržať v území.
 6. Rozvojové aktivity riešiť v súlade so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.
 7. Rešpektovať potrubné vedenia a ochranné pásma v zmysle zákona č. 442/2002 Z.z.
 8. Rešpektovať a zachovať ochranné pásma vodohospodársky významného vodného toku- rieka Žitava a vodných tokov – Dolinský potok.
V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súběžných inžinierskych sietí.
Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity – uvedené je súčasťou Smernej i Závaznej časti ÚPN. Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (§ 49 Zákona o vodách č.364/2004 Z.z). Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.
 9. V ÚPD sú rešpektované dostupné vypracované projektové dokumentácie nových zdravotne - vodohospodárskych stavieb (Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.).
 10. V rámci rozvoja obce, či už bytového, výrobného, športového alebo rekreačného rešpektovať Zákon o vodách č. 364/2004 Z.z a príslušné platné normy STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“ a pod.
 11. V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami.
 12. Zabezpečiť ochranu inundačného územia a vytvárať podmienky pre:
 - pre prirodzené meandrovanie vodných tokov;
 - pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia;
 - dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe je potrebné v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia), akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, respektíve kontrolované vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky;
 - návrh odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z.z. a NV SR č.269/2010 Z.z, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd;
 - komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody;
 - vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastavaných území miest a obcí;
 - stavby protipovodňovej ochrany zaradiť v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby;
 - v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich;

- navrhované križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle s STN 73 6822;
 - Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma odsúhlasíť s organizáciou SVP š.p.;
 - stavby na území s trvalo zvýšenou hladinou podzemných vôd osádzať s úrovňou suterénu min 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov.
 - parkovacie plochy, budovať v zmysle platných STN, zabezpečiť nepriepustnou vrstvou odolnou voči pôsobeniu ropných produktov;
 - rešpektovať pásma hygienickej ochrany vodárenských vodných zdrojov a ochranné pásma pobrežných pozemkov;
 - rozšírenie jestvujúcej vodovodnej siete a odkanalizovanie obce riešiť v súlade s Plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií Nitrianskeho kraja.
13. Na vodovodných radoch vybudovať nadzemné hydranty. Podzemné hydranty je možné realizovať len na miestach, ktoré spĺňajú požiadavky podľa vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. § 8 ods. 6.
Z hľadiska ochrany pred požiarimi žiadame zabezpečenie prístupových komunikácií k objektom a zdrojom vody na hasenie požiarov v zmysle predpisov o ochrane pre požiarimi.
14. Zabezpečiť obnovu verejného vodovodu .
15. Realizácia nových ÍBV je možná až po komplexnom doriešení ich zásobovania vodou cez verejný vodovod a odvedenia odpadových vôd do verejnej kanalizácie.
16. Snažiť sa udržať vody z povrchového odtoku na miestach, kde padnú a neodvádzať ich do recipientu, resp. kanalizácie.
17. Doriešiť zabezpečenie vykonania preventívnych opatrení pred povodňami, ako sú opatrenia, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov, zvyšovanie retenčnej schopnosti územia, akumuláciu vody v lokalitách na to vhodných a ktoré chránia od zaplavenia územia vodou z povrchového odtoku, ako aj zaplavenia vodou z vodného toku.
18. Pri umiestňovaní stavieb brať do úvahy inundačné územia, územia ohrozené povodňami (v potenciálnej zóne zaplavenia; lokality, pre ktoré sú vypracované mapy povodňového ohrozenia) a pobrežné pozemky vodných tokov.
19. Rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov.
20. Pri schvaľovaní nových investičných zámerov brať do úvahy ich budúci možný vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd, ako aj ich celkový vplyv na životné prostredie.
21. monitorovať kvalitu povrchových vôd, eliminovať vypúšťanie odpadových vôd;

B16.3 PLYNOFIKÁCIA

16.3.1 Dôvody na vypracovanie

Návrh plynárenských zariadení (PZ) bol vypracovaný pre Návrh Územného plánu obce (ÚPN-O) Maňa. ÚPN-O rieši katastrofe obce Veľká Maňa a Malá Maňa

16.3.2 Podklady použité na vypracovanie

Na vypracovanie návrhu PZ boli použité tieto podklady:

- údaje poskytnuté od SPP – distribúcia a.s., od OcÚ Maňa a od spracovateľa ÚPN-O,

- mapové podklady riešeného územia od spracovateľa ÚPN-O,
- Zákon č. 251/2012 Z.z. o energetike a
- Technické pravidlo plyn TPP 702 07 Miestne plynovody a prípojky. Zásady pre navrhovanie distribučných sietí s prevádzkovým tlakom do 400 kPa.

2. Stav odberateľov zemného plynu v obci

Zemný plyn (ZP) sa v obci v najväčšej miere používa na účely vykurovania, prípravu teplej vody, varenie a na rôzne technologické účely.

Každý odberateľ ZP je vybavený obchodným meradlom na meranie odobratého množstva ZP. Obchodné meradlo je vlastníctvom distribútora (dopravcu) ZP.

16.3.3 Kategorizácia odberateľov zemného plynu

V obci sa môžu v zmysle kategorizácie odberateľov nachádzať štyri základné kategórie odberateľov ZP. Prvou kategóriou odberateľov je kategória domácnosti (D). Druhou kategóriou odberateľov (ročný odber do 60 tis.m³) je kategória maloodberatelia (M). Treťou kategóriou odberateľov (ročný odber nad 60 tis.m³) je kategória strednoodberateľov (S). Štvrtou kategóriou odberateľov (ročný odber nad 400 tis.m³) je kategória veľkoodberateľov (V).

Stav odberateľov nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce podľa jednotlivých kategórií k 09/2021 je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

stav odberateľov ZP k 09/2021:

<i>kategória odberateľa</i>	<i>počet</i>
domácnosť (D)	639
maloodberateľ (M)	20
strednoodberateľ (S)	0
veľkoodberateľ (V)	0

3. Stav plynárenských zariadení v obci

Dominantným energonosičom na výrobu tepelnej energie v predmetnej obci je ZP. Zo zdroja ZP k jeho odberateľom je ZP dodávaný VTL a STL plynovodnou distribučnou sieťou (DS) tvorenou systémom diaľkových a miestnych PZ. Plynovodnú DS v katastrálnom území obce v súčasnosti prevádzkuje najmä fa SPP – distribúcia, a.s..

16.3.4 Opis plynárenských zariadení

Primárnym zdrojom ZP obce Maňa je VTL prípojka (PR) Maňa PN63 DN100 z VTL plynovodu (PL) Šurany - Vráble PN63 DN150 a VTL regulačná stanica (RS) VTL/STL2 RS 4400 Maňa.

Sekundárnym zdrojom ZP v obci Maňa je STL2 plynovodná DS Maňa. Táto tzv. miestna sieť (MS) tvorí jednu spoločnú rozvodňu ZP aj s STL2 plynovodnými DS Kmeťovo a Michal nad Žitavou.

MS je tvorená úsekmi PL a PR z PE a ocele. MS zabezpečuje v obci plošnú distribúciu a dodávku ZP.

Do odberných plynových zariadení (OPZ) jednotlivých odberateľov v obci je ZP dodávaný plynovodnými PR. Doreguláciu ZP a meranie odberu ZP zabezpečujú plynové regulačné a meracie zariadenia (RaMZ). Prevádzku OPZ zabezpečujú odberatelia ZP na vlastné náklady.

16.3.5 Prehľad a parametre plynárenských zariadení

Prehľad a parametre PZ nachádzajúcich sa v katastrálnych územiach obce Maňa podľa jednotlivých zariadení sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách:

distribučné diaľkové VTL PL a PR:

Názov	konštrukčný tlak	prevádzkový tlak	dimenzia
PR Maňa	PN63	do 6,3 MPa	DN100

distribučné VTL RS:

Názov	regulácia	výkon v m ³ /h
RS Maňa	6,3 MPa / 300 kPa	4400

distribučné STL2 prepojovacie PL:

názov	prevádzkový tlak	dimenzia	materiál
PL Veľká Maňa	do 300 kPa	D160	PE
PL Kmeťovo		D160	
PL Malá Maňa		D110	

distribučné STL plynovodné MS:

názov	konštrukčný tlak	prevádzkový tlak	materiál
MS Maňa	PN4	do 300 kPa	oceľ / PE

4. Riešenie plynifikácie

Navrhované riešenie spočíva v rozšírení jestvujúcich STL PZ o nové STL PZ v súlade s Návrhom ÚPN-O.

Navrhované STL plynovodné úseky v intraviláne obce budú ZP zásobované z jestvujúcich STL plynovodnej DS Maňa. Prevádzkované budú na taký pretlak ZP STL2, na aký je v súčasnosti prevádzkovaná jestvujúca plynovodná DS obce.

Rozvojové lokality obce budú riešené predĺžením jestvujúcich alebo výstavbou nových plynovodných úsekov.

PZ musia byť navrhnuté tak, aby sa docielilo:

- zachovanie bezpečnostných pásiem na zamedzenie resp. zmiernenie účinkov havárií PZ,
- minimálne križovanie ciest,
- plošné pokrytie zastavaného územia,
- minimálny vecný rozsah PZ a nákladov na ich zriadenie,
- dostatočná prepravná kapacita očakávaných množstiev ZP k miestam jeho budúcej spotreby,
- minimálne zaťaženie súkromných pozemkov vecným bremenom zo situovania PZ.

Na výstavbu STL plynovodov DS treba použiť rúry z HDPE MRS10 – do D75 SDR11 a od D90 SDR17,6.

Na doreguláciu pretlaku plynu STL/NTL treba použiť STL regulátory so vstupným pretlakom o rozsahu do 400 kPa. Zariadenia na doreguláciu tlaku a meranie spotreby ZP budú umiestnené v zmysle platných STN a interných predpisov SPP – distribúcia a.s..

Predmetná obec sa nachádza v oblasti s najnižšou vonkajšou teplotou - 11 °C. Z tohto dôvodu pre kategóriu domácnosti (D) – individuálna bytová výstavba (D_{IBV}) treba na výpočet max. hodinového odberu ZP (Q_{mh}) uvažovať s hodnotou 1,4 m³/h.

Hydraulické parametre navrhovaných úsekov plynovodnej DS (dimenzia, rýchlosť a požadovaný pretlak) budú stanovené / posúdené odbornými pracovníkmi dodávateľa ZP, t.j. v súčasnosti SPP – distribúcia a.s., a to v procese územného konania resp. stavebného povolenia pri návrhoch vyšších stupňov projektovej dokumentácie.

Na hydraulický výpočet treba použiť nasledujúce parametre:

- drsnosť PE potrubia 0,05 mm,
- hustota ZP 0,74 kg/m³,
- teplota ZP 15 °C.

Odbery v uzlových bodoch siete sú dané výskytom jednotlivých kategórií odberov na príslušných úsekoch siete. Max. hodinové odbery treba stanoviť podľa vyššie uvedených špecifických odberov tejto kapitoly.

Vstupné pretlaky do týchto úsekov budú zrejmé z výpočtovej schémy pri spracovaní hydraulického návrhu. Uzlové body navrhovaných úsekov budú špecifikované pretlakmi a odbermi. Treba stanoviť podmienku, aby tlak v jednotlivých uzlových bodoch nepoklesol pod 1,5 násobok pretlaku 20 kPa, t.j., že pretlak v uzlových bodoch siete nesmie poklesnúť pod 30 kPa.

16.3.6 Rozsah navrhovaných PZ

miestne STL plynovody - návrh:

<i>kat. úz.</i>	<i>dimenzia v mm</i>	<i>dĺžka v bm</i>	<i>materiál</i>
Veľká Maňa	D50	1080	HDPE MRS10 SDR11
	D63	5290	
	D90	1020	HDPE MRS10 SDR17,6

<i>kat. úz.</i>	<i>dimenzia v mm</i>	<i>dĺžka v bm</i>	<i>materiál</i>
Malá Maňa	D50	60	HDPE MRS10 SDR11
	D63	860	

Dĺžky úsekov plynovodnej DS boli zaokrúhľované na celých 5 metrov.

16.3.7 Nárast odberu ZP na bývanie v navrhovaných územiach

ZP na bývanie:

	<i>počet BJ IBV</i>	<i>počet BJ HBV</i>	<i>m³/h</i>	<i>tis.m³/r</i>
Veľká Maňa	334	24	486,8	522,6
Malá Maňa	50	0	70,0	75,0

16.3.8 Ochranné a bezpečnostné pásma

Ochranné pásma nachádzajúcich sa PZ:

- VTL PR PN63 DN100 4 m od osi
- STL PL a PR v extraviláne 4 m od osi
- VTL RS 8 m od pôdorysu
- STL PL a PR v intraviláne 1 m od osi

Bezpečnostné pásma nachádzajúcich sa PZ:

- VTL PL PN63 DN100 50 m od osi
- VTL RS 50 m od pôdorysu
- STL PL a PR v extraviláne 10 m od osi
- STL PL a PR v intraviláne (2+0,5xD) m od osi

Ochranné a bezpečnostné pásma PZ a činnosť v nich vymedzuje zákon č. 251/2012 Z.z.. Pre situovanie PZ v dotknutom území platia ustanovenia príslušných technických noriem a predpisov.

Ochranné a bezpečnostné pásma PZ a činnosť v nich vymedzuje zákon č. 251/2012 Z.z.. Pre situovanie PZ v dotknutom území platia ustanovenia príslušných technických noriem a predpisov.

B16.4 ELEKTRIFIKÁCIA

Obec Maňa a jej okolie je zásobovaná elektrickou energiou z prípojek vzdušného vedenia 22kVA, ktoré sú napojené na 22kVA vzdušné severo - južné vzdušné vedenie - linka č.248. Poľnohospodárske družstvo v lokalite "Horné hony" a jeho 22 kVA prípojka je napojená na 22 kVA vzdušné vedenie. Prípojky vedú ku stožiarovým a kioskovým trafostaniciam. Elektrizáciu sietí v obci spravuje ZSD, prevádzkovateľom väčšiny trafostaníc je ZSD, niektoré sú súkromné. Energetický kód obce je 0033.

Jestvujúce trafostanice -stav:

Číslo TS	Typ	Pôvodný Výkon TS Kva	Navrh. Výkon TS kVA	Vlastník
TS 0033 - 001	dva a pol stĺpová	400 kVA	kiosk 400 kVA	ZSD
TS 0033 - 002	dva a pol stĺpová	250 kVA	kiosk 250 kVA	ZSD
TS 0033 - 004	dva a pol stĺpová	250 kVA	kiosk 250 kVA	ZSD
TS 0033 - 007	štvorstĺpová	160 kVA	kiosk 400 kVA	ZSD
TS 0033 - 009	odstrojená - demontovaná			ZSD
TS 0033 - 011	kiosk polozapuzdrený	100 kVA	kiosk 260Kva	ZSD
TS 0033 - 013	dva a pol stĺpová	250 Kva	kiosk 400 kVA	ZSD
TS 0033 - 014	stožiarová	100 Kva	kiosk 160 kVA	ZSD
TS 0033 - 015	dva a pol stĺpová	160 kVA	kiosk 160 kVA	ZSD
TS 0033 - 016	vežová	160 kVA	kiosk 160 kVA	ZSD
TS 0033 - ZVAK				Cudzia
TS 0033 – Agrožitava				Cudzia

TS – transformovňa

TR – transformátor

Transformovne sú napojené z 22 kV vzdušného vedenia VN.

Rozsah elektrických zariadení na katastrálnom území obce :

- transformovňa /ostatné/	12 ks
- transformovňa /stav/ kiosková	0 ks

Elektrické rozvody v obci sú prevedené vodičmi AlFe 25 mm² až AlFe 70 mm² na nadzemných podperách. Elektrické vzdušné rozvody sú v pomerne dobrom stave. V prípade plánovanej investičnej výstavby, podnikateľských a výrobných areálov, bude vybudovaná nová sieť trafostaníc s uložením káblových rozvodov do zeme (prípadne napojenie na

existujúce trafostanice). V kontexte rozvoja budú zároveň riešené rozvody pre verejné osvetlenie iba zemnými káblami a osadením svietidiel na oceľové estetické stožiare.

Navrhované a rekonštruované TS bude treba riešiť ako typové -TBSV s napojením na navrhované káblové vedenie 22kV.

V urbanistickom návrhu výstavby sa uvažuje s nárastom počtu bytových jednotiek, občianskou vybavenosťou a s výrobou a podnikaním. Sídlný útvar je rozdelený na územno priestorové celky (UPC), v ktorých sa uvažuje s nárastom energetickej záťaže na celkovú hodnotu cca 2440 kVA. Ktoré bude riešené vybudovaním nových TS a rekonštrukciou existujúcich TS.

Ochranné pásmo el. vedení a transformátora treba dodržať v zmysle zákona o energetike č.656/2004. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti elektroenergetického zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenie jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča .

Táto vzdialenosť je 10 m pri napätí 22 kV (v súvislých lesných priesekoch 7 m) a u stožiarovej TS.

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti do 2m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti presahujúcej 5m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia.
- vlastník nehnuteľnosti je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na ten účel umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného vedenia udržiavať priestor pod vedením a voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia. Táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej od krajného vodiča nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu.
- stavby, konštrukcie, skládky, výsadbu trvalých porastov, práce a činnosti vykonané v ochrannom pásme je povinný odstrániť na vlastné náklady ten, kto ich bez súhlasu vykonal alebo dal vykonať.

Elektrické vedenia a ich ochranné pásma.

Elektrické nadzemné vedenie VN 22kV a slúžia predovšetkým pre potreby obce časť má tranzitný charakter.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia 22 kV (1kV až 35 kV vrátane, pre vodiče bez izolácie) je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti 10 m meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča.

Podľa § 36 zákona č. 656/2004 o energetike a o zmene niektorých zákonov je v ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané: pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m. Vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia je možné porasty pestovať do takej výšky, aby sa pri páde nemohli dotknúť vodiča elektrického vedenia. Na základe konzultácii s predstaviteľmi Západoslovenských elektrární bolo dohodnuté, že priamo pod vedením bude ponechaný priesek 3 m bez výsadby, z dôvodu prístupnosti k objektu.

ÚPN vytvára územno-technické predpoklady pre zavedenie silových elektroenergetických sietí do všetkých rozvojových lokalít a radí ich medzi verejnoprospešné stavby. ÚPN obce rešpektuje všetky elektroenergetické siete a zariadenia a ich ochranné pásma.

B 16.5 SPOJE A ZARIADENIA SPOJOV

Obec patrí z hľadiska telekomunikačného členenia do primárnej oblasti Nové Zámky. Rozvod telekomunikačnej siete je napojený z digitálnej telefónnej ústredne, nachádzajúcej sa na ulici Domovina č.1 Cez obec vedú paralelne s cestami II. A III. triedy diaľkové optické káble (DOK) T. Pokrytie signálom všetkých súčasných operátorov, poskytujúcich telekomunikačné služby, je dobrá. Väčšina domácností je napojená na internetovú sieť.

Rozvodná sieť miestnych telekomunikačných sietí je vedená zemnými káblami prevažne popri komunikáciách. Vo väčšej časti obce sú vzdušné telekomunikačné rozvody, cez ktoré sa prostredníctvom účastníckych rozvádzačov napájajú jednotliví účastníci.

Na území obce má svoj vysielateľ Orange a T-Com, zabezpečujú internet a televíziu, ústredňa sa nachádza v budove obecného úradu.

V zmysle zákona č.610/2003 podľa § 67 o elektronických komunikáciách sú vedenia verejnej telekomunikačnej siete (VTS) chránené ochranným pásmom.

Ochranné pásmo VTS je široké 1 m od osi jeho trasy. Hĺbka a výška OP je 2 m od úrovne zeme pri podzemných vedeniach a v okruhu 2 m pri nadzemných vedeniach.

V ochrannom pásme nemožno:

- umiestňovať stavby, zariadenia a porasty, ani vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť telekomunikačné zariadenie,
- vykonávať prevádzkové činnosti spojené s používaním strojov a zariadení, ktoré rušia prevádzku telekomunikačných zariadení, alebo poskytovanie verejných telekomunikačných služieb.

Koncept riešenia vytvára územno-technické predpoklady pre napojenie elektrických a telekomunikačných sietí do všetkých rozvojových lokalít, ku všetkým objektom a zaraďuje ich medzi verejnoprospešné stavby. V zmysle § 67e ods.1. vrátane odseku 2 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v platnom znení sú v územnom pláne zakreslené trasy vedenia elektrickej komunikačnej siete. Podotýkame, že vedenie elektrickej komunikačnej siete je podľa § 2 ods. 14 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách ako aj podľa § 139a ods. 10 písm. e) stavebného zákona verejným technickým vybavením územia.

Obecný rozhlas

Ústredňa obecného rozhlasu je umiestnená v budove obecného úradu. Rozvody obecného rozhlasu sú vzdušné. Vedené sú po elektrických stĺpoch, alebo na vlastnom vybudovanom rozvode po samostatných oceľových stĺpoch □ 65/6 mm.

Reproduktory o výkone 5 – 15 W sú umiestnené na najfrekvencovanejších miestach obce a na hlavných miestnych komunikáciách. Ozvučenie v obci nie je dostačujúce a závisí od počasia.

V nových rozvojových lokalitách navrhnuť rozvody obecného rozhlasu spolu s verejným

osvetlením. Na stĺpoch verejného osvetlenia budú nainštalované uchytenia pre ozvučovacie telesá. Rozvody k ozvučovacím telesám je potrebné uložiť do zeme, prípadne je možné ozvučenie riešiť ako bezdrôtové. V reproduktore bude uložený prijímač signálu z rozhlasovej vysielacej ústredne. Napojenie reproduktorov bude priamo z elektrickej siete.

B17 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, PRÍPADNE HODNOTENIE Z HĽADISKA PREDPOKLADANIA VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Prírodné stresové javy

Seizmicita

Riešené územie sa nachádza v oblasti mimo epicentier zemetrasnej činnosti /lokalita s možnosťou výskytu makroseizmickej intenzity o sile 7° MCS - zdroj: *geo.enviroportal*

Rádioaktivita

Problematika rádioaktívneho ožarovania obyvateľstva je v ostatných rokoch vo svete i v Slovenskej republike predmetom zvýšenej pozornosti. Dôvodom je značná radiačná záťaž, podmienená umelými i prírodnými zdrojmi a nové poznatky hodnotenia ionizujúceho žiarenia. Z celkového rádioaktívneho žiarenia, ktoré voľne pôsobí na obyvateľstvo, viac ako dve tretiny tvoria prírodné rádioaktívne zdroje. Z nich radón sa podieľa 47 % na skladbe priemerného ročného efektívneho dávkového ekvivalentu ožiarovania obyvateľstva (Vedecký výbor OSN pre otázky ožiarovania, New York, 1988).

Najzávažnejším prírodným zdrojom žiarenia je radón-222 a jeho dcérske produkty rozpadu. Je to karcinogén, ktorý sa podieľa na vzniku rakoviny pľúc až desiatimi percentami. Zdrojovým objektom radónu sú väčšinou hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádia-226, ktorého rozpadom Rn-222 vzniká. Z hĺbky sa radón rôznym spôsobom a rôznymi prísunovými cestami (neotektonické netesné zlomy, priepustné horniny, drvené zóny hornín, atď.) dostáva v pôdnom vzduchu, vode alebo v stavebných materiáloch do obytných priestorov.

Podľa mapového portálu ŠGÚ Dionýza štúra spadá menšia časť katastrálneho územia (západne od rieky Žitava do územia s nízkym radónovým rizikom (37%). Zvyšná časť katastrálneho územia spadá do oblasti so stredným radónovým rizikom (63%).

Geodynamické javy a výmoľová erózia

K významným sekundárnym stresovým faktorom antropogénneho pôvodu patrí vodná a veterná erózia. Prevažná časť riešeného územia nie je z hľadiska vodnej erózie ohrozená. Najväčšia časť územia patrí do kategórie žiadna až slabá vodná erózia, kde sa odnos pôdy pohybuje v intervale $0-4 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$. Stredná až silná vodná erózia sa prejavuje na svahoch východného okraja záujmového územia a tiež v severozápadnej časti RÚ. Odnos pôdy sa pohybuje medzi $4-10 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$, resp. $10-30 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$. Hodnoty

extrémnej vodnej erózie dosahujú minimálne až zanedbateľné časti územia. Priemerný odnos pôdy je v RÚ $2,99 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$. Čo sa týka veternej erózie, podľa metodiky Jambora a Ilavskéj (1989) patrí takmer celé záujmové územie do kategórie 1, čo znamená, že odnos pôdy je menej ako $0,7 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$.

Zosuvné procesy

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra nie sú v k. ú. zaregistrované zosuvy. V k. ú. nie sú evidované staré banské diela v zmysle § 35 ods.1, zákona č. 44/1988 a nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast. V území je potrebné rešpektovať jestvujúce rigoly.

Geotermálna energia

Geotermálna energia je najstaršou energiou na našej planéte. Je to energia, ktorú získala Zem pri svojom vzniku z materskej hmloviny, následnými zrážkami kozmických telies. V poslednej dobe je energia čiastočne generovaná rádioaktívnym rozpadom niektorých prvkov v zemskom telese. Podľa portálu Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra spadá územie obce do vymedzenej oblasti č. 2/34 s výskytom geotermálnych vôd. Najbližší geotermálny vrt GRP- 1, PO-1, (č.381) sa nachádza v obci Podhájska.

Sekundárne stresové javy a zdroje

Stresové javy a zdroje predstavujú sprievodné javy, ktoré vznikli ľudskou aktivitou a majú negatívny dosah na územie.

K sekundárnym stresovým faktorom patrí aj výskyt invázných druhov rastlín, ktoré sa šíria najmä kvôli nevhodným zásahom človeka v krajine, nedostatočnej úrovni údržby. V území najviac vyskytujúcim sa inváznym druhom je agát biely. Agát má bohatý koreňový systém veľmi efektívne odčerpáva živiny z pôdy, takže už po niekoľkých rokoch dochádza k narušeniu kolobehu fosforu a draslíka. Agát znehodnocuje porasty, do ktorých sa šíri, aj vylučovaním sekrétu kolínu, ktorý otravuje pôdu. Zároveň je prenášačom cudzopasných húb a rastlinných chorôb. Jeho zdanlivá rezistencia voči suchu je spôsobená malým výparom vody listami a hlboko siahajúcim koreňovým systémom. Vyčerpávanie pôdy pod agátmi bolo známe už v 19. storočí. To, že agát spotrebou minerálnych látok prevyšuje domáce dreviny, možno zistiť analýzou obsahu živín v popole, a to najmä z kôry. Agát navyše obohacuje pôdu dusíkom, ktorý však nepochádza od hľuzkovitých baktérií (vylučovanie dusíkatých zlúčenín koreňmi či hľúzkami nebolo zistené),

ako je to pri iných bôbovitých rastlinách, ale dostáva sa do pôdy z rozkladajúcich sa listov v období prvých mrazov. Pri prebytku dusíkatých látok sa mnohé rastliny stávajú citlivejšími voči infekcii, mrazu i suchu. Vysoký obsah dusíka v agátových porastoch naopak podporuje výskyt početných ruderalných druhov (*Chelidonium majus*, *Galium aparine*, *Urtica dioica*, *Geranium robertianum*, druhy c. *Chenopodiaceae*).

Z hľadiska ochrany prírody je pestovanie agátu nežiaduce. Porasty agátu by mali byť dôsledne izolované od prirodzených ekosystémov, aby sa zabránilo jeho šíreniu do cenných **a nenarušených biotopov**.

Znečistenie ovzdušia

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší. Kategorizácia zdrojov znečistenia veľkých a stredných zdrojov znečistenia ovzdušia sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 410/2003 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 706/2002 Z. z. o zdrojoch znečisťovania ovzdušia, o emisných limitoch, o technických

požiadavkách a všeobecných podmienkach prevádzkovania, o zozname znečisťujúcich látok, o kategorizácii zdrojov znečisťovania ovzdušia a o požiadavkách zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok

V obci sa veľké zdroje znečistenia ovzdušia nenachádzajú. Najbližší veľký zdroj znečistenia sa nachádza v katastri mesta Šurany, a to Šurianska spoločnosť - tepelnoenergetická centrála.

Obec je plynofikovaná. V obci sa nachádzajú malé zdroje znečistenia z domových prevádzok.

Povrchové vody

Nariadením vlády č. 296/2005 Z. z. sa ustanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd.

Povrchové vody sú znečisťované hlavne odpadovými vodami priemyselnými a komunálnymi, ktoré sú vypúšťané priamo do vodného toku. K nepriamemu znečisťovaniu dochádza aj vplyvom dažďovej vody (znečisťujúce látky v ovzduší a v pôde).

Podpovrchové vody

Podpovrchové vody tvorí pôdna a podzemná voda.

V obci sa zachovalo množstvo studní, ktoré sa po vybudovaní využívajú zväčša na polievanie záhrad. Voda má zvýšenú hladinu dusičnanov a na pitie sa nehodí.

Pôdna voda je disponibilným zdrojom pre biosféru. Je obsiahnutá v pôde a nevytvára súvislú hladinu. Pôdna voda je veľmi dôležitá najmä z hľadiska jej využitia v poľnohospodárstve.

V riešenom území v súčasnosti nie sú dostupné dostatočné údaje o nej, nakoľko nie je vybudovaný monitoring na jej sledovanie.

Podzemná voda je definovaná ako časť podpovrchovej vody, ktorá vyplňuje dutiny zvodnených hornín a ktorá podľa charakteru vytvára obvyčajne súvislú hladinu. Podzemné vody majú vyhradené osobitné miesto v zákone o vodách, prednostne sa majú využívať pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

Podzemná voda je nenahraditeľná zložka životného prostredia.

Kontaminácia pôd

Všetky druhy poľnohospodárskych pôd v posledných desaťročiach dlhodobým pôsobením intenzifikačných činiteľov a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite, čiže znížila sa ich prirodzená úrodnosť. Zvyšovanie ich produktivity sa dialo vďaka zväčšujúcemu sa množstvu dodatkovej energie pri pestovaní poľných plodín (nafta, počet operácií, inovácia strojového parku, chemické prostriedky na hnojenie a ochranu). V súčasnosti, kedy prišlo k radikálnemu znižovaniu množstiev aplikovaných ochranných a výživových prostriedkov na jednotku plochy, sa obsahy cudzorodých látok postupne znižujú na limitné hodnoty, respektíve paradoxne sa pomaly začína objavovať ich deficit, čo sa sekundárne prejavuje na kvalite porastov.

Zníženie fyzikálnych a chemických kvalít pôd spočíva v znižovaní podielu humusu obmedzeným prísunom organickej hmoty.

Chemická degradácia pôdy môže byť spôsobená vplyvom rizikových látok anorganického a organického povahy z prírodných aj antropických zdrojov, ktoré v určitej koncentrácii pôsobia škodlivo na pôdu, vyvolávajú zmeny jej chemických a biologických vlastností, negatívne ovplyvňujú produkčný potenciál pôd, znižujú hodnotu plodín, negatívne pôsobia na vodu, atmosféru, zdravie ľudí a zvierat.

Z hľadiska kontaminácie sú pôdy riešeného územia zaradené medzi relatívne čisté pôdy. (Atlas krajiny SR, 2002, M 1: 500 000, M 1: 1 000 000, str. 279 - 280).

Zaťaženie prostredia hlukom

Negatívny vplyv na sídlo má prítomnosť cesty II. triedy II/511, ktorá vedie stredom zastavaného územia obce z juhu na sever. Je zdrojom hluku a vibrácií. Paralelne s cestou III. triedy III/1650 vedie železničná jednokoľajová neelektrifikovaná trať, taktiež ako potenciálny zdroj hluku a vibrácií.

Poškodenie bioty

Biota zahŕňa všetky živé organizmy vo vymedzenom priestore. K poškodzovaniu bioty dochádza vplyvom aj prírodných činiteľov. V tejto časti sú uvedené najmä tie, ktoré súvisia s činnosťou človeka v krajine a ktoré poškodzujú najmä pôvodné druhy rastlín a živočíchov, z ktorých mnohé sú predmetom ochrany prírody.

Medzi dôsledky hospodárskej činnosti človeka patrí aj napr. znižovanie plochy pôvodných a prirodzených biotopov, ich fragmentácia resp. ich zničenie. Zároveň tieto plochy pôvodných biotopov boli resp. sú nahradzované umelými človekom vytvorenými biotopmi, ktoré boli obsadené nepôvodnými druhmi organizmov, či už zámerne (napr. cieľavedomé pestovanie poľnohospodárskych kultúr) alebo sekundárne prenikaním agresívnejších druhov, ktoré vytlačili resp. vytláčajú pôvodné druhy organizmov. Dôsledkom tohto procesu je postupné znižovanie biodiverzity v krajine až po vymiznutie niektorých druhov.

K poškodzovaniu bioty v súčasnosti dochádza aj sekundárnymi stresovými zdrojmi, ktoré sú spojené so zavádzaním intenzívnej poľnohospodárskej výroby, zakladaním nových urbanizovaných plôch (najmä výstavbou objektov bývania, dopravy a priemyselnej výroby) a to znečisťovaním ovzdušia, pôdy a vody ako základných zložiek životného prostredia živých organizmov.

V riešenom území k najrozsiahlejšiemu poškodzovaniu bioty došlo vplyvom zavádzania intenzívnej poľnohospodárskej výroby. Súčasťou tohto procesu bolo odvodnenie, melioračné a regulačné úpravy územia, následkom ktorých došlo k zmene aj vodných pomerov v krajine. Postupné rozširovanie plôch poľnohospodárskej pôdy sa uskutočňovalo najmä na úkor prirodzených lúčnych a lesných spoločenstiev.

Biota v riešenom území je ohrozovaná a poškodzovaná aj existujúcimi barierovými objektmi, ktoré ohrozujú najmä živočíchy. Sú to predovšetkým nadzemné elektrovedy a dopravné koridory.

Nadzemné elektrovedy spôsobujú zranenie resp. uhynutie vtákov v dôsledku nárazu počas letu alebo zásahu elektrickým prúdom. Pri novobudovaných elektrovedoch resp. pri rekonštrukcii existujúcich je potrebné vykonať technické opatrenia na zabránenie úhynu vtákov.

Cestná doprava spôsobuje zranenie resp. úhyn ďalších druhov živočíchov (najmä obojživelníkov, plazov a cicavcov) v dôsledku nárazu. Kosenie okrajov ciest výrazne znižuje toto riziko.

Pôvodná biota je poškodzovaná aj využívaním niektorých foriem hospodárenia napr.

v lesnom hospodárstve je to holorubný spôsob obnovy, celoplošná príprava pôdy a pestovanie nepôvodných druhov drevín akými sú napr. agát biely a topoľ šľachtený.

Biota je poškodzovaná aj vplyvom používania rôznych chemických látok

v poľnohospodárskej i lesohospodárskej činnosti, znečisťovaním pôdy a vody odpadovými vodami, nelegálnymi skládkami.

Stresové prvky a javy sídelné a technické

Výrobné a poľnohospodárske areály

Ekonomická základňa obce je tvorená súkromným sektorom, ktorý v obci predstavujú predovšetkým podnikatelia - živnostníci. V obci má zastúpenie aj niekoľko malých firiem (do 25 zamestnancov). Priemyselná výroba, ktorá by ohrozovala kvalitu zložiek životného prostredia tu nie je. Potenciálnym zdrojom hluku, prachu ako aj znečisťovania ovzdušia sú poľnohospodárske podniky: AGRO ŽITAVA a areál bývalého PD /Ing. Jozef Gajdoš/.

Obytné areály a areály služieb

Kvalita životného prostredia je ohrozovaná najmä z bodových zdrojov znečisťovania ovzdušia (vykurovanie tuhým palivom, nepovolené spaľovanie bioodpadu v záhrade), ohrozením kvality podzemnej vody, únikom odpadových vôd z netesných žump a šírením invázií druhov rastlín v neudržiavaných priestoroch.

Dopravné línie a plochy

Stredom riešeného územia prechádza cesta II. triedy II/511, Ďalej cez územie prechádzajú cesty III. triedy: III/1490, III/1493, III/1650;
Paralelne s cestou III. triedy III/1650 prechádza jednokoľajová neelektrifikovaná železničná trať č.151 Nové Zámky – Zlaté Moravce.

Elektrovody

Cez k. ú.obce prechádzajú línie 22 kVA vzdušného vedenia. Vzdušné elektrické vedenia sú potenciálnym nebezpečenstvom pre vtáky a patria medzi pohľadovo- krajinnostetické negatíva.

Produktovody

Cez riešené územie neprechádzajú produktovody a nezasahujú do neho ani ich ochranné pásma.

Telekomunikácie

Spoločnosť Slovak Telekom má v k. ú. trasy telekomunikačných káblov rôznej dôležitosti vrátane zariadení a objektov, ktoré je potrebné evidovať ako v textovej, tak i v grafickej časti ÚPN.

Čerpacia stanica pohonných hmôt

V k. ú. obce Maňa sa verejné ČSPHM nenachádzajú. Nie sú ani predmetom návrhu.

Skládky a smetiská

Všeobecne záväzné nariadenie o odpadoch na základe ustanovenia § 6 zákona NR SR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade so zákonom č. 409/2006 o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v obci určuje systém zberu, prepravy a zneškodňovania komunálneho odpadu.

Komunálny odpad v obci je vyvážaný v pravidelných intervaloch na skládku tuhého komunálneho odpadu do obce Kolta. Likvidáciu a odvoz komunálneho odpadu zabezpečuje autorizovaná firma.

V predmetnom území sú na základe registra skládok Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra evidované štyri skládky upravené alebo prekryté.

Pri riešení infraštruktúry odpadového hospodárstva postupovať v súlade so zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov tak, aby bola dodržaná hierarchia odpadového hospodárstva stanovená v § 6 zákona o odpadoch a obec si plnila

všetky povinnosti vyplývajúce z § 81 zákona o odpadoch pre nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom.

Na území obce je v informačnom systéme environmentálnych záťaží evidovaná environmentálna záťaž :

Názov EZ:	NZ(008)/Maňa - sklady PHM (PD Maňa)
Názov lokality:	sklady PHM (PD Maňa)
Druh činnosti:	skladovanie a distribúcia PHM a mazadiel
Stupeň priority:	EZ so strednou prioritou (K35-65)
Registrovaná ako:	A — pravdepodobná environmentálna záťaž

V lokalite: bývalá tehelňa v k.ú. Malá Maňa sa nachádza divoká skládka prevažne stavebného odpadu, ktorá predstavuje environmentálne riziko.

Pravdepodobná environmentálna záťaž, potvrdená environmentálna záťaž, ako aj sanované územie po environmentálnej záťaži môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia a preto je potrebné túto skutočnosť dostatočne zohľadniť pri umiestňovaní činnosti na danom území. Vhodnosť a podmienky prípadného využitia územia s výskytom environmentálnej záťaže bude potrebné posúdiť a overiť geologickým prieskumom životného prostredia.

Ohrozenie prvkov ÚSES

Prvky územného systému ekologickej stability sú ohrozované socio- ekonomickými javmi, ktoré sa prejavujú plošným, líniovým alebo bodovým zásahom, ohrozujú funkčnosť ÚSESu, ale aj samotnú existenciu jednotlivých prvkov ÚSES.

V riešenom území prvky ÚSES sú najviac ohrozované:

- *intenzívnou poľnohospodárskou výrobou;*

Intenzívna poľnohospodárska činnosť je zdrojom *znečisťovanie zložiek ŽP, najmä pôdy a vody napr. vplyvom používaných agrochemikálií* (obzvlášť citlivé sú vodné ekosystémy). Veľkoplošný spôsob obhospodarovania ornej pôdy priniesol so sebou redukciu najmä plôch NSKV a TTP a potlačilo mozaikovitosť krajiny, jej rozmanitosť.

- *odpadovým hospodárstvom;*

Nelegálne skládky sú potencionálnym zdrojom znečistenia podlažia, pôdy a podzemných vôd (nelegálne skládky pri poľných cestách). Potencionálnou environmentálnou záťažou pre životné prostredie je aj nesprávna manipulácia a uskladňovanie odpadov, skladovanie rôznych materiálov resp. medziproduktov z výroby.

- *prvkami technickej a dopravnej infraštruktúry;*

Najohrozenejšími prvkami v ekologickej sieti sú biokoridory vodných tokov - najviac sú ohrozené vodohospodárskymi úpravami (reguláciami) a ich križovaním s líniovými stavbami, ako aj znečisťovaním vôd odpadovými vodami zo žump .

Vzdušné elektrické vedenia, ktoré križujú poľnohospodársku krajinu, obmedzujú možnosť doplniť sieť ÚSES o nové prvky a zároveň sú hrozbou najmä pre vtáctvo.

Cesty sú bariérou pre migráciu menej pohyblivých živočíchov.

Pásma hygienickej ochrany

Pásma hygienickej ochrany (PHO) v okolí technických prvkov sa určujú s cieľom ochrany okolia pred ich nepriaznivými účinkami. Možno ich považovať za zóny negatívneho vplyvu daných objektov na okolité prostredie. Okrem pásiem hygienickej ochrany sa v okolí technických prvkov vyčleňujú tiež technické a bezpečnostné pásma, cieľom ktorých je ochrana technických objektov pred negatívnymi vplyvmi okolia.

Spoločnou črtou uvedených pásiem je limitujúci a obmedzujúci vzťah k rozvoju jednotlivých socioekonomických aktivít a z toho vyplývajúci obmedzujúci a limitujúci účinok využitia potenciálu územia.

B18 VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

Ochrana prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín

Ochranu a využitie nerastného bohatstva upravuje najmä zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení ďalších zákonov, zákon č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) a vyhlášky MŽP SR č.51/2008 Z.z., ktorou sa vykonáva geologický zákon a iné právne predpisy.

Chránené ložiskové územie zahŕňa územie, na ktorom by stavby a zariadenia, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska, mohli znemožniť alebo sťažiť dobývanie výhradného ložiska.

Chránené ložiskové územie a jeho zmeny určuje obvodný banský úrad rozhodnutím po vyjadrení príslušného orgánu ochrany prírody a po dohode s príslušným stavebným úradom podľa osobitného predpisu.

Z hľadiska využívania ložísk nerastov ako aj ich ochrany má zásadný význam rozdelenie ložísk na výhradné ložiská, ktoré tvoria nerastné bohatstvo vo vlastníctve štátu a ložiská nevýhradných nerastov, ktoré sú súčasťou pozemku.

V zmysle uvedenej legislatívy je potrebné na území chrániť všetky výhradné ložiská nerastov, ktoré sú chránené určenými dobývacími priestormi a chránenými ložiskovými územiami.

Ochrana prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra :

- evidujú upravené skládky (4)
- evidujú ložiská nevyhradeného nerastu (1):
- ložisko nevyhradeného nerastu (4131-Malá Maňa ,tehliarske suroviny, GÚDŠ Bratislava);
- neevidujú svahové deformácie;
- eviduje sa výhradné ložiská DP, 555 - Mojzesovo tehliarske suroviny, organizácia neurčená null;
- eviduje sa výhradné ložisko CHLU, 555- Mojzesovo tehliarske suroviny, organizácia neurčená null;
- neevidujú výhradné ložiská OVL;
- neevidujú navrhované prieskumné územia;
- neevidujú určené prieskumné územia;

- neevidujú staré banské diela;
- radónové riziko - referenčné plochy(8), nízke (2), stredné (6);
- neevidujú prognózu zvýšeného radónového rizika (eU nad 4 ppm);
- evidujú izoplochy radónového rizika (null) nízke 36,7% a stredné 63,0%.

B19 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU, NAPR. ZÁPLAVOVÉ ÚZEMIE

Základnú riečnu sústavu v záujmovom území obce tvorí vodný tok rieka Žitava, ktorá je v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, odštepny závod Nitra. V zmysle vyhlášky MŽP SR č. 211/2005, ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov je vodný tok **zaradený medzi vodohospodársky významné vodné toky**.

Zároveň je najvýznamnejším hydrologickým prvkom v území, hoci z celého povodia (1 244 km²) zasahuje do riešeného územia len malou časťou. Zregulovaná Žitava preteká severo -južným smerom a mimo k. ú. Veľká Mana sa vlieva do rieky Nitra. Staré koryto (Stará Žitava, časť koryta je označená ako kanál Martinová – Mana, meandruje na pravom brehu zregulovaného toku, pri Žitavskom luhu pretína nové koryto a prechádza na jeho ľavý breh. V obci Maňa sa do Žitavy vlieva Dolinský potok, prameniacy priamo v k. ú. Veľká

Maňa, v lokalite Dolina. Jeho dĺžka je približne 3,5 km. Tečie najskôr severojužným smerom a od vodnej nádrže Maňa (Máňanský rybník) má východo - západný smer. Okrem vodnej nádrže Maňa (11,1 ha) sa v území nachádzajú aj vodné plochy v Žitavskom luhu, situované v najnižšie položených miestach prírodnej rezervácie.

Najvyššie vodné stavy a prietoky dosahujú vodné toky územia vo februári a najnižšie v auguste. Na území obce bola na Dolinskom potoku vybudovaná v rokoch 1962-1967 umelá vodná plocha Maňa

Pre ďalší rozvoj, či už bytový, výrobný, športový alebo rekreačný upozorňuje SVP, š.p. na oprávnenie pri správe vodných tokov, kde v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z. z. podľa § 49 môže správca vodného toku pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami, v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku, sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.

V potenciálnom záplavovom území tokov ani v ich blízkosti sa s novou bytovou výstavbou nepočíta. Ohrozené však môžu byť jestvujúce – pôvodné objekty, ktoré sa nachádzajú v kritickej blízkosti Dolinského potoka. Preto je potrebné technicky doriešiť reguláciu vody medzi Žitavou a Dolinským potokom v období prítokových dažďov.

Ohrozenie územia povodňami

Ochrana pred povodňami zahŕňa:

- a) úpravy tokov,
- b) budovanie ochranných hrádzí
- b) kombináciu opatrení a) + b)

Do celkovej koncepcie vodného hospodárstva je zahrnutá aj úprava menších vodných tokov a drobných prítokov v území.

Medzi ochranu pred povodňami zaraďujeme najmä: povodňové plány, povodňové prehliadky, predpovedná, hlásna a varovná povodňová služba, povodňové zabezpečovacie a záchranné práce.

Pri návrhu rozvojových zámerov v tomto území je nevyhnutné rešpektovať zákon o ochrane pred povodňami č.7/2010 Z.z. (§20, ods. 6, 7, 8, 9).

Iniciovať spracovanie dokumentu:

POVODŇOVÝ PLÁN ZÁCHRANNÝCH PRÁC OBCE MAŇA, s obsahom

A. Textová časť

I. Zámer zabezpečenia, riadenia a vykonania povodňových záchranných prác

II. Zoznam orgánov, komisií a štábov, ktoré riadia a zabezpečujú ochranu pred povodňami, vrátane adries, čísiel telefónu, e-mailových adries a čísiel faxu

III. Stupne povodňovej aktivity, predpovedná povodňová služba, hlásna povodňová služba a varovanie obyvateľstva

IV. Povodňové záchranné práce obce

V. Sily a prostriedky na výkon povodňových a záchranných prác

VI. Zoznam povodňových plánov záchranných prác právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov a území obce

VII. Pomocná dokumentácia

VIII. Prílohy

B. Grafická časť

Riziko povodní

Pri návrhu rozvojových zámerov v tomto území je nevyhnutné rešpektovať zákon o ochrane pred povodňami č.7/2010 Z.z. (§20, ods. 6, 7, 8, 9).

V prípade akýchkoľvek stavebných zámerov v blízkosti vodných tokov s nedostatočnou kapacitou koryta na odvedenie prietoku Q_{100} – ročnej veľkej vody požadujeme rešpektovať ich inundačné územie, zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti v zmysle tohto zákona.

Vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánu obce.

Stavby protipovodňovej ochrany sú zaradené v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby.

V rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a povrchových technických diel na nich.

Stavby na území s trvalo zvýšenou aktivitou podzemných vôd požadujeme osádzať s úrovňou suterénu min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov.

Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma odsúhlasiť so správcom vodného toku –SVP š.p.

V prípade situovania rozvojových lokalít v potenciálne zaplavovanom území si musí žiadateľ – investor protipovodňovú ochranu zabezpečiť na vlastné náklady, vrátane príslušnej projektovej dokumentácie. Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov.

Záver:

1. Zabezpečiť vykonanie preventívnych opatrení pred povodňami, ako sú opatrenia, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov, zvyšovať retenčnú schopnosť územia, zabezpečiť akumuláciu vôd v lokalitách na to vhodných, ktoré chránia obec pred zaplavením územia vodou z povrchového odtoku, ako aj zaplavenia vodou z vodného toku.

2. Snažiť sa udržať vody z povrchového odtoku na miestach, kde vzniknú a neodvádzajú ich do recipientu.

3. Pri umiestňovaní stavieb brať do úvahy inundačné územie, územia ohrozené povodňami (v potenciálnej zóne zaplavenia) a pobrežné pozemky pozdĺž toku Dolinského potoka a Žitavy.

4. Pri schvaľovaní nových investičných zámerov brať do úvahy ich budúci možný vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd, ako aj ich celkový vplyv na životné prostredie.

5. Pri činnostiach plánovaných na pobrežných pozemkoch drobných vodných tokov, kde je ochranné pásmo 5 m od brehovej čiary, je potrebný súhlas OÚ Nitra, OSŽP, ŠVS, podľa § 27 vodného zákona.

6. Podporovať opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami, úpravy pred vybrežovaním vôd, stabilizácia koryta na tokoch a realizovať ochranné technické opatrenia na monitorovaných lokalitách v rámci katastrálnych území Mala Maňa a Veľká Maňa.

V záujme zabezpečenia ochrany riešeného územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami a v súlade s „Povodňovým plánom záchranných prác“.

Zvýšenú ochranu treba venovať aj nasledujúcim lokalitám s významnou mikroklimatickou, ekostabilizačnou funkciou :

- chránený areál Maňanský park, ktorý je zároveň plošným interakčným prvkom v ÚSES;
- Prírodná rezervácia: Žitavský luh;
- Prírodná pamiatka: rieka Žitava;

B20 VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÔDY NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

Definícia pôdy

Tak ako sa vyvíjala pôda, vyvíjali sa aj definície pôdy. Kron /1853/definoval pôdu ako vrchnú vrstvu Zeme schopnú niesť rastlinný kryt. O tridsať rokov neskôr Dokučajev /1880/ vniesol do definície biotické a abiotické prvky. V každom prípade môžeme konštatovať, že pod vplyvom vedomostného rastu sa vždy jednalo o veľmi pragmatické vyjadrenia. V odporúčaní Rady Európy R-92-8 o ochrane pôdy je definícia pôdy uznávajúca rozsah jej významu s nasledovnými funkciami:

- produkcia biomasy
- filtrácia, pufrácia a transformácia látok v prírode
- ochrana diverzity druhov živých organizmov
- fyzikálne médium a priestorová základňa pre socio-ekonomické aktivity (poľnohospodárstvo, lesníctvo, priemysel a iné.)
- zdroj surovín, zásobáreň vody, ílu, piesku, kameňa, minerálov a i.
- kultúrne dedičstvo vrátane paleontologických a archeologických nálezov.

V úvode spomínané funkcie pôdy majú podľa Agendy 21(1992) rovnakú dôležitosť so zachovaním princípu, podľa ktorého pri konflikte medzi ekonomickými a ekologickými záujmami človeka k pôde sa musia uprednostniť záujmy ekologické. Môžeme konštatovať, že zvýšenie poľnohospodárskej výroby pre zabezpečenie potravín v našom kraji nie je možné riešiť zväčšením výmery poľnohospodársky využíwanej pôdy. Podľa tvz. „carrying capacity“ územia, súčasná výmera poľnohospodárskych pod SR je na hranici dostatočnosti (0,46 ha na 1 obyvateľa). Táto hranica pri súčasných široko využiteľných technológiách je limitujúca a pokles pod túto hranicu znižuje potenciál pre uspokojenie výživy obyvateľstva.

Právna ochrana poľnohospodárskej pôdy

Právna ochrana poľnohospodárskej pôdy na území Slovenskej Republiky má viac ako 40-ročnú históriu.

V roku 1992 nadobudol účinnosť zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy, zákon SNR č. 307/1992 Zb., a nariadenie vlády SR č. 19/1993 Z.z o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy. V roku 1996 bolo nar. vlády SR č. 19/1993 Z.z v znení nar. vlády SR č. 278/1994 Z.z. zrušené a nahradené novým nariadením vlády SR č.152/1996 Z.z o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy.

Dôvodom pre spracovanie a vydanie úplne nového zákona v roku 1992 bolo nové právne prostredie v SR po roku 1990.

V ustanoveniach zákona je pôda deklarovaná ako nenahraditeľný prírodný zdroj a nezastupiteľná zložka životného prostredia. Každý je povinný chrániť prirodzené funkcie poľnohospodárskej pôdy a vyhnúť sa konaniu, ktoré by viedlo k jeho zhoršeniu.

Od 1.mája 2004 nadobudol účinnosť nový zákon NR SR č. 220/2004 O ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Právne úpravy dali priestor pre uplatnenie zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy už pri územnoplánovacej činnosti, zvlášť pri spracovaní návrhov územnoplánovacej dokumentácie.

Medzi základné zásady patria:

- čo najmenej narúšať funkciu PP a zabezpečovať jej poľnohospodárske využívanie;
- chrániť poľnohospodársku pôdu najkvalitnejšiu a najproduktívnejšiu a v tomto zmysle už v územnoplánovacom procese zabezpečovať ochranu poľnohospodárskej pôdy
- chrániť poľnohospodársku pôdu 1-4-bonitnej triedy, prípadne ornú pôdu, na ktorej boli vybudované závlahy a odvodnenie;
- urbanistický rozvoj sídelných útvarov (obcí a miest) na PP pristúpiť len v prípade, ak možnosti dostavby, zástavby a prestavby boli zastavanom území vyčerpané;
- klásť dôraz na alternatívne riešenia, v prípade záberu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy. Vyhláška č. 508/2004 Z.z ustanovuje podrobnosti o spracúvaní bilancie a skrývky humusového horizontu, rekumulácii dočasne odňatej pôdy.

Princípy súčasnej bonitácie poľnohospodárskych pôd

Koncepcia bonitácie poľnohospodárskych pôd v podstate nadväzuje na tradičné princípy bonitácie u nás. Každá parcela je charakterizovaná parametrami pôdno-ekologických vlastností vyjadrenými tzv. "bonitovanými" pôdno-ekologickými jednotkami" BPEJ. Týmto jednotkám odpovedajú aj normatívne údaje o produkcii poľnohospodárskych plodín, ktoré sa môžu v daných prírodných podmienkach a pri obvyklej agrotechnike pestovať, ako aj normatívne údaje o nákladoch, čo slúži pre výpočet ceny pôdy.

Bonitácia je vytvorená na základe pomerne podrobného pôdoznaleckého prieskumu a kategórií sklonu svahov, bonita- cena parcely sa vypočíta ako vážený priemer z plôch jednotlivých BPEJ, ktoré sa nachádzajú na určitej parcele.

Sústava pôdno- ekologickej jednotky BPEJ má dve úrovne:

- **Hlavná pôdno-klimatická jednotka:**
Je to hlavná pôdna jednotka vyskytujúca sa v určitom klimatickom regióne, definovaná podľa pôdných druhov, hlavných kategórií hĺbky pôdy a sklonu u svahov.

- **Bonitovaná pôdno ekologická jednotka - BPEJ:**

V podstate predstavujú hlavné pôdno-klimatické jednotky, ktoré sú podrobnejšie rozdelené podľa kategórií ich sklonu svahov, expozície, skeletovitosti, hĺbky pôdy a zrnitosti povrchového horizontu.

Každá BPEJ je určená kombináciou kódov jednotlivých vlastností na stabilných pozíciách 7 miestneho kódu.

Prehľad a zloženie PPF podľa BPEJ v k.ú je podrobne spracované na mape č.3 v mierke M 1: 5000.

Charakteristika a skladba BPEJ

Priestorová rozmanitosť prírodných podmienok má vplyv aj na priestorovú rozmanitosť pôdných pomerov v krajine. Kvalita a stav pôdneho fondu sú závislé od ich prirodzených vlastností, od prírodných a antropogénne vyvolaných procesov a od vykonaných melioračných opatrení a vplyvu ľudskej činnosti.

Pôdno-ekologické údaje

Snaha o ochranu a racionálne využívanie poľnohospodárskeho pôdneho fondu viedla k systematickému získavaniu a triedeniu informácií o pôde a následne aj klasifikácií pôd, čo je základom bonitačného informačného systému, aj systému oceňovania pôd. Základnými jednotkami pre začlenenie pôd do typologických kategórií sú bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ).

Stav pôdneho fondu podľa BPEJ

Vlastnosti a kvalita poľnohospodárskych pôd sú vyhodnocované pomocou aktualizovaných bonitovaných pôdnoekologických jednotiek BPEJ (Džatko a kol. 1976, Likneš a kol. 1996), ktoré sú zároveň podkladom pre vyhodnotenie ceny poľnohospodárskej pôdy a pozemkov.

Identifikované BPEJ v riešenom území sú zaradené nasledovne

Geomorfologické jednotky k. ú. Veľká Maňa (podľa Mazúra, Lukniša, 1986)

Geomorfologické jednotky Orografický celok

Západná časť k. ú.

Podsústava: Panónska panva

Provincia: Západopanónska panva

Subprovincia :Malá Dunajská kotlina

Oblasť: Podunajská nížina

Celok: Podunajská pahorkatina

Podcelok: Žitavská niva

Stredná a východná časť k. ú.

Podsústava: Panónska panva

Provincia: Západopanónska panva

Subprovincia: Malá Dunajská kotlina

Oblasť: Podunajská nížina

Celok: Podunajská pahorkatina

Podcelok: Hronská pahorkatina

Časti Bešianska pahorkatina, Hurbanovské

Geograficko - geomorfologická poloha územia obce predurčuje určité vlastnosti pôdy, ktoré sa viažu k určitým typom a druhom pôd.

V rámci riešeného územia je na základe bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek vymedzených 17 hlavných pôdných jednotiek . Najväčšia časť územia je pokrytá černozemami typickými a černozemami hnedozemnými na sprašiach. Tieto spolu s hnedozemami typickými, na sprašiach, hnedozemami erodovanými na polygénnych hlinách a regozemami na neogénnych sedimentoch zaberajú viac ako 60 % územia. Rozprestierajú sa na území medzi nivou a vyvýšeným pahorkatinným východným okrajom katastrálneho územia.

Hlavná pôdna jednotka – názov	Plocha ha	kód zrnitosti z
<u>BPEJ</u>		
fluvizeme glejové	111,48	3
ciernice typické až ciernice pelické	4,01	4
ciernice glejové, karbonátové aj nekarbonátové	71,67	3
ciernice glejové až ciernice pelické, karbonát. aj nekarbonátové	63,56	4
cernozeme typické, karbonátové na sprašiach	18,73	2
cernozeme typické a cernozeme hnedozemné na sprašiach	407,54	2
cernozeme typické, karbonátové na karbonátových aluviálnych sedimentoch	5,75	2
regozeme a cernozeme erodované v komplexoch na spraškách	25,24	5
cernozeme typické a cernozeme hnedozemné na sprašiach	0,00	2
regozeme erodované a regozeme na sprašiach v komplexe s regozemami	69,78	2
hnedozeme typické, na sprašiach	309,41	2
hnedozeme na sprašových hlinách	73,03	3
regozeme a hnedozeme erodované na sprašiach	12,04	2
hnedozeme pseudoglejové (miestami pseudogleje s hrubším humusovým horizontom) na sprašových a polygénnych hlinách	5,15	2
hnedozeme pseudoglejové (miestami pseudogleje s hrubším humusovým horizontom) na sprašových a polygénnych hlinách	15,47	3
hnedozeme erodované na polygénnych hlinách a regozeme na neogénnych sedimentoch	337,90	2
hnedozeme erodované a regozeme na rôznych substrátoch na výrazných svahoch:12-25 stup.	17,41	2

Údaje o katastrálnej ploche k.ú. Malá Maňa
(Úrad geodézie, kartografie a katastra SR)

Celková výmera katastrálneho územia je **399,3908 ha**, z toho:

- poľnohospodársky pôdny fond predstavuje 340,4807 ha;
- nepoľnohospodársky fond predstavuje 58,9101 ha.

Poľnohospodársky pôdny fond (PPF) má nasledovnú štruktúru :

- celkom rozloha PPF	340,4807 ha
z toho : - orná pôda	327,1785 ha
- vinice	0,1848 ha
- ovocné sady	0 ha
- trvalé trávnaté porasty	3,4825 ha
- záhrady	9,6349 ha

Nepoľnohospodársky fond predstavuje rozlohu :

- celkom rozloha NPPF	58,9101 ha
z toho : - lesné pozemky	0 ha
- vodné plochy	10,0107 ha
- zastavané plochy	35,0642 ha
- ostatné plochy	13,8352 ha

Zastavané územie(ZÚ): 27,5631ha, Mimo ZÚ:371,8277ha

Z horeuvedeného vyplýva, že najväčšie zastúpenie v katastrálnom území má orná pôda.

Údaje o katastrálnej ploche ,k.ú. Veľká Maňa

(Úrad geodézie, kartografie a katastra SR)

Celková výmera katastrálneho územia je **1759,9599 ha**, z toho:

- poľnohospodársky pôdny fond predstavuje 1430,7268 ha;
- nepoľnohospodársky fond predstavuje 329,2331 ha.

Poľnohospodársky pôdny fond (PPF) má nasledovnú štruktúru :

- celkom rozloha PPF	1430,7268 ha
z toho : - orná pôda	1223,4889 ha
- vinice	53,1878 ha
- ovocné sady	0 ha
- trvalé trávnaté porasty	3,4825 ha
- záhrady	468196 ha

Nepoľnohospodársky fond predstavuje rozlohu :

- celkom rozloha NPPF	329,2331 ha
z toho : - lesné pozemky	71,9361 ha
- vodné plochy	35,3804 ha
- zastavané plochy	97,2419 ha
- ostatné plochy	124,6747 ha

Zastavané územie(ZÚ): 135, 6780 ha, Mimo ZÚ:1624,2819 ha

Z horeuvedeného vyplýva, že najväčšie zastúpenie v katastrálnom území má orná pôda.

Pri stanovovaní plôch na rozvoj sídelného útvaru sa budú uprednostňovať ako vnútorné rozvojové lokality plochy poľnohospodársky neobrábané a problematické. Pri rozširovaní zastavaného územia obce a stanovovaní vonkajších rozvojových plôch sa budú uprednostňovať v prvom kroku pôdy menej produkčné.

Pôdne zdroje

Poľnohospodárska pôda je nenahradiateľným výrobným prostriedkom na výrobu potravín. Ochranu poľnohospodárskej pôdy upravuje zákon č. 220/2004 Z. z. O ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa tohto zákona a jeho prílohy č. 3 je povinnosť chrániť pôdy prvej až štvrtej kvalitatívnej skupiny.

Zoznam chránených pôd, podľa jednotlivých katastrálnych území, je uvedený v prílohe č.2 k nariadeniu vlády č.58/2013.

Ochrana lesných zdrojov

Ochranu lesov a ich využívanie upravuje zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

Podľa § 10 zákona o lesoch ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

V zmysle § 12 zákona o lesoch sa rozlišujú nasledovné kategórie lesov:

- ochranné lesy,
- lesy osobitného určenia,
- hospodárske lesy.

Vzhľadom na to, že obec sa dynamicky rozvíja, je potrebné rešpektovať demografický výhľad a stanoviť plochy na rozvoj sídelného útvaru. Tieto plochy delíme na 2 druhy, jednak sú to vnútorné priestorové rezervy /hnedá/ a ďalej sú to plochy, ktoré budú získané v odôvodnených prípadoch z okolitých disponibilných plôch /modrá/, pričom sa budú uprednostňovať lokality poľnohospodársky problematické. Podrobné vyhodnotenie jednotlivých rozvojových lokalít bude obsahom ďalšieho stupňa ÚPD – návrhu. Po vyhodnotení jednotlivých rozvojových alternatív.

B21 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA NAJMÄ Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV, VYHODNOTENIE SPRACOVANÝCH ALTERNATÍV

Záujmové územie obce Maňa je vzhľadom na svoju polohu v tesnej blízkosti vzácnych prírodných hodnôt, ktoré predstavuje citlivé územie prírodnej rezervácie Žitavský luh a ostatné hodnotné lokality manianskeho Požitavia si vyžaduje zvýšenú pozornosť a zavedenie dôsledných regulačných opatrení. Jednou z najdôležitejších priorít pri tvorbe urbanistického usporiadania obce je zachovanie súčasných hodnôt jak prírodného tak urbánneho prostredia celého záujmového –riešeného územia.

ÚPN obce spĺňa požiadavky občana – vlastníka rozčleniť priestor jednotlivých rozvojových území na stavebné pozemky pre IBV tak, aby bola po zohľadnení miestnych špecifík rešpektovaná pôvodná, historická, prirodzená parcelácia. V prípade tejto obce je mimoriadne dôležité stanovenie vonkajších rozvojových limitov aby nedošlo k degradácii okolitej krajiny.

Premiestnením rušivých prevádzok do kompaktných výrobnopodnikateľských a chovateľských zón na obvode obce sa vytlačí ťažká doprava z centrálnej časti obce a zabezpečí sa pokojnejšie prostredie pre bývanie. Presným zadefinovaním vybavenostného uzla a línii sa zlepší estetický výraz obce a zabezpečí sa harmonickejší charakter verejných priestorov.

Nová IBV znamená zvrät v stagnácii, stabilizáciu a rozvojové istoty pre mladé rodiny, zlepšenie úrovne bývania a zastavenie úniku obyvateľstva z obce za lepšími podmienkami na bývanie. Nová IBV je optimálne, rovnomerne navrhnutá vo všetkých častiach obce.

Budovanie a kultivácia vinohradnícko – ovocinárskeho komplexu v lokalite Stará hora, Nová hora sa zlepší samozásobenie obyvateľstva ovocím, zeleninou, vinárskymi, miestnymi produktmi a zvýši príťažlivosť obce aj pre návštevníkov.

Významnou súčasťou návrhu je metóda využitia vnútorných územných rezerv a spôsob formovania referenčných uzlov.

Zavedenie a rešpekt ochranných a bezpečnostných pásiem predstavuje garanciu kvality , lepšej hygieny životného prostredia a zvýšenie bezpečnosti v území.

Vzhľadom na kritický nedostatok disponibilných priestorov pre realizáciu chýbajúcej OV je dôležité vybudovanie sekundárneho referenčného uzla ktorý vytvára predpoklady pre lokalizáciu chýbajúcej OV. Ďalšou prioritou návrhového obdobia je dobudovanie inžinierskych sietí aj do rozvojových lokalít , rekonštrukcia- intenzifikácia obecnej ČOV a funkčná zonácia. Tým sa zvýši životná úroveň občanov a zlepši sa kvalita životného prostredia v celom záujmovom priestore obce.

Zdôvodnenie

ÚPN prináša stratégiu rozvoja obce, ktorá vychádza zo súčasného demografického správania populácie. Ide o optimistický rozvoj jednotlivých vitálnych zložiek obce. Proporčne formuje funkčnú skladbu obce. Uprednostňuje funkčné zónovanie obce a formovanie územia so samostatnou zónou výroby, podnikania bez negatívneho vplyvu na ostatné funkčné celky obce. Návrh vytvára predpoklady pre intenzifikáciu územia miestnych vinogradov. V oblasti riešenia technickej infraštruktúry je pre návrh charakteristické rekonštrukcia a výstavby nových miestnych komunikácií návrh obecnej kanalizácie a dobudovanie ostatných IS .

Jedným z cieľov je zlepšiť architektonicko – urbanistický výraz obce a zabezpečiť harmonický charakter verejných priestorov a zastaviť znehodnocovanie územia nadmernou zastavanosťou.

Vytvorenie územnotechnických predpokladov pre realizáciu rekreačného športovo-oddychového areálu v tesnej blízkosti obce zabezpečí predpoklady pre šport , rekreáciu – zvýši príťažlivosť obce jak pre obyvateľov tak pre návštevníkov obce.

Z hľadiska dlhodobého rozvoja obce a proporčného formovanie sídelnej štruktúry sa návrh javí ako optimálny a jednoznačne sa snaží v maximálnej možnej miere vytvoriť predpoklad usporiadaného bezkolízneho regulovaného vývoja a rastu obce s progresívnym demografickým trendom.

Alternatíva A – je priemetom potrieb obce s optimistickým demografickým vývojom . Prináša nové rozvojové plochy mimo zastavaného územia obce a navrhuje využiť rozsiahle rozvojové rezervy v časti Malá Maňa

Alternatíva B - Striktné zhodnotenie vnútorných rozvojových rezerv.

NEUTRA 09/2021

DOKLADY - PRÍLOHY